

At si cuidam non inesse positum sit, probandum est, cuidam inesse: sic enim consequens erit, vt omnibus insit. Manifestū autem est, eum qui ita supponit, efficere problema vniuersale, quod positū fuerat in parte. nā æquum censet, & postulat, vt qui in parte concedit, vniuersaliter concedat: quia si vni insit, etiā omnibus similiter inesse censet. 7 Cū igitur problema est indefinitū, vno modo infirmari potest: veluti si dixit voluptatē esse in bonis, aut non esse in bonis: nec aliud quicquam definiēdi causa adiecit. nā si quandam voluptatem dixit esse in bonis: probandum est vniuersaliter nullam esse in bonis, si futurū est vt euertatur quod propositum fuit. Similiter autem, & si quandam voluptatem dixerit non esse in bonis; probandum est vniuersaliter omnem esse in bonis: aliter autem euerti non potest. nam si ostenderimus esse quandam voluptatem non in bonis, aut esse in bonis; nondum euertitur quod propositum fuit. Patet igitur, vno quidem modo refelli posse, confirmari autem bifariam. siue enim vniuersaliter ostenderimus omnem voluptatem esse in bonis, siue esse quandam voluptatem in bonis; probatum erit quod fuit propositum. Similiterque si differendo probare oporteat esse quandam voluptatem non in bonis: si ostenderimus nullam esse in bonis, vel quandam non esse in bonis: probatum erit vtroque modo tam vniuersaliter quam in parte esse quandam voluptatem non in bonis. 8 Cū autem thesis est definita, bifariam euertere licebit. veluti si positum fuerit cuidam voluptati bonum inesse, cuidam non inesse. siue enim probatum fuerit omnem voluptatem esse in bonis, siue nullam, infirmatum erit quod fuit propositum.

9 At si vnam tantū voluptatem posuit esse in bonis, tribus modis infirmari potest. nam si ostenderimus, omnem, vel nullam, vel plures vnā esse in bonis; infirmatum erit quod fuit propositum.

10 Cū autem thesis adhuc magis definita est, veluti prudentiam solam ex virtutibus esse scientiam; quatuor modis licet infirmare. nam si ostenderimus, omnem virtutem, aut nullam, aut etiam aliam quandam, veluti iustitiam, esse scientiam: aut hanc, id est prudentiam, non esse scientiam; infirmatum erit quod propositum fuit. 11 Prodest etiam respicere ad singularia: quibus inesse quidpiam, vel non inesse, dictum fuit; quemadmodum in vniuersalibus problematis.

12 Præterea genera sunt inspicienda, ac diuidenda secundum species vsque ad indiuidua, quemadmodum antea dictum fuit. siue enim omni visum fuerit inesse,

A Εἰ δὲ ἓν μὴ * ὑπάρχον κείται, δεικτέον ὅτι ὑπάρχει πῶς. καὶ γὰρ οὕτως ἀχθλοῦ θησὶ τὸ πᾶσιν ὑπάρχειν. δῆλον δὲ εἶναι, ὅτι οὐκ ἔστι μῆκος ποιῆς τὸ πῶς ἄλλομα καθόλου, ὅτι μέρους τεθῆν. τὸν γὰρ ὅτι μέρους ὁμολογηῖται, καθόλου ἀξιοῖ ὁμολογεῖν. ὅτι εἰ ἐνὶ, καὶ πᾶσιν ὁμοίως ἀξιοῖ ὑπάρχειν.

7 Αδρείου μὲν οὖν ὄντος τὸ πῶς ἄλλοματος, μοναχῶς ἀνασκαλῆξιν ἐνδέχεται. οἷον, εἰ ἔφησεν ἡδονῶν ἀγαθὸν εἶ, ἢ μὴ ἀγαθὸν, καὶ μηδὲν ἄλλο προσδιώρισεν. εἰ μὲν γὰρ ἓν εἶπεν ἡδονῶν ἀγαθὸν εἶ, δεκτέον καθόλου ὅτι ὁμοίως, εἰ μὲν ἀνασκαλῆξαι τὸ πῶς ἀγαθὸν. ὁμοίως δὲ καὶ εἰ ἓν ἡδονῶν ἔφησεν μὴ εἶ ἀγαθὸν, δεκτέον καθόλου ὅτι πᾶσα. ἄλλως δὲ ὅτι ἐνὶ ἐνδέχεται ἀνασκαλῆξαι. εἰ γὰρ δεῖξω μὲν, ὅτι ἐστὶ ἡδονῶν ὅτι ἀγαθὸν, ἢ ἀγαθὸν. οὐκ ἀνασκαλῆξαι τὸ πῶς ἀγαθὸν. δῆλον οὖν, ὅτι ἀνασκαλῆξαι μὲν μοναχῶς ἐνδέχεται, κατασκαλῆξαι δὲ διχῶς. ὅτι τε γὰρ καθόλου δεῖξω μὲν ὅτι πᾶσα ἡδονῶν ἀγαθὸν, ἀπὸ ἐνὶ ἐστὶ ἡδονῶν ἀγαθὸν, δεδῆγμένον ἔσται τὸ πῶς ἀγαθὸν. ὁμοίως δὲ καὶ ἐνὶ ἀνασκαλῆξαι ὅτι ἐστὶ ἡδονῶν ὅτι ἀγαθὸν, ἐνὶ δεῖξω μὲν ὅτι ὁμοίως ἀγαθὸν, ἢ ὅτι πᾶσα ἀγαθὸν, διειλεγμένοι ἐσόμεθα * ἀμφοτέρως, καὶ καθόλου, καὶ ὅτι μέρους, ὅτι ἐστὶ ἡδονῶν ὅτι ἀγαθὸν. γρ. ἀμφοτέρως

8 Διωρισμένης δὲ τῆς θέσεως οὕσης, διχῶς ἀνασκαλῆξαι ἔσται. οἷον, εἰ τεθῆν ἓν μὲν ὑπάρχειν ἡδονῶν ἀγαθὸν, πῶς δὲ οὐκ ὑπάρχειν. εἴτε γὰρ πᾶσα δεδῆγίη ἡδονῶν ἀγαθὸν, εἴτε μηδεμία. ἀνηρημένον ἔσται τὸ πῶς ἀγαθὸν.

9 Εἰ δὲ μίαν μόνον ἔθηκεν ἡδονῶν ἀγαθὸν εἶ, τεθῆν ὅτι ἀνασκαλῆξαι ἀνασκαλῆξαι. δεῖξαντες γὰρ, ὅτι πᾶσα, ἢ ὅτι ὁμοίως, ἢ ὅτι πλείους μίας ἀγαθὸν, ἀνηρηκότεσ ἐσόμεθα τὸ πῶς ἀγαθὸν.

10 Ἐπὶ πλείον δὲ τῆς θέσεως δεδῆγίησιν, οἷον, ὅτι ἢ φρονήσις μόνη τῆν ἀρετῆν ἐπισημή, τεθῆν ὅτι ἀνασκαλῆξαι. δεδῆγίησιν γὰρ ὅτι πᾶσα ἀρετῆ ἐπισημή, ἢ ὅτι ὁμοίως, ἢ ὅτι καὶ ἄλλη τις, οἷον, ἢ διχαιοσύνη, ἢ ὅτι αὐτῆ ἢ φρονήσις ὅτι ἐπισημή, ἀνηρημένον ἔσται τὸ πῶς ἀγαθὸν.

11 Χρήσιμον δὲ καὶ τὸ ἐπιβλέπειν ἐπὶ τὰ κατέχευα, ἐν οἷσ ὑπάρχειν ἢ, ἢ μὴ, εἶρησθαι, κατὰ τὸν ὅτι τῶν καθόλου πῶς ἄλλομασιν.

12 Ἐπὶ τῶν ὅτι τῶν γένεσιν ἐπιβλεπείον, διαμεθῶντα κατ' εἶδη μέρει τῶν ἀτόμων, κατὰ τὸν πῶς ἄλλομα εἶρησθαι. ἀπὸ τῶν γὰρ πῶς φαίησθαι ὑπάρχειν;

ἀντε μηδένι, πολλά προσενέγκημι ἀξιώτεον
 καθόλου ὁμολογεῖν, ἢ φέρειν ἔνστασι βπὶ τί-
 νος οὐχ οὕτως. 13 Εἴ, ἐφ' ὧν ἔστιν ἢ εἶδει,
 ἢ ἀριθμῶ δὲ εἶσαι τὸ συμβεβηκός, σκεπτόν εἰ
 μηδέν τούτων ἰσάρεχθ' ὅτι, ὅτι ὁ χρόνος οὐ
 κινῆται, ὅσα δ' ἔστι κίνησις, καταριθμησάμενον
 πόσα εἶδη κινήσεως ἔστιν. εἰ γὰρ μηδέν τούτων
 ἰσάρεχθ' τῶν χρόνων, δῆλον ὅτι οὐ κινῆται,
 ὅσα δ' ἔστι κίνησις. ὁμοίως δὲ καὶ ὅτι ἡ ψυχὴ οὐκ
 ἀριθμὸς, διελόμενον ὅλα πᾶς ἀριθμὸς, ἢ πε-
 ριτὸς, ἢ ἀρτίος. εἰ γὰρ ἡ ψυχὴ μήτε περιτὸν,
 μήτε ἀρτίον, δῆλον ὅτι οὐκ ἀριθμὸς.

14 Πρὸς μὲν οὖν τὸ συμβεβηκός, ἀφ' ἧς
 τῶν ποιούτων καὶ οὕτως ἔπιχρητέον.

A siue nulli, cū multa prolata fuerint, postu-
 lādum est vt vniuersaliter cōcedatur, aut
 obiiciatur qua in re nō ita sit. 13 Præterea
 in quibus licet vel specie vel numero dis-
 tribuere accidēs, cōsiderandū est an nullū
 horū insit. veluti si probare velimus tempus
 non moueri: nec esse motū: enumeratio-
 ne docēdum est, quot sint species motionis.
 nā si harū nulla insit tēpori: manifestū est,
 tempus nec moueri, nec esse motum. Simi-
 liter etiā probabimus animā nō esse nume-
 rū, facta diuisione, omnē numerū esse aut
 imparē aut parē. si enim anima neque
 sit impar, neque par: patet eam non esse nu-
 merum. 14 Ad confirmandum igitur vel re-
 fellendum accidens, ex huiusmodi locis, &
 ita arguendum est.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ,

ΤΟΠΙΚΩΝ ΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

ARISTOTELIS

TOPICORVM,

LIBER IV.

Loci pertinentes ad problema generis.

Cap. I.

- 1 Prothesis. 2 Si non dicatur de omnibus. 3 Si non attribuat in quaestione quid est.
 4 A definitione accidentis. 5 Si in altera categoria sit genus, in altera species. 6 Si genus
 sit speciei particeps. 7 Si de aliquo dicatur species, de quo non dicatur genus. 8 Si nullius
 speciei particeps sit, id quod ponitur esse in genere. 9 Si latius pateat species, quam genus.
 10 Si de totidem rebus genus & species dicantur. 11 Ab indiuiduis specie non differentibus.

CAP. I.

ΕΤΑ δὲ ταῦτα, ἀεὶ τ' ἀεὶς
 ὁ γένος καὶ ὁ ἴδιον, ἔπισκεπτόν.
 ἔστι δὲ ταῦτα, ποιχεῖα τῶν ἀεὶς
 τοῖς ὅροις. ἀεὶ αὐτῶν δὲ τού-
 των ὀλιγάκις αἰ σκέψας γίνονται τοῖς ἀφελ-
 γομένοις.

2 Αν δὲ τῆς γένος ἕνός τῶν ὄντων, ἀεὶ-
 τον μὲν ἔπιβλέπειν ἔπι πᾶσι τὰ συγγρητῶν
 λεχθέντι, εἰ πῖνος μὴ κατηγορεῖται, κατὰ τὸ
 ἔπι τῶν συμβεβηκότος. ὅτι, εἰ τῆς ἡδονῆς ὁ ἀγα-
 θόν, γένος κείται, εἰ πῖς ἡδονὴ μὴ ἀγαθόν. εἰ
 γὰρ τῆτο, δῆλον ὅτι οὐ γένος ὁ ἀγαθόν τῆς
 ἡδονῆς. ὁ γὰρ γένος καὶ πᾶσι τῶν ἰσῶν ὁ

O ST hæc de his quæ ad
 genus & proprium perti-
 nent, videndum est. Hæc
 autem sunt elementa eo-
 rum quæ pertinent ad defi-
 nitiones: de his autem ipsis rarò quarunt,
 qui disputant. 2 Si igitur positū fuerit esse
 alicuius rei genus, primū respicere oportet
 ad ea omnia quæ sūt eiusdem generis, cu-
 ius ea res est: vt videamus, an alicui non at-
 tribuatur: quemadmodum in accidente
 fit. veluti si bonum ponatur esse genus vo-
 luptatis; videndum est, an aliqua voluptas
 nō sit in bonis. nam si hoc dici possit; mani-
 festum est, bonum nō esse genus volupta-
 tis: quia genus omnibus speciebus sub se

contentis attribuitur. 3 Deinde videndum est, an nō attribuatur in questione quid est, sed vt accidēs. quēadmodū attribuitur niui albū, vel animæ id quod à se mouetur. neq; enim nix est id quod album, proinde album non est genus niuis: nec anima est id quod mouetur: sed ei accidit vt moueatur, quēadmodum & animali sæpe accidit vt ambulet, & ambulans sit. Præterea genus illud, Quod mouetur, non quid est, sed aliquid faciens vel patiens significare videtur. similis est ratio albi: non enim quid sit nix, sed qualis sit, declarat. quare neutrum eorum attribuitur in questione quid est. 4 Maximè autem oportet ad accidentis definitionem respicere, ac videre an aptetur ad id quod dictū est esse genus: vt aptatur ad ea quæ nunc dixi. accidit enim vt aliquid seipsum moueat, & non moueat: similiterque vt album sit, & non sit. quare neutrum eorum est genus, sed accidens; quoniam accidens vocabamus, quod potest inesse alicui, & non inesse. 5 Præterea videndum est, an non in eadem diuisione sint genus & species: sed alterum sit substantia; alterum, quale: vel alterum sit ad aliquid; alterum, quale. Veluti nix, & cygnus, est substantia: albū verò non est substantia, sed quale. quapropter album non est genus niuis, nec cygni. Rursus scientia est in eorum numero quæ ad aliquid referuntur: bonum autem & honestum est quale. quare honestum vel bonum non est genus scientiæ: quādoquidem relatorum genera, ipsa quoque relata esse oportet: quemadmodum in duplo perspicere licet. etenim multipulum, cū sit genus dupli, ipsum quoque in relatorum numero est. Et vt vniuersaliter dicam, sub eandem diuisionē oportet & genus & speciem cadere. siue enim species sit substantia, etiā genus est substantia: siue species sit quale quidpiam, etiā genus est quale quidpiam. veluti si album est quale quidpiam, etiā color. Similis est aliorum ratio. 6 Item considerandum est, an necesse sit, vel an contingat, eius quod in genere positū est, genus esse particeps. Definitio autem participandi est, recipere eius quod communicatur, definitionem. Patet igitur, species esse generum participes, genera vero specierum non item. species enim recipit generis definitionem: genus autē non recipit definitionem speciei. Considerandum igitur est, an speciei particeps sit, vel particeps esse possit, genus propositū. veluti si quis statuat aliquid esse genus entis, aut vnus. accidit enim, vt genus sit particeps speciei: quoniam omnibus iis quæ sunt, & ens & vnū attribuitur: proinde etiā eorū definitio. 7 Præterea videndum est, an de al quo tradita species verè dicatur, genus autem minimè.

Tom. I.

A αὐτὸ εἶδῶν κατηγορεῖται. 3 Εἶπα, εἰ μὴ εἶ
 τὰ πῖ ὅτι κατηγορεῖται, ἀλλ' ὡς συμβεβηκός,
 καθάπερ τὸ λευκὸν τῆς χιόνος, ἢ ψυχῆς τὸ κινουμένον ὑφ' ἑαυτῶ. οὔτε γὰρ ἡ χιών ὅπως λευκὸν· ἀλλ' ὅπως οὗ γένος τὸ λευκὸν τῆς χιόνος· οὔτε ἡ ψυχὴ, ὅπως κινουμένον· συμβεβηκε δὲ αὐτῇ κινεῖσθαι, καθάπερ καὶ τὰ ζῶα πολλάκις βαδίζουσι, καὶ βαδίζοντι εἶ. ἐπὶ τὸ κινουμένον, οὐ πῖ ὅτιν, ἀλλὰ πῖ ποιῶν ἢ πάρον σημαίνειν ἔοικεν. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ λευκὸν· οὐ γὰρ πῖ ὅτιν ἡ χιών, ἀλλὰ ποιῶν πῖ δηλοῖ. ὡς ὁδοῦτερον αὐτῶ εἶ τὰ πῖ ὅτι κατηγορεῖται.

B 4 Μάλιστα δὲ ὅτι τὸν τῶ συμβεβηκός εἰσομόν ὀπιβλέπειν, εἰ ἐφαρμότῃ ὅτι τὸ ῥηθὲν γένος. οἶ, καὶ τὰ νῦν εἰρημῶρα. εἰδέχεται γὰρ πῖ κινεῖν αὐτὸ ἑαυτὸ, ἔ μὴ· ὁμοίως δὲ καὶ λευκὸν εἶ, καὶ μὴ. ὡς ὁδοῦτερον αὐτῶ, γένος, ἀλλὰ συμβεβηκός· ὅτι συμβεβηκός ἐλέγμων, ὃ εἰδέχεται ὑπὲρ χιὸν ἕνι καὶ μὴ.

C 5 Εἰ, εἰ μὴ εἰ τῇ αὐτῇ διαίρεσὶ τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος· ἀλλὰ τὸ μὲν, οὐσία· τὸ δὲ, ποιῶν· ἢ τὸ μὲν, πῶς πῖ, τὸ δὲ, ποιῶν. οἶ, ἢ μὲν χιών καὶ ὁ κύκνος, οὐσία· τὸ δὲ λευκὸν, ὅσα οὐσία, ἀλλὰ ποιῶν. ὡς ὁ γένος τὸ λευκὸν τῆς χιόνος, ὁδοῦτερον τῶ κύκνου. πάλιν ἢ μὲν ὀπισθῆμη, τῶ πῶς πῖ· τὸ δὲ ἀγαθὸν, καὶ τὸ καλὸν, ποιῶν. ὡς ὁ γένος τὸ καλὸν ἢ τὸ ἀγαθὸν τῆς ὀπισθῆμης. τὰ γὰρ τῶ πῶς πῖ γένη, καὶ αὐτὰ τῶ πῶς πῖ δεῖ εἶ· καθάπερ ὅτι τῶ διπλασίου· καὶ γὰρ τὸ πολυπλασίον, ὃν γένος τῶ διπλασίου, καὶ αὐτὸ τῶ πῶς πῖ ὅτι. καθόλου δὲ εἰπεῖν, ὑπὸ πῖ αὐτῶ διαίρεσιν δεῖ τὸ γένος τὰ εἶδη εἶ· εἴτε γὰρ τὸ εἶδος οὐσία, καὶ τὸ γένος. καὶ εἰ ποιῶν πῖ τὸ εἶδος, καὶ τὸ γένος ποιῶν πῖ. οἶ, εἰ τὸ λευκὸν ποιῶν ἢ, καὶ τὸ χρομα. ὁμοίως ὅτι ἔ ὅτι τῶ ἄλλων.

D 6 Πάλιν, εἰ ἀνάγκη εἶη ἢ εἰ εἰδέχεται τῶ τεθέντος εἰ τὰ γένη, μετέχον τὸ γένος. ὁδοῦτερον τῶ μετέχον, τὸ ὀπιβλέπειν τῶ μετεχομένου λόγον. δηλον ὅτι τὰ μὲν εἶδη μετέχον τῶ γενῶν· τὰ δὲ γένη, τῶ εἰδῶν ἢ τὸ μὲν γὰρ εἶδος ὀπιβλέπειν τῶ γένους λόγον· τὸ δὲ γένος, τὸν τῶ εἶδος οὐ. σκεπτικὸν ὅτι, εἰ μετέχει, ἢ εἰδέχεται μετέχειν τῶ εἶδος, τὸ ἀποδοτὸν γένος. οἶ, εἰ πῖ τῶ ὄντος, ἢ τῶ γένος τὸ ἢ ἀποδοτὸν· συμβεβηκὸν γὰρ μετέχειν τὸ γένος τῶ εἶδος· καὶ πῖ πῖ τῶ ὄντων, τὸ ὄν ἔ τὸ ἔν κατηγορεῖται ὡς ἔ ὁ λόγος αὐτῶ. 7 Εἰ, εἰ καὶ πῖ γένος τὸ ἀποδοτὸν εἶδος ἀληθεύεται, τὸ δὲ γένος μὴ·

Cc ij

οἷ, εἰ δ' ὄν, ἢ τὸ ὅτι τὸν, τῆ δόξασον γένος
 τεθείκ. καὶ γὰρ τῆ μὴ ὄντος τὸ δόξασον κα-
 τηρηθῆσεται. πολλά γὰρ τῆ μὴ ὄντων, δό-
 ξασα. ὅτι δὲ τὸ ὄν ἢ τὸ ὅτι τὸν οὐ κατηρηθῆ-
 σεται καὶ τῆ μὴ ὄντος, δῆλον. ὡς οὐ γένος δ' ὄν,
 ὅτι δὲ τὸ ὅτι τὸν, τῆ δόξασον. καὶ ὡν γὰρ
 τὸ εἶδος κατηρηθῆσεται, καὶ τὸ γένος δεῖ κατη-
 ρηθῆσεται.

8 Γάλιν, εἰ μηδενὸς τῆ εἰδῶν ἐνδέχε-
 σαι μετέχειν τὸ τετὸν ἐν τῶ γένει. ἀδιώατον γὰρ
 τῆ γένους μετέχειν, μηδενὸς τῆ εἰδῶν μετέχειν,
 αὐ μὴ πὶ τῆ καὶ πῶ ὡς τῆ ἀφίρεσιν τῆ
 εἰδῶν ἢ. ταῦτα δὲ τῆ γένους μόνον μετέχει. ἀν-
 ὄν ἢ κινήσει, γένος τῆς ἡδονῆς τεθῆ. σκεπτόν,
 εἰ μὴτε φθορᾶ, μὴτ' ἀλλοίωσις ἢ ἡδονῆ,
 μὴτε τῆ λαιπῶν ἀποδοθῆσιν κινήσειων μηδε-
 μία. δῆλον γὰρ, ὅτι ὅτι δὲ τῆ εἰδῶν αὐ με-
 τέχει. ὡς ὅτι δὲ τῆ γένους. ὅτι δὲ ἀναγκασίον ὅτι
 τῆ γένους μετέχειν, καὶ τῆ εἰδῶν τίνος μετέ-
 χειν. ὡς ὅτι δὲ εἶδος ἢ ἡδονῆ τῆς κινήσειως,
 ὅτι δὲ τῆ ἀτόμων, ὅτι δὲ τῆ ὑπὸ τὸ εἶδος τῆς
 κινήσειως ὄντων. καὶ γὰρ τὰ ἀτομα μετέχει τῆ
 γένους, καὶ τῆ εἰδῶν. οἷ, ὅ πῆς ἀνθρώπος καὶ
 ἀνθρώπου μετέχει τῆ ζώου.

κ. πλησίον

9 Ἐπὶ, εἰ ὅτι * πλεον λέγεσθαι τῆ γένους
 τὸ ἐν τῶ γένει τεθῆ. οἷ, τὸ δόξασον τῆ ὄντος. ὅ
 γὰρ δ' ὄν, καὶ τὸ μὴ ὄν, δόξασον. ὡς ὅτι δὲ
 εἶν τὸ δόξασον, εἶδος τῆ ὄντος. ὅτι δὲ πλεον γὰρ
 αἰεὶ τὸ γένος, τῆ εἰδῶν λέγεσθαι.

γρ. πῶ γὰρ π
 ὄν, ἢ, ὅ πῆς,
 ὄν.

10 Γάλιν, εἰ ὅτι ἴσων τὸ γένος καὶ τὸ εἶ-
 δος λέγεσθαι. οἷ, εἰ τῆ πᾶσιν ἐπομῶν, τὸ
 μὴ, γένος. τὸ δὲ, εἶδος τεθείκ. κατὰ τῆ δ
 ὄν, καὶ τὸ ἐν. * πῆς γὰρ δ' ὄν, καὶ τὸ ἐν. ὡς
 ὅτι δὲ τῆ γένους, ὅτι δὲ ὅτι ἴσων
 λέγεσθαι. ὁμοίως δὲ καὶ, εἰ τὸ ὡς τῆ, καὶ ἢ
 ἀρχῆ, ἐπάλληλα τεθείκ. ἢτε γὰρ ἀρχῆ,
 ὡς τῆ. καὶ τὸ ὡς τῆ, ἀρχῆ. ὡς ἢ ἀμ-
 φότερα τὰ εἰρημῶν ταῦτων ὅτι, ἢ ὅτι δὲ τῆ
 ὅτι δὲ τῆ γένους. Στοιχεῖον δὲ ὡς ἀπῆς
 τὰ τοιαῦτα, τὸ ὅτι πλεον τὸ γένος, ἢ τὸ εἶ-
 δος, καὶ πῶ ἀφίρεσιν, λέγεσθαι. ἐπ'
 ἔλαπτον γὰρ καὶ ἢ ἀφίρεσιν τῆ γένους λέ-
 γεσθαι.

11 Ὄρα δὲ καὶ, εἰ πῆς τῆ ἀφίρε-
 ρων τῆ εἰδῶ μὴ ὅτι γένος τὸ εἰρημῶν, εἰ μὴ
 δόξασον αὐ. κατὰ σκεπτόν τῆ δὲ, εἰ ὅτι πῆς. ταῦ-
 τὸ γὰρ πῆς τῆ ἀφίρεσιν τῆ εἰδῶ τὸ γένος.
 ἀν ὄν ἐνὸς δὲ τῆ, δῆλον ὅτι πῆς τῆ. καὶ ἐνὸς
 μὴ, δῆλον ὅτι ὅτι δὲ τῆ, εἰ πῆς ἀτόμων πῆς μῆς
 γραμματῶν, τὸ ἀδιάρητον, γένος αὐτῆς φησὶν εἶ.

A veluti si positum fuerit ens aut scibile esse
 opinabilis genus: quoniam ei quod non
 est, opinabile attribuitur: quandoquidem
 multa eorum quæ non sunt, opinabilia
 sunt. ens verò aut scibile non attribui ei
 quod non est, manifestum est: quapropter
 neque ens, neque scibile est genus opina-
 bilis. quibus enim species attribuitur, eis
 genus quoque attribui oportet.

8 Item videndum est an nullius speciei
 particeps esse possit id quod positum est in
 genere. Fieri enim nequit, ut generis sit
 particeps, quod nullius speciei est parti-
 ceps; nisi forte sit aliqua earum specierum
 quæ in prima diuisione generis ponuntur.
 hæc autem genus tantum participant. Si
 igitur positum fuerit, motum esse genus
 voluptatis; considerandum est, an volu-
 ptas nec sit corruptio, nec variatio, nec vl-
 lus ex reliquis qui dicuntur esse motus:
 constat enim eam nullius speciei partici-
 pem esse, proinde nec generis: quia ne-
 cesse est ut id quod generis est particeps,
 etiam alicuius speciei sit particeps. Quo-
 circa voluptas non est species motionis,
 nec unum ex indiuiduis, nec ex iis quæ
 sub specie motionis sunt: nam indiuidua
 quoque genus & speciem participant: ut
 quidam homo & hominis est particeps, &
 animalis. 9 Præterea videndum est, an la-
 tius quam genus pateat id quod in genere
 positum est. ut opinabile latius patet quam
 ens: quia & quod est, & quod non est, o-
 pinabile est. quare opinabile non potest
 esse species entis: quia genus semper la-
 tius patet, quam species. 10 Rursus an de
 totidem rebus genus & species dicatur: ve-
 luti si eorum quæ omnibus consequentia
 sunt, alterum genus, alterum species posi-
 ta fuerit: ut puta ens & vnum: omni enim
 rei ens & vnū consequentia sunt. quare neu-
 trum est alterius genus: quia de totidem
 rebus ambo dicuntur. Similiter fit, si primū
 & principium, alterum sub altero po-
 situm fuerit: nam principium est primum;
 & primum est principium. quare vel am-
 bo quæ dixi, idem sunt, vel neutrum est
 alterius genus. Elementum autem om-
 nium eiusmodi locorum est, de pluribus
 dici genus, quam speciem, vel differen-
 tiam. nam differentia quoque de paucio-
 ribus dicitur quæ genus. 11 Videre etiam
 oportet, an id quod dictum est, nō sit aut non
 videatur esse genus alicuius eorum quæ
 specie non differunt. sed is qui confirmat,
 videbit an alicuius eorum sit genus. idem
 enim est eorum omnium quæ specie non
 differunt, genus. si igitur vnus vnus esse
 probatum fuerit, constat esse omnium: &
 si vnus non esse probatum fuerit, constat esse
 nullius; ut si quis indiuiduas lineas ponēs
 dixerit, Insecabile, esse earum genus.

linearum enim quæ diuidi possunt, non est genus id quod dictum est, cum specie non differant; quandoquidem omnes rectæ lineæ specie inter se non differant.

Α τῶν γὰρ ἀγαίρεσιν ἐχρυσῶν γραμμῶν, οὐκ ἔστι τὸ εἰρημόν γένος, ἀλλὰ φέρων οἰσῶν καὶ ὁ εἶδος· ἀλλὰ φέρει καὶ τὸ εἶδος ἀλλήλων αἰθερίας γραμμῶν πᾶσαι.

Alii Loci.

Cap. II.

1 Si species sit in alio genere. 2 Si genus generis non attribuaturspeciei, vel ei non attribuaturspeciei in quaestione quid est, vel sit eius particeps. 3 Si genus, vel generis genus non attribuaturspeciebus speciei in quaestione quid est. 4 A definitione eius quod positum est esse genus. 5 Si differentia ponatur quasi genus. 6 vel quasi species. 7 Si genus speciei subijciatur. 8 Si differentia subijciatur speciei. 9 Si genus subijciatur differentia. 10 Si genus ponatur quasi differentia. 11 Si nulla generis differentia dicatur de specie. 12 Si species sit prior genere, & sublata specie tollatur genus. 15 Si species separetur a genere, vel a differentia.

Considerare etiam oportet, an aliquid aliud genus sit speciei propositæ, quod neque contineat propositum genus, neque sub illo sit; veluti si quis posuerit scientiam esse genus iustitiæ; nam & virtus est genus: & neutrum genus continet reliquum: quare scientia non potest esse genus iustitiæ. videtur enim, cum vna species sub duobus generibus est, alterum sub altero contineri. Hoc autem in quibusdam dubitationem habet. nonnullis enim videtur prudentia esse & virtus & iustitia, & neutrum genus sub altero contineri. sed non ab omnibus conceditur prudentiam esse scientiam. quod si quis concedat hoc verum esse: at certè videtur necesse esse, vt quæ sunt eiusdem generis, vel sint subalterna, vel ambo sint sub eodem genere: quemadmodum etiam in virtute & in scientia contingit: ambo enim sunt sub eodem genere, quia vtrumque eorum est habitus & affectio. Considerandum igitur est, an neutrum insit proposito generi. Nam si nec subalterna genera sint, nec sub eodem genere ambo collocentur, id quod propositum est, non potest esse genus.

Σκοπεῖν δὲ εἰ τί ἄλλο γένος ἐστὶ τῷ ἀποδοθέντος εἶδος, ὃ μὴτε περιέχει τὸ ἀποδοθέν γένος, μὴδ' ἴσ' ἐκείν' ὅστιν οἶ, εἰ τίς τῆς διχομοσίως πλὴν ὅτισημίω γένος. * ἐστὶ γὰρ καὶ ἡ ἀρετὴ γένος. Ἐσδότερον τῶν ἡμεῶν, ὁ λοιπὸν περιέχει. ὡς οὐκ αὖ εἶη ἡ ὅτισημη γένος τῆς διχομοσίως. δοκεῖ γὰρ, ὅταν ἐν εἶδος ἴσ' δύο γένη ἢ, ὁ ἕτερον ἴσ' τῷ ἕτερου περιέχεται. ἐστὶ δὲ ἀποδοθὲν ἐπ' ἐπίων ὁ ποιούτων. δοκεῖ γὰρ αἰοίσις ἢ φρονησις, ἀρετὴ τε καὶ ὅτισημη εἶ, καὶ ὁσδότερον τῶν ἡμεῶν ἴσ' οὐδέτερον περιέχεται. οὐ μὲν ἴσ' πρῶτων γε συγχωρεῖται, πλὴν φρονησιν, ὅτισημίω εἶ. εἰ δ' αὖ τίς συγχωρεῖ τὸ λεγόμενον ἀληθὲς εἶ. ἀλλὰ τὸ γὰρ ὑπάλληλα, ἢ ἴσ' τὸ αὐτὸ γένος ἀμφω γίνεσθαι τὰ τῶν αὐτῶν γένη, τῶν ἀναγκαίων αἰ' δοξάζει εἶ. καθάπερ ἔ' ὅπ' τῆς ἀρετῆς, ἔ' ὅπ' τῆς ὅτισημης συμφορῆς. ἀμφω γὰρ ἴσ' τὸ αὐτὸ γένος ἐστὶν. ἐκάτερον γὰρ αὐτῶν, ἔξισ, ἔ' ἀρετῆς ἐστὶ. σκοπέον οὖν, εἰ μὴδέτερον ἴσ' ἀρχὴ ὡς ἀποδοθέντι γένος. εἰ γὰρ μὴδ' ὑπάλληλα ἐστὶ τὰ γένη, μὴδὲ ἴσ' τὸ αὐτὸν ἀμφω. οὐκ αὖ εἶη τὸ ἀποδοθέν, γένος.

CAP. II.

γρ. δὴλοι γδ ὅπ' καὶ αφ.

2 Considerare etiam oportet genus propositi generis, atque ita semper superiora genera, nempe an omnia attribuantur speciei, & an attribuantur in quaestione quid est. opus enim est, vt omne superioris genus attribuaturspeciei in quaestione quid est. Sicubi igitur discrepat, constat id quod propositum est, non esse genus. Rursus videndum est, an genus particeps speciem, siue ipsum, siue aliquod superiorum generum. quod enim est superioris, nullius eorum quæ infra sunt, particeps est. Qui igitur refellit, ita vt dixi, hoc loco vti debet. Ei verò qui confirmat, si concedatur genus propositum inesse speciei, ac dubitetur an vt genus insit, fatis est probare aliquod superiorum generum attribui speciei in quaestione quid est.

2 Σκοπεῖν ὅ καὶ τὸ γένος τῷ ἀποδοθέντος γένους, καὶ οὕτως αἰετὸ ἐπὶ τῷ γένος. εἰ πρῶτα κατηγορεῖται τῶν εἶδους, καὶ εἰ ἐπ' αὐτῷ τί ἐστὶ κατηγορεῖται. πρῶτον γὰρ τὸ ἐπὶ τῷ γένος, κατηγορεῖται δὲ τῶν εἶδους ἐπ' αὐτῷ τί ἐστὶν. εἰ οὖν ποὺ ἀφ' ὧν, δὴλον ὅτι ὁ γένος ὁ ἀποδοθέν. πάλιν, εἰ μετέχεται ὁ γένος τῶν εἶδους, ἢ αὐτὸ, ἢ τὸ ἐπὶ τῷ γένος. ὁσδότερον γὰρ τὸ ἐπὶ τῷ γένος τῶν ἴσ' ἀποκαίτω μετέχεται. ἀνασκόβουσι μὲν οὖν, καθάπερ εἴρηται, χρεῖστον. καθάπερ εἴρηται ὅ, ὁμολογουμένου μὲν ὑπάρχειν ὡς εἶδει τῶν ῥηθῆτος ἡμοίως. ὅτι ὅ ὡς ἡμοίως ὑπάρχει ἀμφισβητουμένου, ἀπόχρη δὲ δεῖξαι πῶς ἐπὶ τῷ γένος ἐπὶ τῶν εἶδους κατηγορεῖται.

ένος γδ εν τω ή βετι κατηγορευμύς, πώματα
 και πω επώμω τούτου, και πω υποκαίτω, ανωφ
 κατηγορηται τω είδος, εν τω ή βετι κατηγο-
 ρηθήσεται. ωσε και ο αποδοθεν γμος εν τω
 ή βετι κατηγορηται. οτι δε ένος εν τω ή βετι
 κατηγορευμύς, και πώματα τω λοιπα, ανωφ
 κατηγορείται, εν τω ή βετι κατηγορηθήσεται, δι
 επαγωγής λιπλέον. Ει δ' απλως υποαρ-
 χειν αμφισβητείται ο αποδοθεν γμος, οσα
 αποχρη ο δείξαι τι τω επώμω γμων εν τω
 ή βετι κατηγορευμύμον τω είδος. οί, Ει τής
 βαδίσεως γμος απέδωκε τω φορα, οσα
 αποχρη το δείξαι οτι κινήσις βετιν ή βάδις,
 προς ο δείξαι οτι φορα βετιν. οπω και άλλ-
 λαι κινήσις είσιν. αλλά προσαποδοκτέον,
 οτι οθενός μετεχ ή βάδις τω χτ' πτω αυ-
 τω Δφίρεσιν, Ει μη τής φορας. ανάγκη
 γαρ ο τω γμοις μετεχ, και τω είδω πινος
 μετεχει τω χτ' πτω προττω Δφίρεσιν. Ει
 οτω ή βάδις, μητ' αυζήσεως, μητε μειώ-
 σεως, μητε τω άλλων κινήσεων μετεχ, δη-
 λον οτι τής φορας αν μετεχ. ωσε είη αν γμος
 ή φορα τής βαδίσεως.

3 Πάλιν, εφ' ων ο είδος το τεχεν, ως
 γμος κατηγορηται, σκοπειν ει και το αποδοθεν
 γμος εν τω ή βετιν αυτω τούτων κατηγορεί-
 ται, ανωφ και ο είδος. ομοίως δε και ει τα
 επώμω τω γμοις πώματα. Ει γαρ που Δφωφωδ,
 δηλον οτι ου γμος ο αποδοθεν. ει γδ ω γμος,
 απομωτ' αν και επώμω τούτου, και αυτο τωτο, εν
 ο ή βετι κατηγορητο, ανωφ και το είδος εν ο
 ή βετι κατηγορηται. ανασκωδίζοντι μω οτω
 χρησιμον, Ει μη * κατηγορητο το γμος εν
 τω ή βετιν, ανωφ και το είδος κατηγορηται. κα-
 τασκωδίζοντι δε, Ει κατηγορηται εν τω ή
 βετι, χρησιμον. συμβήσεται γδ και ο γμος, ο
 ο είδος, τω αυτω εν ο ή βετι κατηγορησεται.
 ωσε το αυτο υπο δυο γμη γίνεται. αναγκαιον
 οτω υπο άλληλα τα γμη εί. αν οτω δεδη, ο
 βουλόμεθα γμος κατασκωδίσαι, μη ον υπο
 το είδος, δηλον οτι το είδος υπο τωτ' αν είη.
 ωσε δεδειγμένοι αν είη, οτι γμος τωτο.

4 Σκοπειν ή και πω λόγους τω γμων, ει
 εφαρμόθοισιν οτι τε ο αποδοθεν είδος, ο οτι
 τα μετεχοντα τω είδος. ανάγκη γδ πω τ γμων
 λόγους κατηγορησεται τω είδος, και τω μετεχόντων
 τω είδος. ει οτω που Δφωφωδ, δηλον οτι ο γμος
 το αποδοθεν. 5 Πάλιν, ει πτω Δφωφωδ ως
 γμος * απέδωκεν. οί, Ει τ' αθανατον, γμος
 Θεου. Δφωφωδ γαρ βετι ζώου το αθανατον.

γρ. κατηγορη-
ται.

γρ. αποδο-
ται.

A nam si vnum attribuatur in *questione* quid
 est, omnia quæ supra & quæ infra hoc
 sunt, siquidem attribuantur speciei, at-
 tribuētur in *questione* quid est. quare etiā
 propositum genus attribuitur in *questione*
 quid est. Quod autē si vnū attribuatur in
questione quid est, & reliqua omnia, si at-
 tribuantur; attribuentur in *questione* quid
 est; per inductionem sumi debet. At si
 simpliciter dubitetur, an propositum ge-
 nus insit, non sufficit probare aliquod su-
 periorum generum attribui speciei in
questione quid est. Veluti si quis tradide-
 rit lationem esse genus incessus; non suf-
 ficit probare incessum esse motionem, ad
 probandum esse lationem; quia sunt & a-
 liæ motiones: sed simul demonstrandum
 est incessum nullius eorum quæ in eadem
 diuisione ponuntur, esse participem, præ-
 terquam lationis. necesse enim est, vt id
 quod generis est particeps, etiam alicuius
 earum specierum, quæ in prima generis
 diuisione ponuntur, particeps sit. Si igitur
 incessus neque accretionis, neque immi-
 nutionis, nec aliarum motionum parti-
 ceps sit; patet eum lationis esse participem.
 Quocirca latio erit genus incessus.

B
 C
 3 Rursus in quibus proposita species, vt
 genus dicitur; considerare oportet, an e-
 tiam propositum genus in *questione* quid
 est, iis ipsis attribuatur, quibus & species
 attribuitur; similiterque an quæ sunt supra
 genus, omnia. sicubi enim discrepat, pa-
 tet, id quod propositum fuit, non esse ge-
 nus: quia si esset genus, omnia quæ supra
 illud sunt, & ipsum illud in *questione* quid
 est, attribueretur iis quibus & species in
questione quid est, attribuitur. Euerenti
 igitur vtile est, si genus iis non attribuatur
 in *questione* quid est, quibus species attri-
 buitur. Confirmanti autem vtile est, si at-
 tribuatur in *questione* quid est. accidet e-
 nim vt & genus & species eidem in *qua-*
stione quid est, attribuantur; quare idem
 sub duobus generibus constituitur. ne-
 cesse est igitur, vt genera sint subalter-
 na. Si igitur probatum fuerit id quod
 volumus genus constituere, non esse sub
 specie, manifestum est, speciem sub ipso
 esse; quare probatum erit hoc esse genus.

D
 E
 4 Considerare etiam oportet definitio-
 nes generum, an aptentur speciei propo-
 sitæ, & iis quæ speciem participant;
 necesse enim est, vt generum definitio-
 nes attribuantur speciei, & iis quæ par-
 ticipant speciem; sicubi igitur discre-
 pat, patet, id quod propositum fuit, non
 esse genus.

5 Rursus animaduertendum est an diffe-
 rentiam quasi genus adhibuerit; veluti
 an immortale, posuerit quasi genus Dei.
 immortale enim est differentia animalis:

quoniam animalium alia mortalia sunt, alia immortalia; patet igitur eum peccasse: quia differentia, nullius rei genus est; hoc autem verum esse, constat: quia nulla differentia significat quid est, sed potius quale quid, quemadmodum terrestre, & bipes.

6 Sed & illud videndum est, an differentiam in genere posuerit quasi speciem: veluti si dixerit, impar esse id quod numerum; impar enim est differentia, non species numeri; nec videtur differentia esse particeps generis; quicquid enim est generis particeps, aut est species, aut individuum: differentia verò nec est species, nec individuum: patet igitur, differentiam non esse generis participem; quamobrem impar non potest esse species, sed differentia, quia non est particeps generis. 7 Præterea videndum est an genus in specie posuerit: veluti si contiguitatem esse id quod continuationem dixerit: aut mixtionem esse id quod temperationem: aut, ut Plato definit, loci mutationem esse lationem; non enim necesse est contiguitatem esse continuationem, sed contra continuationem esse contiguitatem: quia non quicquid aptatur, continuatur: sed quod continuatur, aptatur; similiter fit & in ceteris: neque enim omnis mixtio est temperatio, quia siccorum mixtio non est temperatio: neque omnis loci mutatio est latio: quoniam incessus non videtur esse latio. ferè enim latio dicitur de iis quæ non sponte sua locum mutant, ut in rebus inanimis accidit. Constat autem, latius patere speciem quam genus, in iis quæ adducta fuerunt, cum contra fieri debeat. 8 Rursus videndum est, an differentiam in specie posuerit: veluti immortale esse id quod Deum: accidet enim de totidem, vel de pluribus speciem dici: semper enim differentia de totidem vel de pluribus dicitur quam species. 6 Præterea an genus in differentia posuerit: veluti colorem esse id quod congregatiuum: aut numerum esse id quod imparem. 10 Et an genus quasi differentiam dixerit. fieri enim potest ut aliquis etiam eiusmodi thesim asserat: veluti mixtionem esse differentiam temperationis; aut loci mutationem, lationis. Consideranda autem sunt, quæ cumque sunt eiusmodi, ex iisdem locis seu fundamentis: (quia communio quedam est inter locos:) nam & de pluribus genus quam differentia dici, nec differentiam participare debet. Genere autem ita ut in superioribus exemplis allato, neutrum eorum quæ dixi, contingere potest: quoniam & de paucioribus dicitur, & participabit genus differentiam. 11 Item si nulla ex generis differentiis attribuitur speciei propositæ, ne genus quidem attribuetur:

Tom. I.

A ὅτι τῶν ζώων, τὰ μὲν θνητὰ· τὰ δὲ, ἀθάνατα. δῆλον οὖν ὅτι διημερίσθηται· ἑσθηνός γὰρ ἢ διαφορὰ γένος ἔστιν. ὅτι δὲ τὸ αὐτὸ ἀληθές, δῆλον· ἑσθὲμία γὰρ διαφορὰ σημαίνει τὸ πῖ ἔστιν, ἀλλὰ μᾶλλον ποῖόν τι, κατὰ τὸ περὶ τὸν, καὶ τὸ δίπυον.

B Καὶ εἰ πῶς διαφορὰ εἰς τὸ γένος ἔθηκεν ὡς εἶδος· οἷς, τὸ περὶ τὸν, ὅπως ἄριθμόν. διαφορὰ γὰρ ἄριθμὸς τὸ περὶ τὸν, ὅπως εἶδος ἔστιν. ἑσθὲ δὲ δοκεῖ μετέχειν ἢ διαφορὰ τῶν γένους. πῶς γὰρ τὸ μετέχειν τῶν γένους, ἢ εἶδος, ἢ ἀτομὸν ἔστιν. ἢ δὲ διαφορὰ, οὔτε εἶδος, οὔτε ἀτομὸν ἔστι. δῆλον οὖν ὡς οὐ μετέχει τῶν γένους ἢ διαφορὰ. ὡς· ἑσθὲ τὸ περὶ τὸν, εἶδος ἀείνη, ἀλλὰ διαφορὰ· ἐπεὶ δὲ μετέχει τῶν γένους. 7 Ἐπὶ εἰ τὸ γένος εἰς τὸ εἶδος ἔθηκεν· οἷς, πῶς σιῦαψιν, ὅπως σιῦοχλίω· ἢ πῶς μίξιν, ὅπως κρεῖσιν· ἢ, ὡς Πλάτων ορίζειται, φορὰν πῶς χεῖ τὸ πον κίνησιν. οὐ γὰρ ἀναγκάσιον, πῶς σιῦαψιν, σιῦοχλίω (εἶ). ἀλλὰ ἀνάπαλιν πῶς σιῦοχλίω, σιῦαψιν. οὐ γὰρ πῶς τὸ ἀτομὸν σιῦνεχεται· ἀλλὰ τὸ σιῦνεχόμενον ἀπλεται. ὁμοίως δὲ καὶ ἔπι τῶν ἄλλων. ἔτε γὰρ ἢ μίξιν ἀπάσα, κρεῖσις· ἢ γὰρ τῶν ξηρῶν μίξιν, ὅπως ἐστὶ κρεῖσις· ἢ ἢ χεῖ τὸ πον μεταβολὴ πᾶσα, φορὰ ἢ γὰρ βάδισις, ἢ δοκεῖ φορὰ εἶ). κρεῖσιν γὰρ ἢ φορὰ ἔπι τῶν ἀχρυσίως τὸ πον ἐκ τὸ πον μεταβαλλόντων λέγεσθαι, κατὰ τὸν ἔπι τὸ ἀψύχων συμβαίνει. δῆλον δὲ ὅτι ἔπι πλέον λέγεσθαι τὸ εἶδος, τῶν γένους, ἐν τοῖς ἀποδοθένσι, δεῖον ἀνάπαλιν γίνεσθαι.

D 8 Πάλιν, εἰ πῶς διαφορὰν εἰς τὸ εἶδος ἔθηκεν· οἷς, τὸ ἀθάνατον ὅπως θεόν. συμβήσεται γὰρ * ἐπὶ ἴσων ἢ ἔπι πλεονόντων τὸ εἶδος λέγεσθαι· ἢ ἔπι πλείον· αἰεὶ γὰρ ἢ διαφορὰ ἔπισις ἢ ἔπι πλεονόντων εἶδοις λέγεσθαι. 9 Ἐπὶ, εἰ τὸ γένος εἰς πῶς διαφορὰν ἔθηκεν· οἷς, τὸ χεῖσμα, ὅπως συγκριτικόν· ἢ τὸ ἄριθμόν, ὅπως περὶ τὸν. 10 Καὶ εἰ τὸ γένος, ὡς διαφορὰν εἶπεν. ἐγκωρὴ γὰρ πῶς ἐστὶ τοιαύτω κρεῖσιν θεῖσιν· οἷς, κρεῖσιν, ἢ μίξιν διαφορὰν· ἢ φορὰς, ἢ χεῖ τὸ πον μεταβολίω. σκεπτόν ἢ πῶς τὰ τοιαύτα διαφορὰ τῶν αὐτῶν· (ἔπι κοινῶν γὰρ οἱ τόποι.) ἔπι πλέον τε γὰρ τὸ γένος τὸ διαφορὰς δεῖ λέγεσθαι, καὶ μὴ μετέχειν τὸ διαφορὰς. ἔτε δὲ ἀποδοθέντος, ἢ δέτερον τὸ εἰρημῶν διωατὸν συμβαίνει· ἐπὶ ἔλαττον τε γὰρ ἢ ἔπι πλείον, καὶ μετὰ τὸ γένος τῆς διαφορὰς. 11 Πάλιν, εἰ μηδεμία διαφορὰ κατηγορεῖται τῶν γένους, καὶ τῶν ἀποδοθέντων εἶδος, ὡς τὸ γένος κατηγορηθῆσεται.

Cc iiij

οἷ, ψυχῆς οὔτε ὁ ἀριθμὸν, οὔτε τὸ ἀριθμὸν κα-
 τηγορεύεται ὡστ' οὐδ' ὁ ἀριθμὸς. 12 Ἐπὶ, εἰ
 πρῶτον φύσις ὁ εἶδος, καὶ σὺνδραματὶ τὸ γένος,
 (δοκεῖ γὰρ ὁ ἀριθμὸν,) οὐκ αὖ εἶναι γένος. 13 Ἐπὶ,
 εἰ ἐνδέχεται ἀπολιπεῖν ὁ εἰρημῶν γένος, ἢ τὸ
 διαφοραῖ. οἷ, ψυχῆ τὸ κινεῖσθαι, ἢ δόξαν ὁ
 ἀληθὲς καὶ ψεῦδος. οὐκ δὲ εἶναι τῶν εἰρημῶν
 ὡστ' ἕτερον, γένος, ὡστ' διαφοραῖ. δοκεῖ γὰρ ὁ γένος
 καὶ ἡ διαφοραῖ ἀποχολουθεῖν, ἕως αὐτῆ ὁ εἶδος.

Avt animæ nec impar nec par attribuitur :
 proinde nec numerus. 12 Præterea si spe-
 cies sit naturâ prior, & secum auferat ge-
 nus, (quia contrariū videtur verum esse,)
 non potest esse genus. 13 Præterea si acci-
 dit vt species relinquat propositū genus vel
 differentiam, vt animâ motio, vel opinio-
 nem veritas & falsitas: neutrum eorū, quæ
 dixi, potest esse genus, aut differentia.
 videtur enim genus & differentia conse-
 quens esse, quamdiu species.

Alij loci.

Cap. III.

1 ¶ Si species sit, aut possit esse particeps eius quod est generi contrarium. 2 ¶ Si quid commu-
 nicetur speciei, quod nulli eorum qua sub genere sunt, communicetur. 3 ¶ Ab homonymia. 4 ¶ Si
 non sit alia species generis. 4. ¶ A metaphora. 6 ¶ A contrariis loci evertentes. 7 Si species
 sit aliquid contrarium, quod non sit in genere proposito, vel in eo quod generi proposito contra-
 rium est, 8 vel non sit in ullo genere. 9 Si ὁ generi ὁ speciei sint quadam contraria, quo-
 rum alia sunt mediata, alia immediata : 10 vel aliis sit interiectum medium per negationem,
 aliis vt subiectum. 11 Si medium non sit in eodem genere, cum generi nihil sit contrarium.
 12 Si generi sit aliquid contrarium, speciei nihil. 13 Epilogus. 14 ¶ A contrariis loci confir-
 mantes. 15 Si contrarium speciei sit in eodem genere. 16 Si medium sit in eodem genere
 17 Si contrarium sit in contrario genere.

CAP. III.

Σκοπεῖν δὲ καὶ, εἰ ὁ εἶναι γένος καὶ εἶδος, με-
 τέχνη πῶς ἐκαστὸν τῶν γένος, ἢ ἐνδέχεται
 μετέχων. τὸ γὰρ αὐτὸ τῶν ἐκαστῶν ἅμα μετέ-
 χων. ὅτι τὸ μὲν γένος ὡστ' ἕτερον ἀπολείπει. με-
 τέχνη δὲ καὶ ποιῶντιον, ἢ ἐνδέχεται μετέχων.
 2 Ἐπὶ, εἰ πῶς κοινῶς τὸ εἶδος, ὁ ἀδιώτατον
 ὅλως ἰσχυρῶν ἰσχυρὸν τὸ γένος. οἷ, εἰ ἡ ψυ-
 χὴ τῆς ζωῆς κοινῶς, τῶν δὲ ἀριθμῶν μηδὲνα
 διωκτὸν ζῆν. οὐκ δὲ εἶναι εἶδος ἀριθμῶν, ἢ
 ψυχῆ. 3 Σκοπεῖν δὲ καὶ, εἰ ὁμόφυμον ὁ εἶ-
 δος τῶν γένος, ποιητοῖς χρωσῶν τῶν εἰρημέ-
 νοις πρὸς * ὁμόφυμον. σὺνδραματὶ γὰρ ὁ
 γένος καὶ ὁ εἶδος.

Considerare etiam oportet, an id quod
 in genere positum est, alicuius gene-
 ris contrarii particeps sit, vel particeps ef-
 se possit. idem enim contrariorum simul
 particeps erit: quia numquam species dese-
 rit genus, & particeps quoq; est, vel parti-
 ceptus potest esse contrarii. 2 Præterea vide-
 dū est, an aliquid cōmunicetur cū specie,
 quod omnino inesse nequeat iis quæ sunt
 sub genere. veluti si anima est vitæ parti-
 ceptus, numerorū autē nullus viuere potest:
 certē anima nō est species numeri. 3 Cō-
 siderādum etiā est, an species & genus sint
 homonyma, vtendo elemētis quæ tradita
 sunt ad homonymiā inuestigandā; quoniā
 genus & species sunt synonyma. 4 Cū au-
 tē omnis generis sint plures species; confi-
 derare oportet, an altera species esse ne-
 queat generis propositi. nā si altera species
 non sit, patet nō posse omnino genus esse
 id quod dictū est. 5 Considerare etiā oportet
 an id quod per translationem dicitur,
 quasi genus proposuerit: quale est si quis
 dixerit temperantiam esse concentū: omne-
 nim genus propriè speciebus attribuitur:
 concentus verò temperantiæ non propriè,
 sed per translationem attribuitur: quando-
 quidem omnis concentus est in sonis.

4 Ἐπεὶ δὲ γένος πῶς εἶδη πλείω.
 σκοπεῖν, εἰ μὴ ἐνδέχεται ἕτερον εἶδος εἶναι τῶν
 εἰρημῶν γένος. εἰ γὰρ μὴ βῆτι, δῆλον ὅτι
 οὐκ αὖ εἶναι γένος ὅλως τὸ εἰρημῶν.
 5 Σκοπεῖν δὲ καὶ, εἰ ὁ κατὰ μεταφοραῖ λε-
 γόμενον, ὡς γένος * ἀπέδωκεν. οἷ, πῶς σω-
 φροσύνη, συμφωνία. πῶς γὰρ γένος κυρίως
 κατὰ τῶν εἰδῶν κατηγορεύεται. ἢ δὲ συμφωνία
 κατὰ τῆς σωφροσύνης οὐ κυρίως, ἀλλὰ κατὰ με-
 ταφοραῖ. πᾶσα γὰρ συμφωνία, εἰ φθόγ-
 ρου. 6 Ἐπὶ, ἐὰν ἡ ἐκαστὸν * πῶς εἶδος,
 σκοπεῖν. ἐστὶ δὲ πλεοναχῶς ἡ σκέψις. 7 πρῶτον
 μὲν, εἰ ἐν ὁ αὐτῶν γένος καὶ τὸ ἐκαστὸν, μὴ ὄντος
 ἐκαστῶν ὁ γένος. δεῖ γὰρ τὰ ἐκαστὰ εἶναι τῶν
 αὐτῶν γένος εἶναι, αὐτὸ μὲν ἐκαστὸν ὁ γένος ἢ

6 Præterea considerandum est, an con-
 trarium quidpiam speciei sit. est autem
 multiplex hæc consideratio. 7 Primum
 videndum est, an in eodem genere sit etiam
 contrarium, cum nihil sit generi contra-
 rium. oportet enim contraria esse in eo-
 dem genere, si nihil contrarium generi sit.

κατὰ ὁμόφυ-
 μίαν.
 κατὰ ὁμοφύ-
 μίαν.
 κατὰ τὸν εἶδος
 κατὰ τὸν γένος

At si sit aliquid contrarium generi; considerare oportet, an contrarium sit in contrario genere: necesse est enim, contrarium in contrario esse, si quid sit generi contrarium. Hoc autem vnumquodque manifestum est per inductionem. 8 Rursus videndum est, an omnino in nullo genere sit id quod est speciei contrarium, sed ipsum sit genus: ut bonum. si enim hoc non sit in genere, ne contrarium quidem eius in genere erit, sed ipsum erit genus: quemadmodum in bono & malo accidit: neutrum enim eorum est in genere, sed vtrumque eorum est genus. 9 Præterea videndum est an alicui contrarium sit tam genus quam species, & aliis quidem sit quidpiam interiectum, aliis verò minimè: nam si generibus est aliquid interiectum, etiam speciebus: & si speciebus, etiam generibus: quemadmodum in virtute & vitio, nec non iustitia & iniustitia contingit. vtrisque enim est aliquid iniectum. Huic obiicitur, quod sanitati & morbo nihil est interiectum, malo autem & bono est aliquid interiectum. 10 Præterea videndum est, an sit quidem ambobus aliquid interiectum, nempe & speciebus & generibus: non tamen similiter: sed aliorum secundum negationem, aliorum vt subiectum. probabile enim est, similiter esse ambobus medium interiectum: quemadmodum in virtute & vitio, nec non iustitia & iniustitia, perspicitur: vtrisque enim per negationem medium est interiectum. 11 Præterea quando non est contrarium generi, considerare oportet, non solum an contrarium, sed etiam an medium sit in eodem genere. in quo enim genere sunt extrema, in eo & medium est: vt in albo & nigro videre licet. color enim est genus & horum, & interiectorum colorum omnium. Obiectio est, quod parum & nimium sunt in eodem genere: ambo enim sunt in eo quod malum est: mediocre autem, quod est medium his interiectum, non est in eo quod est malum, sed in eo quod est bonum. 12 Considerare etiam oportet, an genus quidem sit contrarium alicui, species verò nulli: nam si genus est alicui contrarium, etiam species: quemadmodum virtus & vitium, nec non iustitia & iniustitia. similitèrque si alia considerentur, hoc videri possit perspicuum esse. Obiectio est in sanitate & morbo. simpliciter enim sanitas est morbo contraria: quidam autem morbus, cum sit species morbi, nulli est contrarium: vt febris & oculorum dolor, & singuli alii. 13 Ac ei quidem qui refellit, hæc tot modis consideranda sunt: quia nisi insint hæc quæ dicta sunt, patet, id quod est propositum non esse genus. 14 Ei verò qui confirmat, tribus modis consideranda sunt.

A ὄντος δὲ ἐναντίας τὰς γῆς, σχεπεῖν, εἰ τὸ ἐναντιον ἐν τῶν ἐναντίων γῆς ἔστιν. ἀνάγκη γὰρ τὸ ἐναντιον ἐν τῶν ἐναντίων εἶναι, αἰσθητῶν ἢ ἐναντίων πῖ τῶν γῆς φανερόν δὲ τούτων ἕκαστον ἀπὸ τῆς ἐπαγωγῆς.

8 Πάλιν, εἰ ὅλως ἐν μηδενὶ γῆς ὁ τῶν εἰδῶν ἐναντιον, ἀλλ' αὐτὸ γένος ὅτι, ὁ ἀγαθόν. εἰ γὰρ τὸ μὴ ἐν γῆρι, ὅτι ὁ ἐναντιον τούτου ἐν γῆρι ἔστι, ἀλλ' αὐτὸ γένος. καθάπερ ὅτι τὸ ἀγαθόν καὶ τὸ κακόν συμβαίνει ὅτι δὲ-

B τερον γὰρ τούτων, ἐν γένει. ἀλλ' ἕκαστερον αὐτῶν, γένος.

9 Ἐπι, εἰ εἴη ἐναντιον τινὶ καὶ τὸ γένος ὁ τὸ εἶδος. καὶ τῶν μὲν, ὅτι πῖ μετὰξὺ, τῶν δὲ, μὴ. εἰ γὰρ τῶν γῆρι ὅτι πῖ μετὰξὺ, καὶ τῶν εἰδῶν. καὶ εἰ τῶν εἰδῶν, ὁ τῶν γῆρι. καθάπερ ὅτι δρετῆς καὶ κακίας, καὶ δικαιοσύνης καὶ ἀδικίας. ἕκαστερον γὰρ ὅτι πῖ μετὰξὺ. ἐνστάσις τούτου, ὅτι ὑγείας καὶ νόσου ὅτι δὲ μετὰξὺ, κακοῦ δὲ καὶ ἀγαθοῦ πῖ μετὰξὺ.

C 10 Ἐπι, εἰ ἐστὶ μὲν πῖ ἀμφοῖν ἀνὰ μέσον, ὁ τῶν εἰδῶν, καὶ τῶν γῆρι. μὴ ὁμοίως δὲ. ἀλλὰ τῶν μὲν, καὶ ἀπόφασις τῶν δὲ, ὡς ὑποκειμένων. ἐνδοξόν γὰρ, τὸ ὁμοίως ἀμφοῖν. καθάπερ ὅτι δρετῆς καὶ κακίας, καὶ δικαιοσύνης καὶ ἀδικίας. ἀμφοῖν γὰρ καὶ ἀπόφασις τὸ ἀνὰ μέσον.

11 Ἐπι, ὅτι μὴ ἢ ἐναντιον τὰς γένει, σχεπεῖν μὴ μόνον εἰ τὸ ἐναντιον ἐν τῶν αὐτῶν γένει, ἀλλὰ ὁ εἰ ὁ ἀνὰ μέσον. ἐν ᾧ γὰρ τὰ ἀκρῶτα καὶ τὸ ἀνὰ μέσον ὅτι, ὅτι λευκοῦ, καὶ μελανοῦ. τὸ γὰρ χροῖμα, γένος τούτων τε καὶ τῶν ἀνὰ μέσον χρωμάτων ἀπὸρῶτων. ἐνστάσις, ὅτι ἢ μὲν εἰδῶτα καὶ ὑπερβολῆ, ἐν τῶν αὐτῶν γένει. ἐν τῶν κακῶν γὰρ ἀμφοῖν. τὸ δὲ μέτερον, ἀνὰ μέσον ὄν τούτων, ὅτι ἐν τῶν κακῶν, ἢ τῶν αὐτῶν. ἀλλ' ἐν τῶν ἀγαθῶν.

D 12 Σχεπεῖν δὲ ὁ, εἰ τὸ μὲν γένος ἐναντιον τινὶ, ὁ δὲ εἶδος μηδενὶ. εἰ γὰρ τὸ γένος ἐναντιον τινὶ, ὁ τὸ εἶδος. καθάπερ δρετῆ καὶ κακία, καὶ δικαιοσύνη καὶ ἀδικία. ὁμοίως δὲ καὶ ὅτι τῶν ἄλλων σχεποῦντι. φανερόν δὲ δόξεν εἶναι ὁ ποιούτων. ἐνστάσις ὅτι τῆς ὑγείας καὶ νόσου. ἀπλῶς μὲν γὰρ ὑγεία νόσῳ ἐναντία. ἢ δὲ πῖ νόσος, εἶδος ὄν νόσου, ὅτι δὲ ἐναντιον ὅτι, ὁ πυρετὸς, καὶ ἢ ὀφθαλμία, καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον.

E 13 Αναγκαστικῶς μὲν οὖν ποσαυτῶς ὅτι σκεπτικῶν. εἰ γὰρ μὴ ὑπάρχει τὰ εἰρημικά, δηλον ὅτι οὐ γένος τὸ ἀποδοθεῖ. 14 Κατὰ σκεπτικῶν δὲ, τελεχῶς.

15 Πρῶτον μὲν, εἰ τὸ ἐναντίον τῶν εἰ-
 δῶ, ἐστὶ τῶν εἰρημύων ἡμῶν, μὴ ὄντος ἐναν-
 τίου τῶν ἡμῶν. εἰ γὰρ τὸ ἐναντίον ἐστὶ τούτων, δῆ-
 λον ὅτι καὶ τὸ παρεχόμενον.

16 Ἐπι, εἰ τὸ ἀνά μέσον, ἐστὶ τῶν εἰρημύων
 ἡμῶν. ἐστὶ γὰρ τὰ ἀνά μέσον, ἔτι τὰ ἄκρα.

17 Πάλιν, εἰ τὸ ἐναντίον πῶς ἡμῶν, σκε-
 πτεῖν, εἰ καὶ τὸ ἐναντίον ἐστὶ τῶν ἐναντίων. αὐτὸ γὰρ ἡ, δῆ-
 λον ὅτι καὶ τὸ παρεχόμενον ἐστὶ τῶν παρεχόμενων.

A 15 Primum quidem, an id quod est speciei
 contrarium, sit in dicto genere, cum nihil sit
 contrarium generi. si enim contrarium sit in
 hoc genere, patet, in eodem genere esse etiam
 id quod est propositum. 16 Præterea an
 medium sit in dicto genere. in quo enim
 sunt media, in eo sunt etiã extrema 17 Rur-
 sus si quid sit contrarium generi; considera-
 re oportet, an etiam contrarium sit in con-
 trario. si enim sit, patet, etiam propositam
 speciem esse in proposito genere.

Alij loci.

Cap. I V.

1 ¶ A casibus & coniugatis. 2 ¶ A proportione. 3 ¶ Ab ortu, & interitu: 4 necnon ab
 iis quæ gignendi, vel corrumpendi vim habent, & facultatibus, & vsibus, & quavis similitudi-
 ne. 5 ¶ A priuatione speciei opposita. 6 ¶ A negatione generis. 7 ¶ A relatione. Si species vel
 genus referatur ad aliquid. 8 Si species non ad idem referatur secundum se, & ratione gene-
 ris: 9 vel non ad idem referatur ratione generis, & ratione generum generis. 10 Si genus
 & species non referantur in eisdem casibus. 11 Si generis relatio, & speciei relatio non simili-
 ter recipiuntur. 12 A numero eorum, ad quæ genus vel species refertur. 13 A genere op-
 positum. 14 A subiecto in quo sunt relata.

Πάλιν ὅτι τῶν πῶσεων καὶ τῶν συσσίτων, εἰ B
 ὁμοίως ἀκολουθοῦσι, καὶ ἀναρροῦντι, καὶ
 κλάσκειν ἀζοντι. ἀμα γὰρ ἐνὶ καὶ πᾶσιν ὑπερῶν,
 ἢ οὐχ ὑπερῶν. οἷον, εἰ ἡ διχασσιῶν, ὅτισημη
 πῆ. καὶ τὸ διχασίως, ὅτισημένως. καὶ ὁ διχασμός,
 ὅτισημένων. εἰ δὲ τούτων τι μὴ, ὅσπερ τῶν λοι-
 πῶν ὅσπερ. 2 Πάλιν ὅτι τῶν ὁμοίως ἐχόντων
 πρὸς ἀλλήλα. οἷον, τὸ ἡδὺ ὁμοίως ἔχει πρὸς
 πικρὸν ἢ δονίω, καὶ τὸ ὠφέλιμον πρὸς τὸ ἀγαθόν.
 ἐκάτερον γὰρ ἐκάτερον ποιητικόν. εἰ οὖν ὅσπερ ἡ
 ἡδονὴ ὅσπερ ἀγαθόν, ἔτι τὸ ἡδὺ ὅσπερ ὠφέλιμον
 ἔσται. δῆλον γὰρ ὅτι ἀγαθὸν αὐτὸ εἶναι ποιητικόν, ὅσπερ
 ἢ ἡδονὴ ἀγαθόν. 3 Ὡσαύτως δὲ καὶ ὅτι τῶν
 ἡμέσεων, καὶ ὅτι τῶν φθορῶν. οἷον, εἰ τὸ οἰκοδομεῖν,
 ἐνεργεῖν. τὸ ἀκατασκευάζειν, ἐνεργεῖν. καὶ εἰ τὸ
 μαρτυρεῖν, ἀναμνησκέειν. τὸ μνησθῆναι, καὶ
 ἀναμνησκέειν. καὶ εἰ δὲ ἀλεῖν, φθείρειν. καὶ
 τὸ ἀλεῖν, ἐφθάρθαι. καὶ ἡ ἀλεῖν, φθορῶν
 πῆ. 4 καὶ ὅτι τῶν ἡμνητικῶν, καὶ φθαρτικῶν,
 ὡσαύτως. καὶ ὅτι τῶν δυναμῶν, ἔτι χηρῶν,
 καὶ ὅλως καθ' ὅποιον οὐ ὁμοιότητα, καὶ ἀναρροῦ-
 ντι καὶ κλάσκειν ἀζοντι σκεπτεῖν, καθάπερ ὅτι
 τῆς ἡμέσεως καὶ φθορᾶς ἐλέγχον. εἰ γὰρ τὸ
 φθαρτικόν, ἀκατασκευάζειν. καὶ τὸ φθείρειν,
 ἀκατασκευάζειν. καὶ εἰ τὸ ἡμνητικόν, ποιητικόν,
 καὶ τὸ γίνεσθαι, ποιῆσθαι. καὶ ἡ ἡμνησις, ποιῆσις.
 ὁμοίως ἔτι καὶ ὅτι τῶν δυναμῶν, ἔτι χηρῶν. ἔτι ὅλως
 εἰ ἡ δύναμις, ἀκατασκευάζειν. καὶ τὸ δύνασθαι, ἀκατασκευάζειν. ἔτι
 εἰ πῶς ἡ χηρῶν, ἐνεργεῖν. τὸ χηρῶν, ἐνεργεῖν. ἔτι
 τὸ χηρῶν, ἐνεργεῖν. 5 Ἐὰν ἡ ἐνεργεῖν ἢ
 τὸ ἀναρροῦντι τῶν εἰδῶν, διχῶς ὅσπερ ἀνελεῖν.

I Tem in casibus & coniugatis, an simi-
 liter consequantur, videndum est, si-
 ue refellatur, siue confirmetur. simul e-
 nim vni & omnibus inest, vel non inest.
 veluti si iustitia est scientia quædam, etiam
 iuste est sciens, & iustus est sciens. at si
 quid horum non ita sit, nec aliorum vllum
 est. 2 Item considerata sunt quæ similiter
 sunt inter se affecta. veluti iucundum ean-
 dem rationem habet ad voluptatem, & v-
 tile ad bonum: vtrumque enim vtriusque
 est effectuum. si igitur voluptas est id
 quod bonum, etiam iucundum erit id
 quod vtile. patet enim esse boni efficiens,
 quandoquidem voluptas est bonum.
 3 Itidem fit etiam in generationibus &
 corruptionibus. vt si ædificare est agere,
 ædificasse est egisse. & si discere est recor-
 dari, didicisse est recordatum esse. & si
 dissolui est corrumpi, etiam dissolutum
 esse, est corruptum esse, & dissolutio est
 corruptio quædam. 4 Itidem etiam in iis
 quæ gignendi aut corrumpendi vim ha-
 bent, & in facultatibus, & vsibus, & om-
 nino secundum quamcumque similitudi-
 nem, considerandum est, siue refellatur,
 siue confirmetur; quemadmodum in ge-
 neratione & corruptione dicebamus.
 nam si corruptiuum est dissolutiuum, e-
 tiam corrumpi est dissolui. & si genera-
 tiuum est effectiuum, etiam gigni est effici,
 & generatio est effectio. similiter fit in po-
 testatibus & vsibus. & omnino si potestas
 est affectio, etiam posse est affectum esse: &
 si cuius rei vsus est actio, vti est agere, &
 vsum esse est egisse.
 5 Si verò id quod speciei opponitur,
 sit priuatio, dupliciter licet refellere.

77. 78.

Primum quidem, si oppositum sit in genere proposito. vel enim simpliciter in nullo eodem genere est priuatio, vel non in eodem postremo genere. utputa si aspectus, ut in extremo genere, est in sensu; cæcitas non erit sensus. Deinde si & generi & speciei opponatur priuatio, non sit autem oppositum in opposito; ne quidem propositum erit in proposito. Ac is quidem qui refellit, ita ut dictum est, uti debet. Qui verò confirmat, vno modo argumentabitur. si enim oppositum sit in opposito, etiam propositum erit in proposito. veluti si cæcitas est priuatio quædam sensus, etiam aspectus est sensus.

6 Rursus negationes considerandæ sunt ordine commutato, quemadmodum in accidente dicebatur. ut si quod est iucundum, est id quod bonum; quod non est bonum, non est iucundum. nisi enim ita res habeat, aliquod non bonum poterit esse iucundum: fieri autem nequit, si quidem bonum sit genus iucundi, ut aliquid non bonum sit iucundum. quibus enim genus non attribuitur, ne specierum quidem vlla attribuitur. Et si quis confirmet, itidem considerare debet. si enim quod non est bonum, non est iucundum; quod est iucundum, est bonum; quare bonum; est genus iucundi.

7 Quod si species sit ad aliquid, considerare oportet, an etiam genus sit ad aliquid. nam si species refertur ad aliquid, etiam genus: ut in duplo & multiplo videre licet: vtrumque enim refertur ad aliquid. si verò genus ad aliquid referatur, non necesse est etiam speciem referri. nam scientia quidem refertur ad aliquid, grammatica verò non item. An nec id quod prius dictum est, verum esse videri possit? virtus enim est id quod bonum, & id quod honestum: & virtus quidem refertur ad aliquid: bonum autem & honestum non sunt ad aliquid relata, sed qualia.

8 Rursus videndum est, an non ad idem referatur species per se, & ratione generis. veluti si duplum, dimidii dicitur duplum: etiam multipulum dimidii dici oportet. sin minus, multipulum non potest esse genus dupli.

9 Præterea an non ad idem referatur ratione generis, & ratione omnium generum generis: nam si duplum dimidii & multipulum est, etiam exsuperare dimidium dicitur, & omnino secundum omnia superiora genera ad dimidium referatur. Obiicitur, quod non necesse sit, per se & ratione generis ad idem referri: quia scientia dicitur scientia rei scibilis, habitus autem & affectio, non rei scibilis, sed animæ.

A *πρωτον μὲν, εἰ εἰ παρ' ἀποδοθέντι γῆρ' ὁ ἀντικείμενον. ἢ γὰρ ἀπλῶς εἰ ὁσθένι γῆρ' παρ' αὐτῶν ἢ ἐρησις, ἢ οἷα εἰ παρ' ἐχάτων. οἷ, εἰ ἢ ὄψις εἰ ἐχάτων γῆρ' τῆ ἀιῶσις, ἢ τυφλότης οἷα ἔσαι ἀιῶσις. Διῦτερον δέ, εἰ καὶ παρ' γῆρ' καὶ παρ' εἶδῃ ἀντίκειται ἐρησις, μὴ ὅτι δὲ τὸ ἀντικείμενον εἰ παρ' ἀντικειμένῳ, οἷδ' ἀν' ὁ ἀποδοθέν εἰ παρ' ἀποδοθέντι εἶη. Αναγνωσῶντι μὲν οἷω, κατὰ τὸ εἶρησαι, χρῆστέον· κατὰ σκευάζοντι δέ, μοναχῶς. εἰ γὰρ ὁ ἀντικείμενον εἰ παρ' ἀντικειμένῳ, καὶ τὸ πρῶτον μὲνον εἰ παρ' πρῶτον μὲνον αὐ εἶη. οἷ, εἰ ἢ τυφλότης, ἀιῶσις τίς· καὶ ἢ ὄψις, ἀιῶσις.*

B *6 Πάλιν ὅτι τῶ ἀποφάσεων σχεπεῖν ἀάπαλιν, κατὰ τὸ ὅτι τῶ συμβεβηκότος ἐλέγετο. οἷ, εἰ τὸ ἡδύ, ὅτ' ἀγαθόν ὅτι· τὸ μὴ ἀγαθόν, οὐχ ἡδύ. εἰ γὰρ μὴ οὕτως ἔχῃ, εἶη ἀν' τι οἷα ἀγαθόν ἡδύ· ἀδιώατον δέ, εἶτ' ὁ ἀγαθόν γῆρος τῶ ἡδέος, εἶτ' ἢ μὴ ἀγαθόν ἡδύ. ὡν γὰρ ὁ γῆρος μὴ κατηγερεῖται, ὁσθέν τῶ εἶδῶν ὁσθέν. καὶ κατὰ σκευάζοντι δέ, ὡσαύτως σκεπεῖον. εἰ γὰρ ὁ μὴ ἀγαθόν, οὐχ ἡδύ· ὁ ἡδύ, ἀγαθόν. ὡστε γῆρος τὸ ἀγαθόν τῶ ἡδέος.*

C *7 Εὰν δὲ ἢ πρὸς ἢ τὸ εἶδος, σχεπεῖν, εἰ καὶ τὸ γῆρος, πρὸς π. εἰ γὰρ τὸ εἶδος, τῶ πρὸς ἢ, καὶ τὸ γῆρος, κατὰ τὸ ὅτι τῶ διπλασίου καὶ πολλαπλασίου· ἐκάτερον γὰρ, τῶ πρὸς ἢ. εἰ δὲ ὁ γῆρος τῶ πρὸς ἢ, οἷα ἀιῶσκη καὶ ὁ εἶδος. ἢ μὲν γὰρ ὅτισημη, τῶ πρὸς ἢ· ἢ δὲ γραμματική, οἷ. ἢ ὁσθέν ὁ πρῶτερον ῤηθῆν, ἀληθῆς ἀν' ὁσθέν; ἢ γὰρ ὅρετη, ὅτ' ἀγαθόν, καὶ ὅτ' καλόν. εἰ ἢ μὲν ὅρετη, τῶ πρὸς ἢ· ὁ δὲ ἀγαθόν, καὶ ὁ καλόν, οἷ τῶ πρὸς π, ἀλλὰ ποια.*

D *8 Πάλιν, εἰ μὴ πρὸς ὁ αὐτὸ λέγεσθαι τὸ εἶδος, κατ' αὐτὸ τε, καὶ κατ' τὸ γῆρος. οἷ, εἰ ὁ διπλασίον, * ἡμίσεος λέγεσθαι διπλασίου· καὶ τὸ πολλαπλασίον, ἡμίσεος δεῖ λέγεσθαι. εἰ δὲ μὴ, οἷα ἀν' εἶη τὸ πολλαπλασίον, γῆρος τῶ διπλασίου.*

E *9 Επὶ, εἰ μὴ πρὸς ὁ αὐτὸ κατὰ τε ὁ γῆρος λέγεσθαι, καὶ τὰ πρῶτα τὰ τῶ γῆρος γέννη. εἰ γὰρ ὁ διπλασίον ἡμίσεος, καὶ πολλαπλασίον ὅτι· εἰ ὁ ὁσθέν ἡμίσεος ῤηθῆσθαι· εἰ ἀπλῶς κατ' πρῶτα τὰ ἐπὶ γῆρ' γῆρ', πρὸς ὁ ἡμίσεος ῤηθῆσθαι. ἐνσασις, ὅτι οἷα ἀιῶσκη κατ' αὐτὸ καὶ κατ' ὁ γῆρος πρὸς τὸ αὐτὸ λέγεσθαι. ἢ γὰρ ὅτισημη, ὅτισητῶ λέγεσθαι· ἐξίς δὲ καὶ ἀιῶσις, οἷα ὅτισητῶ, ἀλλὰ ψυχῆς.*

καὶ ἡμίσεως

π. φ. φ. φ. φ.

10 Πάλιν, εἰ ὡσαύτως λέγεται ὁ γένος ἢ τὸ εἶδος καὶ τὰς πτώσεως· οἷον, εἴ τι νι, ἢ πίνος, ἢ ὅσα ἄλλως λέγεται. ὡς γὰρ εἶδος, καὶ ὁ γένος· καθάπερ ὅτι τῶ διπλασίον, καὶ τῶ ἐπιπλάσιον. πίνος γὰρ καὶ ὁ διπλασίον, ἔστι ὁ πολλαπλασίον. ὁμοίως δὲ ἔστι ὅτι τῶ ἐπιπλάσιον· πίνος γὰρ καὶ αὐτὴ, καὶ τὰ γένος· οἷον, ἢ τε ἀφάθεις, καὶ ἢ ἕξις. ἔνστασις, ὅτι ἐνιαχοῦ οὐχ ἕτω· ὁ μὲν γὰρ * ἀφάθεις, καὶ ὁ ἐνιαχίον, πίνος. ὁ δὲ ἕτερον, γένος ὄν τούτων, ἢ πίνος, ἀλλὰ πίνος. ἕτερον γὰρ πίνος λέγεται. 11 Πάλιν, εἰ ὁμοίως τὰ πρὸς τὴν καὶ τὰς πτώσεως λεγόμενα, μὴ ὁμοίως ἀντιγράφει, καθάπερ ὅτι τῶ διπλασίον ἔστι τῶ πολλαπλασίον. ἐκάτερον γὰρ τούτων, πίνος καὶ αὐτὸ, καὶ καὶ τὴν ἀντιγραφίαν λέγεται· πίνος γὰρ ἔστι τὸ ἡμισυ, καὶ τὸ πολλοσημέριον. ὡσαύτως δὲ καὶ ὅτι τῶ ἐπιπλάσιον, καὶ ὅτι τῶ ὑποπλάσιον· αὐτὰ γὰρ πίνος· καὶ ἀντιγράφει ὁμοίως, τὸ, τε γὰρ ὑποπλάσιον ἔστι ὁ ἐπιπλάσιον, πίνος. εἰ οὖν ὅτι πίνος μὴ ὁμοίως ἀντιγράφει, δὴλον ὅτι ἢ γένος ἢ ἕτερον ἢ ἕτερον.

12 Πάλιν, εἰ μὴ πρὸς ἴσα τὸ γένος ἔστι τὸ εἶδος λέγεται. ὁμοίως γὰρ καὶ ἴσα ἄλλως ἐκάτερον δοκεῖ λέγεσθαι· καθάπερ ὅτι τῶ δωρεᾶς, καὶ τῶ δόσεως. ἢ τε γὰρ δωρεᾶς, ἔστι πίνος, καὶ πίνος λέγεται· καὶ ἢ δόσις, πίνος, καὶ πίνος. ἐστὶ δὲ ἢ δόσις γένος τῶ δωρεᾶς· ἢ γὰρ δωρεᾶς, δόσις ὅτι ἀπόδοτος· ἐπὶ ἐπίων δὲ οὐ συμβαίνει πρὸς ἴσα λέγεσθαι· ὁ μὲν γὰρ διπλασίον, πίνος διπλασίον· ὁ δὲ ὑποπλάσιον, ἔστι τὸ μείζον, πίνος καὶ πίνος. πᾶν γὰρ ὁ ὑποπλάσιον, ἔστι ὁ μείζον, πίνος ὑποπλάσιον, καὶ πίνος ὑποπλάσιον. ὡς τὸ οὐ γένος τὰ εἰρημόρια τῶ διπλασίον, ὅτι οὐ πρὸς ἴσα τὰ εἶδη λέγεται. ἢ οὐ καθόλου ἀληθές, τὸ πρὸς ἴσα τὸ γένος καὶ ὁ εἶδος λέγεσθαι.

13 Οἷον δὲ καὶ, εἰ τῶ ἀντικείμενον τὸ ἀντικείμενον, γένος· οἷον, εἰ τῶ διπλασίον τὸ πολλαπλασίον, ἔστι τῶ ἡμίσεως τὸ πολλοσημέριον. δεῖ γὰρ τὸ ἀντικείμενον τῶ ἀντικείμενον γένος εἶναι. εἰ οὖν πίνος ἢ πίνος τῶ ἐπιπλάσιον ὅτι ἀφάθεις, δεῖ καὶ ὁ ἐπιπλάσιον ὅτι ἀφάθεις εἶναι. ὅτι ἐστὶ δὲ· ὅτι γὰρ πᾶν ὁ ἐπιπλάσιον, ἀφάθεις. ἔστι γὰρ τῶ νοητῶν ἔνστασις, ὅτι πίνος. ὡς τὸ ἢ γένος τὸ ἀφάθεις τῶ ἐπιπλάσιον. εἰ δὲ τῶ πίνος, ἢ ἢ ἀφάθεις τῶ ἐπιπλάσιον. 14 Ἐπει

δὲ τῶ πρὸς τὴν λεγόμενον, τὰ μὲν, ἔστι ἀνάγκης ἐν ἐκείνοις ἢ πρὸς ἐκείνους ὅτι πρὸς ἀποτετυχημένον λεγόμενον· (οἷον, ἢ ἀφάθεις καὶ ἢ ἕξις, καὶ ἢ συμμετεία· ἐν ἄλλω γὰρ ὅτι ὅτι διωατὸν ὑποπλάσιον τὰ εἰρημόρια, ἢ ἐν ἐκείνοις πρὸς ἀλέγεται.) τὰ δὲ, ὅτι ἀνάγκη μὲν ἐκείνοις ὑποπλάσιον πρὸς ἀποτελέγεται, ἐν δὲ καὶ δὲ.

A 10 Item an eodem modo dicantur genus & species, quod ad casus attinet: veluti an alicui, vel alicuius, vel alio quouis modo dicantur. ut enim species, ita etiam genus dicitur. ut fit in duplo & superioribus generibus. alicuius enim dicitur & duplum, & multiplum. Similiter fit etiam in scientia alicuius enim dicitur & ipsa scientia & eius genera, ut affectio & habitus. Obicitur, quod interdum non ita fit. nam præstans, & contrarium alicui dicitur: diuersum autem, cum sit horum genus, non dicitur alicui, sed ab aliquo: diuersum enim ab aliquo dicitur.

B 11 Item videndum est an ea quæ similiter, quantum ad casus, dicuntur, non similiter recipiuntur: ut fit in duplo & multiplo. horum enim utrumque alicuius dicitur & ipsum, & secundum reciprocationem. alicuius enim dicitur & dimidium, & submultipulum. itidemque fit in scientia & in existimatione: hæc namque dicuntur esse alicuius: & similiter fit reciprocatio: quoniam aliquo existimabile & scibile esse dicitur. Si igitur in aliquo non similiter recipiatur: patet, alterum non esse genus alterius.

C 12 Item videndum est, an non ad totidem genus & species referantur. similiter enim & ad totidem referri utrumque videtur: ut fit in donatione & datione. nam & donatio alicuius & alicui dicitur, & datio alicuius & alicui: datio autem est genus donationis: nam donatio est datio non restituenda. Quædam autem non contingit ad totidem referri. nam duplum est alicuius duplum. exsuperans autem & excellens, aliquod & aliquo. quicquid enim exsuperat, & excellit, aliqua re exsuperat, & aliquam rem exsuperat. quocirca hæc quæ dixi, non sunt genera dupli: quia non ad totidem specie referuntur. aut non vniuersaliter verum est, ad totidem genus & speciem referri.

D 13 Videre etiam oportet, an oppositum sit oppositi genus. ut si multiplum est genus dupli, etiam submultipulum est genus dimidii. oportet enim oppositum esse oppositi genus. Si quis igitur posuerit scientiam esse id quod sensum, oportebit etiam scibile esse id quod sensibile. sed non ita est. neque enim omne scibile est sensibile: quoniam in rerum intelligibilium numero nonnulla scibilia sunt. quare sensibile non est genus scibilis. quod si hoc non sit genus, ne sensus qui est genus scientiæ.

E 14 Quoniam autem eorum quæ ad aliquid referuntur, alia necessarium in illis aut circa illa sunt ad quæ referuntur, (ut affectio & habitus, & symmetria: hæc enim in nulla alia re esse possunt, quàm in iis ad quas referuntur,) alia verò non necesse est in illis inesse ad quæ referuntur, contingit tamen inesse, (ut si

(vt si anima sit res scibilis : nihil enim ve-
tat, quominus anima sui ipsius scientiam
habeat: non tamen necesse est, quia potest
& in alio hæc ipsa scientia inesse,) alia verò
simpliciter non possunt in illis inesse ad
quæ referuntur: (vt contrarium non potest
esse in contrario: nec scientia in scibili: nisi
accidat vt id quod est scibile, sit anima
vel homo:) considerare igitur oportet, an
aliquis quod tale est, posuerit in genere
non tali. cuiusmodi est, si quis dixerit me-
moriæ esse mansionem scientiæ. omnis
enim mansio in eo quod manet, & circa
illud est. quapropter etiam scientiæ man-
sio debet esse in scientia. memoria igitur est
in scientia, quia est mansio scientiæ. hoc
autem nequit, quoniam omnis memoria
est in anima. Hic autem locus etiam ad
accidens pertinet. nihil enim refert,
vtrum mansio dicatur esse genus me-
moriæ, an dicatur ei accidere. nam
si quouis modo memoria est mansio
scientiæ, hæc eadem de eadem ratio
conueniet.

A (οἷ), εἰ ὅτισητόν ἢ ψυχῇ. ὁδὲν γὰρ κωλύει
τὴν αὐτῆς ὅτισημῶν ἔχειν τὴν ψυχῶν. ὁδὲ
ἀναγκάσιον δὲ. διωατόν γὰρ καὶ ἐν ἄλλω ὑπάρ-
χειν τὴν αὐτὴν τούτων.) τὰ δὲ, ἀπλῶς
ὁδὲ ἐνδέχεται ἐν ἐκείνοις ὑπάρχειν, ὡς
ἀ ποτε τυγχάνει λεγόμενα. (οἷ), τὸ ἐνδύτιον
ἐν τῷ ἐκείνῳ. ὁδὲ τὴν ὅτισημῶν ἐν τῷ
ὅτισητῶν, ἐὰν μὴ τυγχάνη ὁ ὅτισητόν, ψυχῇ
ἢ ἀνθρώπου ὄν.) σκοπεῖν οὖν χρὴ, ἐὰν τις
εἰς γένος θῆ ὁ τοιοῦτον εἰς ὁ μὴ τοιοῦτον. οἷ,
εἰ τὴν μνήμῶν, μονίῳ ὅτισημῶν εἴποι. πᾶσα
γὰρ μνήμη, ἐν τῷ μόνοντι, καὶ ὡς ἐκείνο. ὡς τε
καὶ ἢ τῆς ὅτισημῶν μνήμη, ἐν τῇ ὅτισημῶν. ἢ
μνήμη ἀρετῆς ἐν τῇ ὅτισημῶν. ὅτισημῶν μνήμη δὲ ὅτι-
σημῶν ἐστὶ. τῆς δὲ ὁδὲ ἐνδέχεται. μνήμη γὰρ
πᾶσα, ἐν ψυχῇ. Ἔστι δὲ ὁ εἰρημῶν τόπος, καὶ
ὡς ὁ συμβεβηκὸς κείνός. ὁδὲν γὰρ ἀφ-
φέρει, τῆς μνήμῶν γένος τὴν μονίῳ εἰπεῖν, ἢ
συμβεβηκέναι φάσκειν αὐτῇ τῆς. εἰ γὰρ ὁπωσοῦν
ἐστὶν ἢ μνήμη μνήμη ὅτισημῶν, ὁ αὐτὸς ἀρμό-
σιον ὡς αὐτῆς λόγος.

Alii loci.

Cap. V.

1 Si habitus ad actum reducatur, vel actus ad habitum. 2 Si habitus ad facultatem refe-
ratur. 3 Si consequens pro genere ponatur. 4 Si non in eodem subiecto sint genus & species.
5 Si species sit generis particeps ex parte. 6 Si genus sit pars speciei. 7 Si id quod vituperan-
dum & fugiendum est, ad facultatem, siue ad id quod potest, referatur. 8 Si id quod est per
se honorabile, ad facultatem, vel ad id quod potest, vel ad effectuum referatur. 9 Si in uno
genere ponatur, quod est in duobus. 10 Si genus pro differentia sumatur, & differentia pro
genere. 11 Si affectio dicatur esse species, 12 vel genus subiecti.

PRæterea si habitum ad actum retule-
rit, vel actum ad habitum; id non est
genus. veluti si dixerit sensum esse mo-
tum per corpus. nam sensus est habitus:
motus verò est actus. item si dixerit me-
moriæ esse habitum retinendæ existima-
tionis. nulla enim memoria est habitus,
sed potius actus. 2 Peccant etiam, qui
habitum ad consequentem facultatem
reducunt: vt qui dicunt clementiam esse
continentiam iræ, & fortitudinem ac iu-
stitiam esse continentiam metus & lucri.
Fortis enim & clemens dicitur, qui est
perturbatione vacuus: continens autem,
qui à perturbatione, in qua est, non tra-
hitur. Fortasse autem vtrique consequens
est talis facultas, vt, si in perturbatione
esset, non traheretur, sed eam vinceret.
non tamen hæc est viri fortis vel clemen-
tis essentia, sed omnino ab his perturba-
tionibus non affici.

3 Interdum verò & quod quoquo modo
consequens est, quasi genus ponit: vt do-
lorem genus iræ, & existimationem fidei.

Tom. I,

ΠΑλιν εἰ τὴν ἕξιν εἰς τὴν ἐνέργειαν ἐθι-
σκεν, ἢ τὴν ἐνέργειαν εἰς τὴν ἕξιν, ὁδὲ ἐστὶ
γένος ὁ τοιοῦτον. οἷ, εἰ τὴν ἀσθησιν, κίνησιν δὲ
σώματος. ἢ μὲν γὰρ ἀσθησις, ἕξις. ἢ δὲ κίνησις,
ἐνέργεια. ὁμοίως δὲ καὶ εἰ τὴν μνήμῶν, ἕξιν κα-
τεκτικῶν ὑπολήψεως εἴπεν. ὁδὲ μία γὰρ μνή-
μη, ἕξις, ἀλλὰ μάλλον ἐνέργεια. 2 Διαμῆ-
τδροῖσι δὲ καὶ οἱ τὴν ἕξιν εἰς τὴν ἀκολουθοῦ-
σαν διώαμιν πάτηοντες οἷ, τὴν ἀσθησιν, ἐγ-
χεατῆδον ὀργῆς. ἢ τὴν ἀνδρίαν καὶ τὴν δικαιοσύνην,
D φόβον καὶ κερδῶν ἐγκρατῆδον. ἀνδρῶν μὲν γὰρ ἢ
ἀσθησιν ὁ ἀπάθης λέγει. ἐγκρατῆς δὲ ὁ πάθων
ἢ μὴ ἀρμόσιος. ἴσως μὲν οὖν ἀκολουθεῖ διώα-
μις ἐκαστέρῳ τῆς αὐτῆς, ὡς τὴν, εἰ παθοί, μὴ ἀσθησιν,
ἀλλὰ κρατεῖν ἢ μὲν τῆς τῆς γέβησι ὡς μὲν ἀνδρείῳ
ἢ τὴν ἀσθησιν εἶ, ἀλλὰ ὁ ὅλως μὴ πάθων ὑπο-
τῆ τοιοῦτων μὴ δέν. 3 Ἐπίστε ἢ καὶ ὁ ἀσθησιν ἀκολου-
θοῦν ὁπωσοῦν, ὡς γένος πίστεως. οἷ, τὴν λυ-
πιῶν τῆς ὀργῆς, καὶ τὴν ὑπολήψιν τῆς πίστεως.

CAP. II.

Dd

ἀμφω γὰρ τὰ εἰρημνύα παρὰ ἀποδοθεῖσι μὲν ἔσονται πῖνα τοῖς ἀποδοθεῖσιν εἴδεσιν. ὅθεν τερον δὲ αὐτῶν γένος ἔστιν. ὁ μὲν γὰρ ὀργισμὸς λυπεῖται, παρτέρας ἐν αὐτῷ τῆς λύπης γυμνῆς. οὐ γὰρ ἡ ὀργὴ τῆς λύπης, ἀλλ' ἡ λύπη τῆς ὀργῆς αἰτία. ὡς δ' ἀπλῶς ἡ ὀργὴ οὐκ ἔστι λύπη. καὶ ταῦτα δὲ ἔσθ' ἡ πίστις ὑπολήψις. ἐνδέχεται γὰρ πῶ αὐτῶν ὑπολήψιν, ἔ μὴ πισθύνοντα ἔχῃν. οὐκ ἐνδέχεται δὲ, εἴπερ ἡ πίστις εἶδος τῆς ὑπολήψιως. ἔ γὰρ ἐνδέχεται πῶ αὐτὸ ἐπὶ διαμῆρην, ἁμῶς ἐκ τῶ εἴδους ὅλως μεταβάλλῃ· καθάπερ ὅθεν τὸ αὐτὸ ζῶον, ὅτε μὲν ἀνθρώπου ἐστὶ, ὅτε δὲ μὴ. ἐὰν δὲ τις φῆ ἔξ ἀνάγκης τὸν ὑπολαμβάνοντα ἔ πιστεύειν, ἐπ' ἴσων ἢ ὑπολήψις καὶ ἡ πίστις ῥηθῆσεται. ὡς δ' αὖ ἕτως εἴη γένος. ὅτι πλέον γὰρ δεῖ λέγεσθαι τὸ γένος.

καὶ τὸ γένος, ἔ ἡ εἶδος.

4 Οὐρανὸν ἔ εἰ ἐν ἑνὶ τῶ αὐτῷ πέφυκε ἀμφω γίνεσθαι. ἐν ᾧ γὰρ * τὸ εἶδος, καὶ τὸ γένος. οἷον, ἐν ᾧ τὸ λαχόν, καὶ τὸ γραμματικῶν καὶ ἐπιτημητικῶν, ἔ ἐπιτημητικῶν. ἐὰν οὖν τις πῶ ἀγνώμων φόβον εἴπῃ, ἢ πῶ ὀργὴν λυπεῖται. οὐ συμβήσεται ἐν τῶ αὐτῷ τῷ, τε γένος καὶ τὸ εἶδος ὑπαρξάν. ἢ μὲν γὰρ ἀγνώμων, ἐν τῶ λογιστικῶν. ὁ δὲ φόβος, ἐν τῶ θυμωδῶν. ἔ ἢ μὲν λύπη, ἐν τῶ ἐπιθυμητικῶν. ἐν τούτῳ γὰρ ἔ ἡ ἡδονή. ἢ ἡ ὀργή, ἐν τῶ θυμωδῶν. ὡς τ' ἔ γένη τὰ ἀποδοθέντα, ὅτι οὐκ ἐν τῶ αὐτῷ τοῖς εἴδεσιν πέφυκε γίνεσθαι. ὁμοίως δὲ καὶ εἰ ἡ φιλία ἐν τῶ ἐπιθυμητικῶν, οὐκ αὖ εἴη βέλους τις. πᾶσα γὰρ βούλησις ἐν τῶ λογιστικῶν. Χρήσιμος δὲ ὁ τόπος καὶ παρὰ τὸ συμβεβηκός. ἐν τῶ αὐτῷ γὰρ τὸ συμβεβηκός, καὶ ᾧ συμβεβηκεν. ὡς αὖ μὴ ἐν τῶ αὐτῷ φαίνεται, δηλονότι ἔ συμβεβηκεν.

γρ. γένος.

5 Ἐπὶ, εἰ κατὰ τὸ εἶδος τῶ εἰρημνύα γένους μετέχῃ. οὐ δοκεῖ γὰρ κατὰ τὸ μετέχεσθαι τὸ γένος. ἔ γὰρ ἔστιν ὁ ἀνθρώπος κατὰ τὸ ζῶον, ὅθεν ἡ γραμματικὴ κατὰ τὸ ἐπιτημητικῶν ὁμοίως δὲ ἔ ἐπὶ τῶ ἄλλων. οὐκ αὖ οὐκ, εἰ ὅτι ἑνὶ κατὰ τὸ μετέχεσθαι τὸ γένος. οἷον, εἰ τὸ ζῶον ὅσον ἀσθητὸν ἢ ὄρατὸν εἴρηται. κατὰ τὸ γὰρ ἀσθητὸν καὶ ὄρατὸν τὸ ζῶον. καὶ τὸ σῶμα γὰρ, ἀσθητὸν καὶ ὄρατὸν, καὶ δὲ πῶ ψυχῶν οὐ. ὡς οὐκ αὖ εἴη * γένη τῶ ζῶου, τὸ ὄρατὸν καὶ τὸ ἀσθητὸν.

6 Λαμβάνουσι δ' ἐπίστε καὶ τὸ ὅλον εἰς τὸ μέρος ἑνὸν. οἷον, τὸ ζῶον, σῶμα ἐμφυρῶν. οὐδαμῶς δὲ τὸ μέρος τῶ ὅλου κατηγερεῖται. ὡς οὐκ αὖ εἴη τὸ σῶμα, γένος τῶ ζῶου, ὅτι μέρος ἔστιν.

A ambo enim illa consequentia sunt aliquo modo his speciebus : sed neutrum eorum est genus : nam qui irascitur, dolet , cum in eo dolor præcesserit. quandoquidem non ira doloris, sed dolor iræ causa est : quare simpliciter ira non est dolor. Secundum hæc nec fides est existimatio : quia fieri potest ut aliquis fidem non habens, eandem existimationem habeat. quod fieri nequit, si fides est species existimationis. non potest enim quidpiam idem permanere, si ex specie omnino mutatum sit : quemadmodum idem animal non potest interdum esse homo, interdum non homo. Quod si quis dixerit, necessarium eum qui existimat, etiam credere; æqualiter existimatio & opinio dicentur. quocirca ne sic quidem potest esse genus: quoniam oportet genus de pluribus dici. 4 Videre etiam oportet, an naturam comparatum sit ut in eodem aliquo subiecto ambo insint. in quo enim inest genus, inest etiam species: ut in quo albor, etiam color: & in quo grammatica, etiam scientia. Si quis igitur dixerit, verecundiam esse metum, aut iram esse dolorem; non accidet ut in eodem & genus & species insint. nam verecundia est in parte anime ratiocinativa, metus autem in irascibili: ac dolor quidem in concupiscibili, quoniam in hoc est etiam voluptas: ira autem in irascibili. quare ea quæ allata fuerunt, non sunt genera: quia non est naturam comparatum ut insint in eodem subiecto, in quo insunt species. Similiterque si amicitia est in concupiscibili, non potest esse voluntas quædam: omnis enim voluntas est in parte ratiocinativa. Vtilis autem est hic locus etiam ad accidens examinandum: quoniam in eodem sunt accidens & id cui acc. dit. quamobrem nisi in eodem esse videantur; constat non accidere. 5 Præterea videndum est, an ex parte species sit eius participes quod dicitur esse genus: quia non videtur genus communicari ex parte. non enim homo est quadamtenus animal, neque grammatica est quadamtenus scientia. similis est ceterorum ratio. Considerare igitur oportet, an cum quibusdam ex parte genus communicetur. quale est, si animal dictum sit esse id quod sensibile, aut visibile: quoniam animal est ex parte sensibile, & visibile: quandoquidem ratione corporis est sensibile & visibile, ratione autem anime non item. quare visibile & sensibile non possunt esse genera animalis. 6 Interdum etiam non animadvertunt, se totum ad partem reducere: ut qui dicunt animal esse corpus animatum: atqui nullo modo pars toti attribuitur: quare corpus non potest esse genus animalis, cum sit pars.

7 Videre etiam oportet, an aliquid vituperandum vel fugiendum, ad facultatem, vel ad id quod potest, retulerit. quale est, si dixerit, sophistam esse eum qui potest ex sapientia, qua videtur esse præditus, lucrari: aut calumniatorem, eum qui potest calumniari, & ex amicis inimicos facere: aut furem, eum qui potest aliena clam furari. nullus enim eorum quos dixi, talis esse dicitur, quia possit aliquid horum facere. potest enim & Deus, & vir probus, quæ mala sunt, efficere: non tamē tales sunt: omnes enim improbi ex prælectione nominantur. Præterea omnes facultates sunt in rerum eligendarum numero. nam & improborum facultates sunt eligendæ. idcirco & Deum & virum bonum dicimus eas habere: dicimus enim eos posse quæ mala sunt, agere. Quare facultas nullius rei vituperandæ genus esse potest. alioquin accidet, vt aliquid quod sit vituperandum, sit eligendum: erit enim aliqua facultas vituperanda.

8 Videndum etiam est, an aliquid eorum quæ sunt per se honorabilia vel eligenda, ad facultatem, vel ad id quod potest, vel ad effectuum retulerit. omnis enim facultas, & quicquid potest, aut efficiendi vim habet, propter aliud est eligendum.

9 Vel an aliquid eorum quæ in duobus pluribusve generibus collocantur, ad vnum reduxerit. quædam enim non licet ad vnum genus referre: vt impostorem, & calumniatorem. etenim nec qui consilium capit, cum efficere non possit, nec qui efficere potest, nisi consilium capiat, calumniator est, vel impostor: sed qui ambo hæc habet: quamobrem ea quæ dicta sunt, non in vno genere, sed in vtroque poni debent.

10 Præterea interdum vice versa genus ponunt pro differentia, & differentiam pro genere: vt qui dicunt stuporem esse exsuperantiam admirationis, & fidem esse vehementiam existimationis. nam neque exsuperantia, neque vehementia est genus, sed differentia. stupor enim videtur esse admiratio exsuperans: & fides, existimatio vehemens. quare admiratio & existimatio sunt genera: exsuperantia verò & vehementia, differentia. Præterea, si quis exsuperantiam & magnitudinem pro genere acceperit, etiam res inanimæ fidem habebunt, & obstupescunt. cuiusque enim rei vehementia & exsuperantia inest in ea re cuius est vehementia & exsuperantia. si igitur stupor est exsuperantia admirationis, inerit in admiratione stupor: quapropter admiratio obstupescet: Similiterque fides inerit in existimatione: siquidem est vehementia existimationis:

Tom. I.

A 7 Ορθῶν δὲ καὶ εἶπε τῶν ψεκτῶν ἢ Φθικτῶν εἰς δυνάμιν ἢ τὸ δυνατόν ἐθηκεν. οἷον, * τὸν σοφιστῶν, τὸν δυνάμην ἀπὸ φαινομένης ἑφίας χρηματίζεσθαι. ἢ ἀφ' ἑαυτοῦ, τὸν δυνάμην ἀφ' αὐτοῦ ἀφ' αὐτοῦ, καὶ ἐξ ἑαυτοῦ ποιεῖν τοὺς φιλίας. ἢ κλέπτειν, τὸν δυνάμην τὰ ἀλλότρια λαβεῖν κλέπτειν. ὁ δὲ εἰς τὴν εἰρημύτων, τὸ δυνατόν εἶναι τὸ τούτων, τοιοῦτος λέγεται δυνάμει μὴ γὰρ καὶ ὁ Θεός, καὶ ὁ ἀσπυδαῖος τὰ φάλα δρᾶν, ἀλλ' ἔκ εἰσι τοιοῦτοι. πῶδες γὰρ οἱ φάλασι καὶ πρῶτα λέγονται. B Εἰπάσαι αἱ δυνάμεις τῶν ἀρετῶν. καὶ γὰρ αἱ τῶν φάλων δυνάμεις ἀρεταί. ὁ δὲ καὶ τὸν Θεόν καὶ τὸν ἀσπυδαῖον ἔχειν φάλα αὐτῶν. δυνάμεις γὰρ φάλα εἶναι τὰ φάλα πρῶτα τειν. ὡς ὁ δὲ εἰς τὴν ψεκτῶν γένος ἢ δυνάμεις. εἰ δὲ μὴ, συμβήσεται τὴν ψεκτῶν, ἀρετῶν εἶναι. ἔσται γὰρ τις δυνάμεις ψεκτῶν.

C 8 Καὶ εἶπε τῶν δι' αὐτὸ τῶν ἡμίτων ἢ ἀρετῶν, εἰς δυνάμιν, ἢ τὸ δυνατόν, ἢ τὸ ποιητικὸν ἐθηκε. πᾶσα γὰρ δυνάμεις, καὶ πῶ τὸ δυνατόν, ἢ τὸ ποιητικὸν, δι' ἄλλο ἀρετῶν.

D 9 Ἡ εἶπε τῶν ἐν δυοῖν γένεσιν ἢ πλείοσιν, εἰς ἑαυτὸν ἐθηκεν. ἕνα γὰρ οὐκ ἔστιν εἰς ἕνα γένος ἕνα. οἷον, τὸν φένακα, καὶ τὸν ἀφ' ἑαυτοῦ. οὔτε γὰρ ὁ πρῶτος γένος, ἀδυνατῶν δὲ. οὔτε ὁ δυνάμεις μὴ, μὴ πρῶτος γένος, ἀφ' ἑαυτοῦ ἢ φέναξ. ἀλλ' ὁ ἀμφὸς τὰ ἔχον. ὡς ὁ γένος εἰς ἕνα γένος, ἀλλ' εἰς ἀμφότερα, τὰ εἰρημύτων. 10 Εἰπάσαι, οἷον ἀναπαλι τὸ μὴ γένος, ὡς ἀφ' ἑαυτοῦ ἀποδιδάσκει. τὴν δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ, ὡς γένος. οἷον, τὴν ἐκπληξιν, ἀφ' ἑαυτοῦ θαυμασιότητος. καὶ τὴν πίσιν, σφοδρότητα ἀποληψείας. οὔτε γὰρ ἡ ἀφ' ἑαυτοῦ, οὔτε ἡ σφοδρότης, γένος, ἀλλ' ἀφ' ἑαυτοῦ. δοκεῖ γὰρ ἡ ἐκπληξιν, θαυμασιότητος εἶναι ἀφ' ἑαυτοῦ. καὶ ἡ πίσιν, ἀποληψείας σφοδρά. ὡς τὸ γένος ἢ θαυμασιότητος, καὶ ἢ ἀποληψείας ἔστιν. ἢ δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ ἢ σφοδρότης, ἀφ' ἑαυτοῦ. Εἰπάσαι, εἰ τις τὴν ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ τὴν σφοδρότητα

E * ὡς γένος ἀποδιδάσκει, τὰ ἀφ' ἑαυτοῦ πρῶτος, καὶ ἐκπληξιν. ἢ γὰρ ἐκείνου σφοδρότης καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ πρῶτος οὐ ἔστι σφοδρότης ἢ ἀφ' ἑαυτοῦ. εἰ οὖν ἢ ἐκπληξιν, ἀφ' ἑαυτοῦ ἔστι θαυμασιότητος, πρῶτος τῆς θαυμασιότητι ἢ ἐκπληξιν. ὡς ἢ θαυμασιότητος ἐκπληξιν. ὁμοίως δὲ καὶ ἡ πίσιν πρῶτος τῆς ἀποληψείας, εἰσὶν σφοδρότης ἀποληψείας ἔστιν.

Dd ij

ὡς ἢ ὑπόληψις πίστεύσθαι. Ἐπὶ συμβήσεσσι δὲ ἄ-
 ἔτως ἀποδιδόντι, σφοδρότητα σφοδρὰ λέ-
 γαν, καὶ ὑπερβολὴν ὑπερβάλλουσαν. ἔστι γὰρ
 τις πίστις σφοδρὰ. εἰ δὲ ἢ τις σφοδρό-
 τής ἐστι, σφοδρότης δὲ εἴη σφοδρὰ. ὁμοίως δὲ
 καὶ ἐκπληξίς τις ἐστὶν ὑπερβάλλουσα. εἰ δὲ
 ἢ ἐκπληξίς, ὑπερβολὴ ἐστὶν, ὑπερβολὴ δὲ
 εἴη ὑπερβάλλουσα. ὃ δὲ δοκεῖ δὲ ὁστέτερον πύ-
 των· ὡς περὶ ὁστέ ἢ ἐπισημη * ἐπισημὸν, ὁστέ
 ἢ κίνησις κινήσιμον.

ἢ ἐπισημῶν,

11 Ἐνίοτε δὲ διακρίνομενοι, καὶ ὁ πά-
 ρος εἰς γένος τὸ πεποιθὸς τίθεντες· οἷον, ὅσοι πλὴν
 ἀθανασίαν, ζωὴν αἰδῶν φασὶν εἶναι. πάθος γὰρ
 τὴ ζωῆς, ἢ σύμπτωμα, ἢ ἀθανασία εἴκειν
 εἶναι. οἷον δὲ ἀληθὲς τὸ λεγόμενον, δὴ λανθάνον γέ-
 νοιτο, εἴ τις συγχωρήσῃ ἵνα ἐκ θνητῆ ἀθά-
 νατον γίνεσθαι. ὁστέεις γὰρ φησὶν ἑτέραν αὐτὸν
 ζωὴν λαμβάνειν. ἀλλὰ σύμπτωμά τι, ἢ πά-
 ρος * αὐτῆ πῶς ἀγεγνησθαι. ὡς οὐ γένος ἐ-
 ζωῆ τῆς ἀθανασίας. 12 Ἐν δὲ, * εἰ τῶ πάθος,
 ὃ ἐστὶ πάθος, ἐκείνο γένος φασὶν εἶναι. οἷον, τὸ
 πνέμα, ἀέρας κινήσιμον. μάλλον γὰρ κίνησις
 ἀέρος ὁ πνέμα. ὁ γὰρ αὐτὸς ἀὴρ διακρίνεται,
 ὅταν τε κινήσῃ, καὶ ὅταν μὴ. ὡς οὐκ ἔστιν
 ὅλως ἀὴρ τὸ πνέμα. ὡς γὰρ ἀὴρ καὶ μὴ κί-
 νησὶς τῶ ἀέρος πνέμα, εἴπερ ὁ αὐτὸς ἀὴρ
 διακρίνεται, * ὅσπερ ὡς πνέμα. ὁμοίως δὲ ἐπὶ
 τῶν ἄλλων τῶν κινήσιμων. εἰ δὲ ἄρα καὶ ἐπὶ
 τοῦτου δεῖ συγχωρήσθαι, ὅτι ἐστὶν ἀὴρ κινήσιμος
 τὸ πνέμα. ἀλλ' ἔτι γε καὶ πῶς πῶς * τὸ τοῖς
 τὸν ἀποδοτέον, καθ' ὧν μὴ ἀληθεύεται * ὁ
 τετὸν γένος, ἀλλ' ἐφ' ὅσων ἀληθῶς κατηγε-
 ρῆται τὸ ἀποδοτέον γένος. ἐπὶ ἐπίων γὰρ ὃ δοκεῖ
 ἀληθεύεσθαι. οἷον, ἐπὶ τῆς χιόνος, καὶ τῆς πη-
 λός. πλὴν μὲν γὰρ χιόνα φασὶν ὑδωρ εἶναι πεπη-
 γνός· τὸν δὲ πηλόν, γλῶσσοι πεφυρμένον.
 ἔστι δὲ οὐδὲ ὁ πηλός γῆ, ἢ ἢ χιόν ὑδωρ. ὡς
 οὐκ αὖ εἴη γένος, ὁστέτερον τῶ ἀποδοθέντων
 γένων. δεῖ γὰρ τὸ γένος ἀληθεύεσθαι ἀεὶ καὶ τῶ
 εἰδῶν. ὁμοίως δὲ ὁ οἶνος, ὑδωρ ἐστὶ σσηπός,
 κατὰ τὸν Εμπεδοκλῆς φησι,
 --- Σαπὲν ἐν ξύλῳ ὑδωρ.
 ἀπλῶς γὰρ οὐκ ἔστιν ὑδωρ.

ἢ πῶς
 ἢ εἰ τὸ πά-
 ρος, ἢ εἰ π.
 ὁμοίως γένος
 φ.

ἢ ὅσπερ ἐπὶ
 ὡς π.

ἢ πῶς
 ἢ πῶς
 πῶς.

A quamobrem existimatio fidem habebit.
 Præterea accidit ei qui ita genus accipit,
 ut vehementiam vehementem dicat, &
 exsuperantiam exsuperantem. nam quæ-
 dam fides est vehemens: si igitur fides sit
 vehementia, certè vehementia erit vehe-
 mens. Similiter etiam quidam stupor est
 exsuperans. si igitur stupor sit exsuperan-
 tia, certè exsuperantia erit exsuperans.
 Atqui horum neutrum esse videtur:
 quemadmodum nec scientia est res scibili-
 lis, nec motio est id quod mouetur.

B 11 Interdum etiam errant, affectio-
 nem, quasi in genere, ponentes in eo
 quod affectum est: ut quicumque aiunt
 immortalitatem esse vitam æternam:
 quoniam immortalitas videtur esse affe-
 ctio quædam siue accidens vitæ. quod
 quidem verum esse, perspicuum fieri pos-
 sit, si quis concesserit, aliquem ex mor-
 tali immortalē fieri posse. nemo enim
 dicet eum aliam vitam accipere, sed acci-
 dens quoddam vel affectionem ei vite
 quam debebat, accessisse. quocirca vita
 non est genus immortalitatis.

C 12 Errant etiam, si id cuius est affe-
 ctio, dicant esse affectionis genus: ut ven-
 tum, aërem motum. nam ventus est po-
 tius aëris motio: quandoquidem idem
 aër permanet, & cum mouetur, & cum
 stat: quare omnino ventus non est aër: a-
 lioquin & non moto aëre ventus esset: si-
 quidem aër idem permanet, qui erat ven-
 tus. Similiter dicendum est de huiusmodi
 aliis rebus. Sed & si concedere oporteat
 ventum esse aërem motum; non tamen in
 omnibus hoc admitti debet, id est, none-
 tiam in iis de quibus non verè dicitur ge-
 nus propositum, sed in iis tantum qui-
 bus verè attribuitur genus. nam in qui-
 busdam non videtur verè dici: ut in
 niue, & in luto. niuem enim aiunt esse
 aquam concretam: lutum autem, ter-
 ram humore temperatam. sed nec lutum
 est terra: nec nix, aqua. quare ex pro-
 positis generibus neutrum potest esse ge-
 nus. oportet enim genus semper verè
 dici de speciebus. Similiter nec vinum
 est aqua putrefacta, ut Empedocles ait
 illo loco,

--- Putrefacta in ligno aqua.
 simpliciter enim vinum non est aqua.

Alij loci.

Cap. VI.

1 Si dicatur alicuius rei genus esse id quod nullius rei est genus. 2 Si genus vel differentia omni-
 bus rebus consequens sit. 3 Si genus sit in specie ut in subiecto. 4 Si non sit synonymum. 5 Si melior
 species deteriori generi subiiciatur. 6 Si id quod ad duo eodem modo affectum est, ad deterius ge-
 nus referatur. 7 Ab eo quod magis vel æquè vel minus est genus, aut species. 14 Si quid mul-
 tis specie differentibus attribuitur in quaestione quid est. 15 Distinctio generis & differentia.
 16 A denominatis. 17 Si quid sit semper consequens, nec reciprocetur. 16 Epilogus.

Praeterea videndum est, an omnino id quod propositum est, nullius rei sit genus. manifestum enim erit, ne speciei quidem proposita genus esse. videndum autem est ex eo, quod specie inter se non differunt ea quae participant propositum genus: ut alba: haec enim specie non differunt inter se: omnis autem generis species differunt. quare album nullius rei genus esse potest. 2 Rursus videndum est, an id quod omnibus rebus est consequens, genus vel differentiam esse dixerit. multa enim sunt omnibus rebus consequentia, ut ens & vnum in eorum numero sunt, quae res omnes consequuntur. si igitur ens pro genere posuerit; procul dubio rerum omnium genus futurum est: quoniam eis attribuitur: nulli enim rei genus, praeterquam speciebus, attribuitur. quare etiam vnum erit species entis. accidit igitur, ut eis omnibus quibus genus attribuitur, etiam species attribuantur. quando quidem & ens & vnum omnibus rebus simpliciter attribuuntur, cum paucioribus speciem attribui oporteat. Si vero id quod omnibus consequens est, differentiam esse dixerit; patet, de totidem aut de pluribus differentiam quam genus dictum iri. si enim & genus sit in eorum numero quae omnibus consequentia sunt, de totidem dicetur. si vero genus non omnibus rebus consequens sit, de pluribus differentia dicetur, quam ipsum genus 3 Praeterea videndum est, an in subiecta specie propositum genus esse dicatur, ut album in niue. itaque perspicuum est non esse genus. de subiecta enim specie tantum genus dicitur. 4 Considerare etiam oportet, an genus & species non sint synonyma: omnibus enim speciebus synonymus genus attribuitur. 5 Praeterea peccatur, cum est & generi & speciei aliquid contrarium: & ex contrariis speciebus ea quae melior est, ad deterius genus refertur; accidit enim ut reliqua in reliquo sit: quoniam contraria sunt in contrariis generibus. quare melior species erit in deteriori genere: videtur autem melioris melius genus esse. 6 Peccat etiam, si cum eadem res ad utrumque sit eodem modo affecta, ad deterius non ad melius genus retulerit: ut si dixerit animam esse id quod motionem, vel rem motam. eadem enim videtur aequae habere vim sistendi, ac mouendi: quare si status est melior, ad hoc genus referri oportebat. 7 Praeterea ab eo quod est magis vel minus, ei qui refellit, arguere licet, si genus recipiat intentionem, species autem non recipiat, neque ipsa, neque quod ab ea denominatur. ut puta si virtus intentionem capit, etiam iustitia & iustus capiunt: dicitur enim alter altero iustior. si igitur propositum genus intentionem recipit,

A **E**ΤΙ, εἰ ὅλως ὁ ἀποδοθέν, μηδενός ἐστὶ γένος. δῆλον γὰρ, ὡς εἶπεν τὸ λεγόμενον, σκοπεῖν δὲ ἐκ τῆς μηδὲν διαφέρειν εἶδη τὰ μεταρρηγμένα τῆς ἀποδοθέντος γένους· οἷον, τὰ λευκὰ· εἶπεν γὰρ διαφέρειν τὰ εἶδη ταῦτ' ἀλλήλων. πρῶτος δὲ γένους ἐστὶν εἶδη διαφορά. ὡς· εἶπεν δὲ εἶναι τὸ λευκόν, γένος εἰσθενός.

2 Πάλιν, εἰ τὸ πᾶσιν ἀκολουθοῦν, γένος ἢ διαφοράν εἶπε. πλείω γὰρ τὰ πᾶσιν ἐπομόριμα. οἷον, ὁ ὄν, καὶ τὸ ἐν, τῶν πᾶσιν ἐπομόριων ἐστὶν. εἰ οὖν τὸ ὄν, γένος ἀπέδωκε· δῆλον, ὅτι πρῶτων αὐτῶν εἶναι γένος, ὅτι κατηρησάται αὐτῶν. κατ' εἰσθενός γὰρ ὁ γένος, ἀλλ' ἢ κατ' τῶν εἰδῶν, κατηρησάται. ὡς καὶ τὸ ἐν, εἶδος δὲ εἶναι τῆς ὄντος. συμβαίνει οὖν κατ' πρῶτων, ὡν τὸ γένος κατηρησάται, καὶ ὁ εἶδος κατηρησάται, (ὅτι καὶ τὸ ὄν καὶ τὸ ἐν κατ' πρῶτων ἀπλῶς κατηρησάται,) * δεῖον ἐπὶ ἔλαστον ὁ εἶδος κατηρησάται. εἰ δὲ ὁ πᾶσιν ἐπομόριον, διαφοράν εἶπε· δῆλον, ὅτι ὅτις, ἢ ὅτι πλέον ἢ διαφορά τῆς γένους ῥηθῆσεται. εἰ μὲν γὰρ καὶ ὁ γένος τῶν πᾶσιν ἐπομόριων, ὅτις· εἰ δὲ μὴ πᾶσιν ἐποιτο ὁ γένος, ὅτι πλέον ἢ διαφορά λέγεται αὐτῶν.

3 **E**πί, εἰ ἐκ τῆς ἀποδοθέντος τὰ εἶδη ὁ ἀποδοθέν γένος λέγεται, καθάπερ ὁ λευκὸν ὅτι τὸ χείνος· ὡς τε δῆλον ὅτι εἶναι γένος· καθ' ἑπομόριον γὰρ τῆς εἶδους μόνον τὸ γένος λέγεται. 4 Σκοπεῖν δὲ καὶ, εἰ μὴ στυγνόντων ὁ γένος τὰ εἶδη· κατ' πρῶτων γὰρ τῶν εἰδῶν στυγνόντως ὁ γένος κατηρησάται. 5 **E**πί, ὅταν ὄντος τὰ γένει καὶ τὰ εἶδη ἐναντίου, τὸ βέλτιον τῶν ἐναντίων εἰς τὸ χείρον γένος τῆς συμβῆσεται γὰρ ὁ λοιπὸν ἐν τὰ λοιπῶν εἶδη· ὅτι τὰ ἐναντία, ἐν τοῖς ἐναντίοις γένεσιν. ὡς ὁ βέλτιον ἐν τὰ * χείρον ἐστίν. δοκεῖ τῆς βελτίονος καὶ ὁ γένος βέλτιον εἶναι.

6 **K**αὶ εἰ τῆς αὐτῆς ὁμοίως πρὸς ἀμφω ἔχοντος, εἰς τὸ χείρον, καὶ μὴ εἰς ὁ βέλτιον γένος ἐστίν· οἷον, πλεῖον ψυχῶν, ὅσον κινήσιν, ἢ κινήσιν. ὁμοίως γὰρ ἢ αὐτῆς ἐναντίου καὶ κινήσιν δοκεῖ εἶναι. ὡς εἰ βέλτιον, ἢ ἐναντίου, εἰς τὸ ἐν εἶδη ὁ γένος γένει.

7 **E**κ τῆς μάλλον καὶ ἥτιον, ἀνασκαφάσονται μὲν, εἰ ὁ γένος δέχεται ὁ μάλλον, ὁ ἢ εἶδος μὴ δέχεται, μὴτ' αὐτῶν, μὴτε ὁ κατ' ἐκείνο λεγόμενον. οἷον, εἰ ἢ ἀρετὴ δέχεται ὁ μάλλον· καὶ ἢ δίκαιοσύνη, καὶ ὁ δίκαιος· λέγεται γὰρ δίκαιος μάλλον ἕτερος ἕτερου. εἰ οὖν ὁ μὲν ἀποδοθέν γένος δέχεται ὁ μάλλον,

γὰρ χείρον. εἰ πλείον, ὡ τὰ βελτίον al. εἶπεν. τὸ δὲ ἀπὸ τῆς

ὅ δ' εἶδος μὴ δέχεσθαι, μήτ' αὐτὸ, μήτε κατ' ἐκείνο λεγόμενον. ὅτι δὲ εἶναι τὸ ἀποδοθέν, ἄλλος,

8 Πάλιν, εἰ τὸ μάλλον δοκῶν ἢ ὁμοίως, μὴ ὅτι ἄλλος, δῆλον ὅτι ὅτι δὲ ἀποδοθέν. Χρήσιμος δ' ὁ τόπος ὅτι ὅτι τῶν τοιούτων μάλιστ', * ἐφ' ὅσων πλείω φαίνεται τῶν εἶδους ἐν τῷ τί ὅτι κατηγορούμενα, καὶ μὴ διώρεται, μηδ' ἐξ ἑαυτῶν εἰπεῖν, ποῖον αὐτῶν γένος. οἷον, τῆς ὀργῆς καὶ ἡ λύπη καὶ ἡ ὑπόληψις ὀλιγωρίας, ἐν τῷ τί ὅτι, δοκεῖ κατηγορεῖσθαι. λυπεῖσθαι γὰρ ὁ ὀργισμένος, καὶ ὑπολαμβάνει ὀλιγωρεῖσθαι.

γρ. εἰ ὄν.

9 Ἡ αὐτὴ δὲ σκέψις ἐ' ὅτι τῶν εἶδους πρὸς ἄλλο τί συγκρίνοντι. εἰ γὰρ τὸ μάλλον, ἢ ὁμοίως δοκῶν εἶναι ἐν τῷ ἀποδοθέντι γένει, μὴ ὅτι ἐν τῷ γένει. δῆλον ὅτι ὅτι δὲ τὸ ἀποδοθέν ὅλως εἶδος, εἶναι δὲ ἐν τῷ γένει.

10 Αναγωγῶν μὲν οὖν, κατὰ τὴν εἰρησῶν, χρηστέον.

11 Κατασκευάζοντι δὲ, εἰ μὲν ὅτι δέχεται τὸ μάλλον τὸ ἀποδοθέν γένος καὶ τὸ εἶδος, οὐ χρήσιμος ὁ τόπος. ὅτι γὰρ κωλύει, ἀμφοτέρων ὅτι δέχεται γένων, μὴ ὅτι ἴσῳ ἴσῳ γένος. τὸ, τε γὰρ λακόν καὶ τὸ κελόν ὅτι δέχεται τὸ μάλλον. καὶ ὅτι δέτερον, ἑτέρου γένος.

γρ. εἰ οὐ ἀρετὴ γ.

12 Ἡ δὲ τῶν ἡμεῶν καὶ τῶν εἰδῶν πρὸς ἄλληλα σύγκρισις χρήσιμος. οἷον, εἰ ὁμοίως τὸδε καὶ τὸδε γένος, εἰ ἴσῳ γένος, καὶ ἴσῳ. ὁμοίως δὲ καὶ εἰ τὸ ἡπτόν, καὶ τὸ μάλλον. οἷον, εἰ τῆς ἐγκρατείας μάλλον ἢ διύαμις ἢ ἡ ἀρετῆ, ἄλλος, ἢ δὲ ἀρετῆ γένος, καὶ ἡ διύαμις.

κ. π. π. π.

13 Ταῦτα δὲ αὐτὰ καὶ ὅτι τῶν εἶδους ἀρμόσει λέγεσθαι. εἰ γὰρ ὁμοίως τὸδε ἐ' τὸδε τῶν ἰσοκλειμένου εἶδος. εἰ ἴσῳ γένος, εἶδος, καὶ τὸ λοιπόν. καὶ εἰ τὸ ἡπτόν δοκῶν, εἶδος ὅτι, καὶ τὸ μάλλον.

14 Ἐπὶ πρὸς τὸ κατασκευάζειν, σκοπιέον, εἰ καθ' ὧν ἀπεδόθη τὸ γένος, ἐν τῷ τί ὅτι, κατηγορεῖσθαι, μὴ ὄντος * ἐνὸς τῶν ἀποδοθέντος εἶδους, ἀλλὰ καὶ πλεόνων καὶ ἀφ' ὧν. δῆλον γὰρ, ὅτι γένος ἔσται. εἰ δ' ἐν τῷ ἀποδοθέν εἶδος ὅτι, σκοπεῖν, εἰ ἐ' τῶν ἄλλων εἰδῶν τὸ γένος ἐν τῷ τί ὅτι κατηγορεῖσθαι. πάλιν γὰρ συμβῆσθαι καὶ πλεόνων

γρ. πῶντι

* αὐτὸ καὶ ἀφ' ὧν κατηγορεῖσθαι, καὶ γένος ὁμολογεῖσθαι. 15 Ἐπειδὴ δοκεῖ τίσι καὶ ἡ ἀφ' ὧν ἐ' τῷ τί ὅτι εἰδῶν κατηγορεῖσθαι, χωριεῖσθαι τὸ γένος ἀπὸ τῆς ἀφ' ὧν, ἡρώμενον τοῖς εἰρημνοῖς σοιχείοις. πρῶτον μὲν, ὅτι τὸ γένος ὅτι πλέον λέγεται τῆς ἀφ' ὧν. εἰθ' ὅτι καὶ πῶν τῶν τί ὅτι ἀποδοσὶν μάλλον ἀρμόσει τὸ γένος, καὶ πῶν ἀφ' ὧν εἰπεῖν. ὅ γὰρ

A Species autem non recipit, nec ipsa, nec quod ab ea denominatur: id quod propositum est, non potest esse genus.

8 Rursus si id quod magis vel æquè esse videtur, non est genus; patet, ne id quidem quod propositum fuit, esse genus. Vtilis autem est hic locus in iis maximè in quibus plura esse videntur quæ speciei in questione quid est, attribuantur; nec definitum est, nec dicere possumus, quodnam eorum sit genus: utputà ira & dolor & existimatio contemptiois, in questione quid est, videtur attribui. nam qui irascitur, dolet, seque contemni existimat.

9 Eadem consideratio est in specie, si cum alia quapiam conferatur. si enim quod magis, vel quod æquè videtur esse in genere proposito, non est in genere; manifestum est, nec propositam omnino speciem in genere esse.

10 Qui igitur refellit, ita ut dictum est, uti hoc loco debet.

11 Confirmanti autem non est utilis locus, si & genus & species intentionem recipiant. nihil enim vetat, cum ambo recipiant, non esse alterum alterius genus. nam & album & honestum intentionem suscipit, ac neutrum est alterius genus.

12 Generum autem & specierum inter se collatio utilis est. veluti si æquè hoc & illud est genus, alterum autem est genus, etiam alterum erit. Item si id quod minus est genus, est genus, etiam quod magis; veluti si continentia potius genus sit facultas quam virtus, virtus autem sit genus; etiam facultas est genus.

13. Eadem de specie dici conveniet. nam si æquè hoc & illud sit propositi generis species, alterum autem sit species, etiam reliquum erit: & si quod minus videtur, species est, etiam quod magis.

14 Præterea ut confirmetur, considerandum est, an iis quibus assignatum est genus in questione quid est, attribuantur, cum non sit vna data species, sed plures ac differentes: quia proculdubio erit genus. At si vna sit species data, considerare oportet, an etiam aliis speciebus genus in questione quid est, attribuat. rursus enim efficietur, ut idem pluribus ac differentibus attribuat, & genus esse concedatur. 15 Quoniam autem quibusdam videtur etiam differentia in questione quid est, speciebus attribui; separandum est genus à differentia per dicta elementa. Primum, quia genus de pluribus dicitur, quàm differentia. deinde, quia in responsione ad questionem quid est, aptius dicitur genus, quàm differentia.

E

nam qui dicit hominem esse animal, magis declarat quid sit homo, quam qui dicit esse pedestre. & quia differentia qualitatem generis semper significat, genus autem differentiae qualitatem non significat. nam qui ait pedestre, quale quid animal dicit: qui verò inquit animal, non dicit quale quid pedestre. Ac differentia quidem à genere ita separanda est.

16 Quia verò musicum videtur, quàm musicum est, sciens esse; etiam musica est scientia quædam: & si ambulans propterea quòd ambulat, mouetur; ambulatio est motio quædam: hoc igitur modo considerandum est, in quo quis velit genere aliquid collocare. ut si quis probare velit scientiam esse id quod, fidem; videndum est, an sciens, quàm scit, credat: sic enim manifestum fiet, scientiam esse fidem quandam. Eodem modo fieri debet in aliis eiusmodi.

17 Præterea, quoniam quod alicui semper consequens est, nec reciprocatur, difficile est separare à genere, & ostendere non esse genus: si hoc illi omni consequens sit, illud autem huic non omni: (ut tranquillitati quies, & numero diuiduum: non contra, quia non omne diuiduum est numerus, nec omnis quies est tranquillitas,) ipse quidem disputans uti hoc loco debet, quasi genus sit id quod semper est consequens, cum alterum non reciprocetur.

18 Alio verò hoc argumentum proponente, non in omnibus admitti debet, sed obiiicere, id quod non est, ei omni quod fit, consequens esse, (quod enim fit, non est,) nec reciprocari, (non enim quicquid non est, fit,) attamen non esse genus id quod non est, eius quod fit simpliciter enim eius quod non est, non sunt species.

19 De genere igitur exposita methodo differendum est.

A ζῶον εἰπὼν τὸν αἰθερῶν, μάλλον δηλοῖ τὸ εἶναι ὁ αἰθερῶν, ἢ ὁ πεζῶν εἰπὼν. καὶ ὅτι ἢ μὴ διαφορὰ ποιότητα τῶ γενέος ἀεὶ σημαίνει τὸ δὲ γένος, τῆς διαφορᾶς ἔ. ὁ μὲν γὰρ εἰπὼν πεζῶν, ποῖον ἔ λέγει ζῶον. ὁ δὲ ζῶον εἰπὼν, ἔ λέγει ποῖον τὸ πεζῶν. πλὴν μὲν οὖν διαφορᾶν ἀπὸ τῶ γενέος ἔτω χωριστῶν. 16 Ἐπεὶ δὲ δοκεῖ τὸ μουσικὸν, ἢ μουσικὸν εἶναι, ἐπισημῶν εἶ. καὶ ἢ μουσικὴ ἐπισημῆ τις εἶ. καὶ εἰ τὸ βαδίζον, τὰ βαδίζον κινήσει. ἢ βάδισις, κινήσις τις εἶ.

B σκοπεῖν, ἐπὶ ᾧ αὐτὸ βούλει γένε τι κατασκευάσαι, τὸν εἰρημῶν ἔπον. οἷ, εἰ πλὴν ἐπισημῶν, ἔσθ πῖσι. εἰ ὁ ἐπισημῶν ἢ ἐπισημῶν, πῖσι. δηλον γὰρ, ὅτι ἢ ἐπισημῶν, πῖσι δὲ ἔς εἶναι. τὸν αὐτὸν δὲ ἔπον καὶ ἐπὶ τῶ ἀλλῶν τῶ ποιούτων.

17 Ἐπὶ, ἐπεὶ τὸ πρότερον ἔνι ἀεὶ, καὶ μὴ ἀντιτρέφον, χαλεπὸν χωρίσαι τῶ μὴ γένος εἶ. αὐτὸ δὲ μὲν τὰ δὲ ἐπισημῶν ποῖον, τὸ δὲ δὲ τὰ δὲ μὴ ποῖον. (οἷ, τῆ νῦν ἐμῶν ἢ ἡρεμία, καὶ τὰ δὲ ἀριθμῶν τὸ ἀριθμῶν. διὰ πάλιν δὲ ἔ. τὸ γὰρ ἀριθμῶν ἔ ποῖον ἀριθμῶν, ἔθ ἢ ἡρεμία ἢ νῦν ἐμῶν πᾶσα.) αὐτὰ μὲν γὰρ εἶναι, ὡς γένος ὄντος τῶ ἀεὶ ἀκροθουῶν, ὅταν μὴ ἀντιτρέφῃ γὰτερον.

18 Ἄλλου δὲ προτείναντος, μὴ ἐπὶ ποῖων ἢ ποῖων. ἐνταῦθα δὲ αὐτὸ, ὅτι τὸ μὴ ὄν ἐπεῖται ποῖον τὰ γινόμενα, (τὸ γὰρ γινόμενον εἶ εἶ,) καὶ εἶ ἀντιτρέφ. (οὐ γὰρ ποῖον τὸ μὴ ὄν γὰρ) ἀλλ' ὅμως εἶ εἶ γένος τὸ μὴ ὄν τῶ γινόμενου. ἀπλῶς γὰρ εἶ εἶ τῶ μὴ ὄντος εἶδη.

19 Περὶ μὲν οὖν τῶ γενέος, καθάπερ εἶρηται, * μεθοδωτέον.

γι. μεθόδω.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ,

ΤΟΠΙΚΩΝ ΤΟ ΓΕΜΠΤΟΝ.

ARISTOTELIS

TOPICORVM,

LIBER V.

De proprio, & problemate propriij.

Cap. I.

1 Prothesis. 2 Diuisio propriij. 3 Quot efficiantur problemata, cum proprium ponitur per collationem cum altero. 4 Definitiones singulorum propriorum. 5 Subdiuisio. 6 Quae sint problemata maximè logica. 7 De locis pertinentibus ad proprium quod in collatione consistit.

CAP. I.

ΠΟΤΕΡΟΝ δὲ ἴδῃν ἢ ὁρᾶν A ἴδῃν ἔστι τὸ εἰρημύρον, ἀφ' ἧσ' δὲ σκεπτόμεν.

2 Αποδίδεται δὲ τὸ ἴδῃν ἢ καθ' αὐτὸ καὶ αἰεὶ, καὶ πρὸς ἕτερον, καὶ ποτε. οἷον, καθ' αὐτὸ μὲν ἀνθρώπου, τὸ ζῶον ἡμερον φύσει. πρὸς ἕτερον δὲ, οἷον, ψυχῆς πρὸς σῶμα. ὅτι τὸ μὲν, ζωστικόν· τὸ δ', ὑπερτικόν ἔστιν. αἰεὶ γὰρ, οἷον, Θεοῦ, τὸ ζῶον ἀθάνατον· ποτὲ δὲ, οἷον, τῆς πίνος ἀνθρώπου, τὸ πεπατεῖν ἐν τῷ γυμνασίῳ.

3 Ἐστὶ δὲ τὸ πρὸς ἕτερον ἴδῃν ἀποδιδόμενον, ἢ δύο προβλήματα, ἢ τέσσαρα. ἐὰν γὰρ τῷ μὲν, ἀποδῶ· τῷ δ', ἀρνήσῃται τὸ αὐτὸ τῷ πο· δύο μόνον προβλήματα γίνονται· καθάπερ, τὸ ἀνθρώπου πρὸς ἵππον ἴδῃν, ὅτι δίποιν ἔστι. * καὶ γὰρ ὅτι ὁ ἀνθρώπος οὐ δί-

καὶ εἰ οἷον ὁ ἀνθρώπος ἢ δίποιν ἔστιν, ἔπιχειρεῖν τις αὐτὸ, καὶ ὅτι ὁ ἵππος δίποιν ἔστιν, ἀμφοτέρως δ' αὐτὸ κινεῖται τὸ ἴδῃν. ἐὰν δὲ ἕκαστερον ἕκαστερον ἀποδῶ, καὶ ἕκαστερον ἀρνήσῃ, τέσσαρα προβλήματα ἔσται· καθάπερ τὸ ἀνθρώπου ἴδῃν πρὸς ἵππον· ὅτι τὸ μὲν, δίποιν· τὸ δὲ, τετράποιν ἔστι. καὶ γὰρ ὅτι ἀνθρώπος οὐ δίποιν ἔστι, καὶ ὅτι τετράποιν πέφυκεν, ἔστιν ἐπιχειρεῖν· καὶ εἰ οἷον ὁ ἵππος δίποιν, καὶ εἰ οἷον οὐ τετρά-

καὶ οὐδ' ἄλλως εἰ οἷον πρ.

TRVM autem proprium sit, necne, id quod est propositum, ex his locis quos deinceps exponemus, considerandum est.

2 Proponitur autem proprium vel per se & semper, vel per comparisonem cum altero, & interdum. Vt hominis proprium est per se, animal naturâ mansuetum. Per comparisonem verò cum altero; vt animæ cū corpore: quoniâ illa iubēdi, hoc parēdi vim habet. Sēper autē, vt Dei propriū est animal immortale. Interdū autē, vt cuiusdā hominis, deambulare in gymnasio. 3 Propriū autē, quod cōparatione alterius explicatur, vel efficit duo problemata, vel quatuor. Nā si de vno affirmauerit, de altero negauerit id ipsum, duo tantū problemata fiūt: vt hominis per collationē cū equo, propriū est esse bipedem. nam & hominem non bipedem esse, argumentando concludere quispiam possit, & equum esse bipedem: utroque autem modo proprium tolli potest. Si verò utrumque de utroque affirmauerit, & de utroque negauerit: quatuor problemata erunt. vt hominis proprium est per collationem cum equo, quòd ille est bipes, hic quadrupes. nam & hominem non bipedē esse, & naturâ cōparatum esse vt quadrupes sit, argumentando probare licebit. nec non equum esse bipedem, & non esse

quadrupedem, argumentando concludi poterit. quouis autem modo probatum fuerit, propositum eueritur. 4 Est autem per se proprium, quod per comparationem cum omnibus affertur, & ab omni re seiungit: vt hominis, animal mortale & disciplinæ capax. Alterius comparatione proprium est, quod non ab omni re, sed à certa quadam distinguit, vt virtutis proprium est per comparationem cum scientia. quod naturâ comparatum fit, vt illa gignantur in pluribus, hæc verò in sola rationali facultate, & iis quæ rationali facultate prædita sunt. Semper proprium est, quod per omne tempus verè attribuitur, nec vnquam amittitur: vt animalis proprium est, ex anima & corpore compositum esse. Interdum proprium est quod ad aliquod tempus verè attribuitur, nec ex necessitate semper est consequens: vt cuiusdam hominis proprium est, in foro deambulare. 5 Iam verò alterius comparatione proprium explicare, nihil aliud est quam differentiam dicere vel in omnibus & semper, vel plerumque & in plurimis. Exempli gratiâ, in omnibus & semper: vt hominis cum equo comparati proprium est esse bipedem. homo namque & omnis & sæper est bipes: at equus nullus vnquam est bipes. Plerumque autem & in plurimis: vt facultatis rationalis proprium est imperare, per comparationem cum concupiscibili, & irascibili: quoniam altera imperat, altera verò obtemperat. Neque enim rationalis semper imperat, sed interdum etiam paret, neque concupiscibilis & irascibilis semper parent, sed & interdum imperant, nempe cum anima hominis præua est. 6 Propriorum autem ea sunt maxime logica, quæ sunt per se & semper, & quæ in collatione cum altero consistunt. Quod enim per comparationem cum altero proprium est, plura problemata efficit, vt & antea diximus. vel enim duo, vel quatuor problemata necessariò fiunt: multæ igitur rationes ad hæc pertinentes. fiunt. Quod verò est per se & semper, ratione multarum rerum in argumentationem venit, & in multis temporibus observari potest, quod (inquam) est per se; ratione multarum rerum in argumentationem venit: quia per comparationem cum quibusque rebus opus est vt proprium ipsi subiecto insit: quare nisi ab omnibus separet; non est scitè explicatum proprium. Quod verò semper proprium esse dicitur, multis temporibus observare licet: & siue non insit, siue non inerat, siue non inerit, non erit proprium. Quod autem est aliquando proprium, non in aliis quàm in præsentis tempore spectamus. non sunt igitur multæ rationes quæ ad ipsum pertineant.

A καὶ δὲ ὅτι ὁ ἵππος δίπους, ἔδῳ ἢ τετραπόδι, οἷον τε ἐπιχειρεῖν ὅπως δ' οὖν ἐκτενέτος, αἰαί- ρεται ὁ παρὰ κείνῳ.

4 Ἐστὶ δὲ τὸ μὴ καθ' αὐτὸ ἴδιον, ὁ παρὰ αὐτὰ ἀποδίδου, ἔπειτα χειρὶ καθά- ρως αἰθεροῦ, τὸ ζῶον διητὸν καὶ ἐπισημῆς δεκτικόν. τὸ δὲ παρὰ ἕτερον, ὁ μὴ ἀπὸ πᾶν- τός, ἀλλ' ἀπὸ ἑνὸς τακτῆ δὲ εἰλεῖ. καθά- ρως εἰρητῆς τὸ παρὰ ἐπισημῆς. ὅτι τὸ μὴ, ἐν πλείοσι. τὸ δ', ἐν λογιστικῶ μόνον, καὶ τοῖς

B ἔχουσι λογιστικὸν πέφυκε γίνεσθαι. τὸ δ' αἰεὶ, ὁ καὶ πᾶσι χρόνον ἀληθεύεται, ἔπειτα ποτε ἀπολείπεται. καθά- ρως τῆ ζωῆς τὸ ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος συγκείμενον. τὸ δὲ, ποτε, ὁ κα- τὰ ἕνα χρόνον ἀληθεύεται, καὶ μὴ ὅς ἀνάγ- κης αἰεὶ πέφεται. καθά- ρως τῆ ἑνὸς ἀνθρώ- που, τὸ παρὰ πατεῖν ἐν ἀγροῖ.

5 Ἐστὶ δὲ τὸ παρὰ ἄλλο ἴδιον ἀποδιῶναι, τὸ διαφραῖν εἰπεῖν ἢ ἐν ἀπασὶ καὶ αἰεὶ, ἢ ὡς ἐπιτοπολὺ καὶ ἐν τοῖς πλείοσι. οἷον, ἐν ἀπα- σὶ μὴ καὶ αἰεὶ, καθά- ρως τὸ αἰθεροῦ ἴδιον παρὰ ἵππων, ὅτι δίπους. αἰθερος μὴ γὰρ καὶ πᾶσι καὶ αἰεὶ ἐστὶ δίπους. ἵππος δ' ὁσδεῖς ἐστὶ δίπους ὁσδεποτε. ὡς ἐπιτοπολὺ δὲ καὶ ἐν τοῖς πλείοσι, καθά- ρως τῆ λογιστικῆς ἴδιον, τὸ εἰρητῆν, παρὰ ἐπισημητικὸν καὶ θυμικόν. γ. π. δ' ἐστὶ τῶν, τὸ μὴ, παρὰ πατεῖν. * τὸ δ', ἡσθη- ρεῖν. οὔτε γὰρ τὸ λογιστικὸν πᾶσι ποτε παρὰ πατεῖν, ἀλλ' ὅσποτε καὶ παρὰ πατεῖν. ὅτε τὸ ἐπισημητικὸν καὶ θυμικὸν αἰεὶ παρὰ πατεῖν, ἀλλὰ καὶ παρὰ πατεῖν ποτε, ὅτε μὴ ἢ μετρητῆ ἢ ψυχῆ τῆ ἀνθρώπου.

D 6 Τῶν δὲ ἰδίων ἐστὶ λογικὰ μάλιστα, τὰ τε καθ' αὐτὰ καὶ αἰεὶ, καὶ τὰ παρὰ ἕτερον. τὸ μὴ γὰρ παρὰ ἕτερον ἴδιον, πλείω * παρὰ βλή- ματὰ ἐστὶ, καθά- ρως εἰπομῶ καὶ παρὰ ἕτερον. ἢ γὰρ δύο, ἢ τέσσαρα ἐξ ἀνάγκης γίνονται τὰ παρὰ βλήματῶ. πλείους οὖν οἱ λόγοι γίνον- ται παρὰ ταῦτα. τὸ δὲ καθ' αὐτὸ καὶ αἰεὶ, παρὰ πολλὰ ἐστὶν ἐπιχειρεῖν, * ἢ παρὰ πλείοις χρόνοις παρὰ πατεῖν. τὸ μὴ καθ' αὐ- τὸ, παρὰ πολλὰ. παρὰ ἕκαστον γὰρ τῶ ὄν- των διὰ ἡσθηρῆν αὐτῶ τὸ ἴδιον. ὡστ' εἰ μὴ παρὰ ἀπῶντα χειρὶζεται, ὅσα δὴ εἴη καλῶς ἀποδεδομῶν τὸ ἴδιον. τὸ δ' αἰεὶ, παρὰ πλείοις χρόνοις παρὰ πατεῖν. καὶ εἰ μὴ ἡσθηρῆ, καὶ εἰ μὴ ὑπῆρξε, καὶ εἰ μὴ ὑπῆρξε, ὅσα ἕσται ἴδιον. τὸ δὲ ποτε, ὅσα ἐν ἄλλοις, ἢ παρὰ τῆ νῦν λεγόμενον χρόνον ἐπι- σχοπομῶν. ὅσα οὖν εἰσι λόγοι παρὰ αὐτῶ πολλὰ.

E τῶν δὲ ἡσθηρῆ αὐτῶ τὸ ἴδιον. ὡστ' εἰ μὴ παρὰ ἀπῶντα χειρὶζεται, ὅσα δὴ εἴη καλῶς ἀποδεδομῶν τὸ ἴδιον. τὸ δ' αἰεὶ, παρὰ πλείοις χρόνοις παρὰ πατεῖν. καὶ εἰ μὴ ὑπῆρξε, καὶ εἰ μὴ ὑπῆρξε, ὅσα ἕσται ἴδιον. τὸ δὲ ποτε, ὅσα ἐν ἄλλοις, ἢ παρὰ τῆ νῦν λεγόμενον χρόνον ἐπι- σχοπομῶν. ὅσα οὖν εἰσι λόγοι παρὰ αὐτῶ πολλὰ.

λογικόν δὲ τὸ ἐστὶ πρόβλημα, πρὸς ὃ λό-
 γοὶ γίνονται καὶ συλλογισμοί, καὶ καλοὶ. 7 Τὸ μὲν
 οὖν πρὸς ἑτέρου ἴδρον ῥητέον, ἐκ τῶν πρὸς ὅ
 συμβεβηκὸς τόπων, ὅτι σκοπεῖται ὅτιν· εἰ τὰ
 μὲν συμβεβηκε· τὰ δὲ ἢ, οὐ. Περὶ δὲ τῶν
 αἰετῶν, καὶ τῶν καθ' αὐτὸ, ἀφ' ἧνδε κω-
 ρητέον.

Allud autem est problema logicum, de
 quo crebra & scita rationes efficiuntur.
 7 Quod igitur alterius comparatio-
 ne proprium vocatur, ex locis acciden-
 tis considerandum est, nempe an alii qui-
 dem accidat, alii vero non accidat. De
 iis autem quæ sunt semper & per se, ex
 his locis, quos deinceps exponemus, viden-
 dum est.

DE LOCIS PERTINENTIBVS AD QVÆSTIONEM,
 BENE AN MALE PROPRIVM EXPOSITVM SIT.

TRACTATVS II.

Cap. II.

1 Prothesis. 2 De ignotioribus, vel notioribus. 3 De ambiguitate proprii: 4 vel eius cuius est pro-
 prium. 5 De tautologia. 6 De eo quod omnibus commune est. 7 De uno, vel pluribus propriis.

CAP. II.

Πρῶτον μὲν, εἰ καλῶς ἀποδέδοται ὁ ἴδρον, ἢ
 ἢ μὴ καλῶς. 2 Τοῦ δὲ καλῶς ἢ μὴ
 καλῶς, ὅτιν μὲν, εἰ μὴ ἀφ' ἡνωτέρων, ἢ
 ἀφ' ἡνωτέρων κεῖται ὁ ἴδρον· ἀνασκοπι-
 ζόντα μὲν, εἰ μὴ ἀφ' ἡνωτέρων· κατ-
 ασκοπιζόντα δὲ, εἰ ἀφ' ἡνωτέρων. 3 Τοῦ
 δὲ μὴ ἀφ' ἡνωτέρων ὅτι, ὁ μὲν, εἰ ὅλως
 ἀγνωστότερον ὅτι ὁ ἴδρον ὁ ἀποδίδωσι, τούτου,
 οὐ ὁ ἴδρον εἴρηκεν· οὐ γὰρ ἔστι καλῶς κείμενον
 ὁ ἴδρον. γνώσεως γὰρ ἔτεκα τὸ ἴδρον ποιοῦ μὲν.
 τὸ γὰρ μαθητὴν ἔνεκεν, καὶ τὸ ἴδιον, καὶ τοῖς
 ὀρεσιμοῖς ποιοῦ μὲν· ἀφ' ἡνωτέρων οὖν
 ἀποδοτέον· οὕτω γὰρ ἔστι κατὰ μοῖν ἰκα-
 νῶς μάλλον. οἷον, ἐπεὶ ὁ τοῖς πρὸς ἴδρον εἶναι τὸ
 ὁμοίωτατον ψυχῆ, ἀγνωστότερον κέχρηται τὸ πρὸς
 τῆ ψυχῆ, (μάλλον γὰρ ἴσμεν τί ὅτι πῦρ,
 ἢ ψυχῆ,) ὅτι καλῶς κείμενον ἴδρον πρὸς
 τὸ ὁμοίωτατον ψυχῆ. 4 Τοῦ δὲ, εἰ μὴ
 ἡνωτέρων ὅτι τὸδε τὰ δ' ἡνωτέρων. δεῖ
 γὰρ μὴ μόνον εἶναι ἡνωτέρων τὸ πρὸς ἡνω-
 τῶν· ἀλλὰ καὶ τὰ δ' ἡνωτέρων, ἡνωτέρων
 εἶναι. ὁ γὰρ μὴ εἰδὼς εἰ τὰ δ' ἡνωτέρων,
 οὐδ', εἰ τὰ δ' ἡνωτέρων μόνον, γνώσει.
 ὡς δ' ὁποτέρου τούτων συμβεβηκός, ἀσαφές
 γὰρ τὸ ἴδρον. οἷον, ἐπεὶ ὁ τοῖς πρὸς ἴδρον, τὸ ἐν
 ὁ πρὸς τῆ ψυχῆ πέφυκεν εἶναι, ἀγνωστότερον κέ-
 χρηται τὸ πρὸς, τὰ εἰ ἐν τούτῳ ἡνωτέρων
 ψυχῆ, καὶ εἰ ἐν αὐτῷ πρὸς τῆ ἡνωτέρων. ὅτι
 αἰετῶν καλῶς κείμενον ἴδρον πρὸς, τὸ ἐν ὁ
 πρὸς τῆ ψυχῆ πέφυκεν εἶναι. κατὰ σκοπιζόντα
 δὲ, εἰ ἀφ' ἡνωτέρων κεῖται τὸ ἴδρον, καὶ
 εἰ ἀφ' ἡνωτέρων καθ' ἑκάτερον τῶν ὅρων.

π. χωρισίον.

AC primū videndum est, vtrūm re-
 ctè sit explicatum propriū, an nō
 rectè. 2 Huius autem quæstionis vtrūm sit
 rectè an non rectè explicatum, primus locus
 est, si non per notiora, vel per notiora po-
 natur proprium: & confirmatur quidem
 proprium, si per notiora positum esse ostenda-
 tur: euertitur autem, si per ignotiora.
 3 Sunt autem duo modi, quibus non per
 notiora positum esse dicitur. Vnus modus est,
 si omnino proprium, quod aliquis propo-
 suit, eo sit ignotius, cuius proprium esse di-
 xit. non rectè enim positum erit pro-
 prium: quando quidem cognitionis cau-
 sâ & proprium & definitiones confici-
 mus. Per notiora igitur explicandum est
 proprium. sic enim melius intelligere lice-
 bit. Exempli gratiâ, quoniam is qui po-
 suit ignis proprium esse simillimum ani-
 mæ, vsus est anima quæ est ignotior igne:
 (magis enim scimus quid sit ignis; quàm
 quid sit anima:) idcirco simillimum esse ani-
 mæ, non rectè positum est quasi proprium
 ignis. 4 Alius modus est, si non sit notius
 hoc illi inesse: non solum enim oportet
 proprium esse notius re, sed etiâ notius esse
 quod illi inest. nam qui nescit an nihil in-
 sit, ne quidem an ei soli inest, cognoscet.
 quare vtrumuis horum contigerit, pro-
 prium sit obscurum. Veluti quoniam is
 qui proprium ignis posuit, in quo primo
 vt sit anima, naturâ comparatum est,
 eo vsus est quod est ignotius igne, nem-
 pe si in eo inest anima, & si in eo primo
 inest: idcirco in quo primo vt anima sit,
 naturâ comparatum est, non rectè po-
 situm est quasi ignis propriū. Cōfirmatur
 autem, si per notiora ponatur proprium,
 & quidem notiora vtroque modo. sic

enim quod ad hoc, rectè positum erit proprium. (eorum enim locorum qui ad confirmandum aliquid rectè positum esse valent, alii quod ad hoc tantum, alii simpliciter ostendent rectè positum esse.) veluti quoniam is qui dixit proprium esse animalis, habere sensum, ex notioribus, & notius utroque modo proprium tradidit; rectè quantum ad hoc, traditum est proprium animalis; habere sensum.

3 Deinde refellitur, si nomen aliquod ex iis quæ in proprio posita sunt, multis modis dicatur, vel omnino oratio multa significet. sic enim proprium non rectè positum erit: veluti quia sentire, multa significat, id est, sensum habere: & sensu uti: certè naturâ aptum ad sentiendum, non rectè ponetur esse animalis proprium. Idcirco nomine orationeque proprium significante, quod quæve multis modis dicatur, non est utendum: quia quod multis modis dicitur, obscurum dictum facit: cum dubiter is qui argumentaturus est, utrum tandem aliter dicat ex iis quæ multipliciter dicuntur. proprium enim discendi causâ proponitur. Præterea necesse est elenchum quendam fieri aduersus eos qui ita proprium explicant, quando aliquis in ea significatione in qua secus est, conficit syllogismum de eo quod dicitur multis modis. Confirmatur autem proprium, si nec vllum nomen, nec tota oratio plura significet. proprium enim quantum ad hoc, rectè positum erit, veluti quia neque corpus multa declarat, neque quod facillimè sursum fertur, neque totum id quod ex his componitur; certè corpus quod facillimè sursum fertur, rectè, quantum ad hoc, positum erit ignis proprium.

4 Præterea refellitur, si multis modis dicatur id cuius proprium traditum est, neque definitum sit cuius eorum ponatur proprium. sic enim proprium non erit rectè traditum. quas autem ob causas, non obscurum est ex suprâ dictis: quoniam eadem contingere necesse est: veluti, quoniam scire hoc, multa significat, nempe id, scientiam habere, vel id, scientiâ uti, vel eius scientiam esse, vel eius scientia uti: non rectè vllum proprium tradetur, sciendi hoc, nisi definitum fuerit cuius eorum ponatur proprium. Confirmatur autem, si non dicatur multis modis id cuius proprium ponitur, sed sit vnum & simplex. rectè enim quantum ad hoc, positum erit proprium: veluti, quoniam homo dicitur simpliciter; rectè hominis proprium esse ponetur, animal natura mansuetum.

Α ἔσαι γὰρ, καὶ τὸ, καλῶς κείμηνον τὸ ἴδιον. (τὸ γὰρ κατασκευαστικῶν τόπων τῶ καλῶς, οἱ μὲν, καὶ τὸ μόνον· οἱ δὲ ἀπλῶς διεξοισιν, ὅτι καλῶς) οἷ, ἐπεὶ ὁ εἶπων ζῶου ἴδιον τὸ ἀσθησιν ἔχον, ἀλλὰ γνωριμωτέρων, καὶ γνωριμωτέρον ἀπέδωκε τὸ ἴδιον καθ' ἑκάτερον τῶν ἔσπων· εἴη αὖ καλῶς ἀποδεδομῶν, καὶ τὸ, ἴδιον τῶ ζῶου, τὸ ἀσθησιν ἔχον.

3 Ἐπειτα, ἀνασκευάζοντα μὲν, εἴ τι τῶν ὀνομάτων τῶν ἐν τῷ ἴδιῳ ἀποδεδομῶν, πλεοναχῶς λέγεσθαι, ἢ ἔ ὅλως ὁ λόγος πλείω σημαίνει. οὐ γὰρ ἔσαι καλῶς κείμηνον τὸ ἴδιον. οἷ, ἐπεὶ τὸ ἀσθάνεσθαι, πλείω σημαίνει ἐν μὲν, τὸ ἀσθησιν ἔχον. * ἐν δὲ, τὸ ἀσθησὶ χρησθαι. γρ. ἰπρι δι, ὅτι αὖ εἴη τῶ ζῶου ἴδιον καλῶς κείμηνον, τὸ ἀσθάνεσθαι πεφυκός. ἀλλὰ τὸ ὅτι χρησθαι ὅτιν, οὐτ' ὀνόματι πλεοναχῶς λεγόμενον, οὐτε λόγῳ, τὰ τὸ ἴδιον σημαίνει· διότι τὸ πλεοναχῶς λεγόμενον, ἀσαφές ποιεῖ τὸ ῥηθῆναι, ἀπορομῶς τῶ μέλλοντος ὅτι χαιρεῖν, ὁπότερον ποτε λέγῃ τῶ πλεοναχῶς λεγόμενον. τὸ γὰρ ἴδιον, τῶ μαθεῖν χαιρεῖν ἀποδίδουσι. ἐπὶ τῷ ῥηθῆναι, ἀσαφές ὅτιν, ἀσαφές ὅτιν, ἐλεγχόν τινα γίνεσθαι τοῖς ἔτως ἀποδίδουσι τὸ ἴδιον, ὅτιν ὅτι τῶ διαφοροποιῶν ποιῆ τις τὸν συλλογισμὸν τῶ πλεοναχῶς λεγόμενον. κατασκευάζοντα δὲ, εἴ μὴ πλείω σημαίνει, μήτε τῶ ὀνομάτων μηδὲν, μήτ' ὅλος ὁ λόγος ἔσαι γὰρ, καὶ τὸ, καλῶς κείμηνον τὸ ἴδιον. οἷ, ἐπεὶ οὐτε τὸ σῶμα πολλὰ δηλοῖ, ἔτε τὸ ὀκνητότατον εἰς τὸν αἰῶν τῶν, ἔτε τὸ σιῶλον τὸ ἐκ τούτων σιῶν ἰθὺς μείνον εἴη αὖ καλῶς κείμηνον, καὶ τὸ, πύρος ἴδιον, σῶμα τὸ ὀκνητότατον εἰς τὸ ἄνω τῶν.

4 Ἐπειτα, ἀνασκευάζοντα μὲν, εἴ πλεοναχῶς * λέγῃ τὸ τῶ τὸ ἴδιον ἀποδίδουσι, μὴ διώρῃσαι τὸ πίνος αὐτῶ ἴδιον πίνουσι. ἔ γὰρ ἔσαι καλῶς ἀποδεδομῶν τὸ ἴδιον. δι' αἷ δ' αἰτίας, ὅτι ἀσθησιν ὅτιν ἐκ τῶ ῥηθῆναι εἰρημῶν. τὰ γὰρ αὐτὰ συμβαίνει, ἀναγκαστὸν ὅτιν. οἷ, ἐπεὶ τὸ ὅτιν σαφῶς τῶ, πολλὰ σημαίνει τὸ μὲν γὰρ, ὅτιν ἡμῶν ἔχον αὐτῶ τὸ δ' ὅτιν ἡμῶν χαιρεῖν αὐτῶ. τὸ δ', ὅτιν ἡμῶν εἶ) αὐτῶ τὸ δ', ὅτιν ἡμῶν χαιρεῖν αὐτῶ. ὅτι αὖ εἴη τῶ ὅτιν σαφῶς τῶ, καλῶς ἴδιον ἀποδεδομῶν ὅτιν, μὴ διοραθέντος τῶ πίνος πίνουσι αὐτῶ τὸ ἴδιον. κατασκευάζοντα δὲ, εἴ μὴ * λέγῃ τὸ πλεοναχῶς τῶ τὸ ἴδιον πίνουσι, ἀλλ' ἔστιν ἐν καὶ ἀπλοῦ· ἔσαι γὰρ καλῶς, καὶ τὸ, κείμηνον τὸ ἴδιον. οἷ, ἐπεὶ ὁ ἄνθρωπος λέγεσθαι ἀπλῶς, εἴη αὖ καλῶς κείμηνον καὶ τῶ ἀνθρώπου, τὸ ζῶον ἡμερῶν φύσις.

5 Επειτα, ἀνασκαβάζοντα μὲν εἰ πλεονάκεις εἴρηται τὸ αὐτὸ ἐν ταῖς ἰδίαις. πολλάκις γὰρ λαμβάνουσι τῆς ποιουῦτες καὶ ἐν τοῖς ἰδίοις, καθάπερ ἔστι ἐν τοῖς ὄρεσι. οὐκ ἔστι δὲ καλῶς κείμενον τὸ τῆς πεπονηδὸς ἴδιον· παρατίθει γὰρ τὸν ἀκούοντα τὸ πλεονάκεις λεγθῆναι. ἀσαφὲς οὖν ἀναγκαστὸν ἔστι γίνεσθαι. ἔστι παρὰ τοῖς, ἀδολεγεῖν δοκοῦσιν. ἔστι ἢ συμπίπτον τὸ πλεονάκεις εἰπεῖν τὸ αὐτὸ, καὶ δύο ἑσποῖς. καθ' ἓνα μὲν, ὅταν ὀνομασίῃ πλεονάκεις τὸ αὐτὸ· καθάπερ, εἴ τις ἀποδοίῃ ἴδιον πυρὸς, σῶμα τὸ λεπτότατον τῆς σωματικῆς. οὕτως γὰρ πλεονάκεις εἴρηται τὸ σῶμα. δὴ ἄλλοτερον δὲ, ἐάν τις μεταλαμβάνῃ τοῖς λόγοις αὐτῆς τῆς ὀνομασίῃ· καθάπερ εἴ τις ἀποδοίῃ γῆς ἴδιον, ὅσα ἢ μάλα καὶ φύσιν φερομένη τῆς σωματικῆς εἰς τὸν κατωτόπον· ἔπειτα μεταλαμβάνουσι αὐτῆς τῆς σωματικῆς, τὸ ὅσα ἢ τριωνδῆ. ἐν γὰρ καὶ τούτων ἔστι, σῶμα, ἔστι ὅσα ποιαδῆ. ἔστι γὰρ ἔτι τὸ ὅσα πλεονάκεις εἰρηκῶς. ὡστ' ἄλλοτερον καλῶς αὐτῶν εἶναι κείμενον τῆς ἰδίων. ἀνασκαβάζοντα ἢ, εἰ μηδενὶ χρῆται πλεονάκεις ὀνομασίῃ ταῖς αὐταῖς. ἔστι γὰρ, καὶ τῆς τοῦ, καλῶς ἀποδεδωμένον τὸ ἴδιον. οἷον, ἐπεὶ ὁ εἰπὼς αὐτῶν τοῦ ἴδιον, ζῶον ἑπισημῆς δεκτικῆς, ἢ κέχρηται ταῖς αὐταῖς πολλάκις ὀνομασίῃ· εἴη δὲ, καὶ τῆς τοῦ, καλῶς ἀποδεδωμένον τὸ αὐτῶν τοῦ ἴδιον. 6 Επειτα, ἀνασκαβάζοντα μὲν, εἰρηκῶς τὸν τι ἀποδεδωκεν ἐν τῷ ἰδίῳ ὀνομασίῃ, ὅ πασιν ὑπερβαίνει· ἀχρεῖον γὰρ ἔστι τὸ μὴ χρεῖον* ἀπὸ ἴνων. τὸ δὲ ἐν τοῖς ἰδίοις λεγόμενον, χρεῖον δὲ, καθάπερ καὶ τὰ ἐν τοῖς ὄρεσι. οὐκ οὖν ἔστι καλῶς κείμενον τὸ ἴδιον. οἷον, ἐπεὶ ὁ θεὸς ἑπισημῆς ἴδιον, ἠπόληψιν ἀμετάπεισον ὑπὸ λόγου, ἐν ὄν, τριῶν τῶν πῆν κέχρηται ἐν τῷ ἰδίῳ, ὅ ἐν, ὅ πασιν ὑπερβαίνει. οὐκ αὖ εἶναι καλῶς κείμενον τὸ τῆς ἑπισημῆς ἴδιον. ἀνασκαβάζοντα δὲ, εἰ μηδενὶ κέχρηται κοινῶ, ἀλλ' ἀπὸ πῶς χρεῖον τῆς ἔστι γὰρ καλῶς κείμενον, καὶ τῆς τοῦ ἴδιον. οἷον, ἐπεὶ ὁ εἰπὼς ζῶα ἴδιον, τὸ * ψυχῶν ἔχον, ὅθεν κέχρηται κοινῶ· εἴη αὖ, καὶ τῆς τοῦ, καλῶς κείμενον ζῶα ἴδιον, τὸ ψυχῶν ἔχον. 7 Επειτα, ἀνασκαβάζοντα μὲν, εἰ πλείω ἴδμε ἀποδίδωσι τῶ αὐτῶν, μὴ διορίσας, ὅτι πλείω τίθεισιν. οὐ γὰρ καλῶς ἔστι κείμενον τὸ ἴδιον. καθάπερ γὰρ ἔστι ἐν τοῖς ὄρεσι δὲ τῶν τῶν δηλωκῶν λόγων τῶ ὅσα μ, παροικῶσαι ἢ πλέον· ἔτι δὲ ἐν τοῖς ἰδίοις, παρὰ τῶ ποιουῦντα λόγων ἴδιον ὁ ρηθῆναι, ἔστι παρὰ ἀποδοτέον. ἀχρεῖον γὰρ γὰρ τὸ ποιούτων. οἷον, ἐπεὶ ὁ εἰπὼν ἴδιον πυρὸς, σῶμα τὸ λεπτότατον καὶ κορυφώτατον, πλείω ἀποδεδωκεν ἴδμε· ἐκάτερον γὰρ καὶ μένου τῶ πυρὸς ἀληθῆς ἔστιν εἰπεῖν.

γρ ἀπὸ πῶς

* ἀπὸ πῶς legendum putat Aphrodisius

A 5 Præterearefellitur, si sæpius idem in proprio dictum sit. sæpe enim hoc faciunt, non intelligentes se id facere, tam in propriis quam in definitionibus: sed eiusmodi proprium non rectè positum erit. conturbat enim auditorem quod sæpe repetitum est. necesse est igitur ut obscurum fiat: & præterea nugari videntur. Duobus autem modis accidit, ut idem sæpe dicatur. vno modo, cum quis sæpe idem nominabit, veluti, si quis tradiderit proprium ignis, corpus tenuissimum corporum: hic enim sæpius dixit corpus. altero, si quis accipiat definitiones pro nominibus: veluti, si quis tradiderit proprium terræ, esse substantiam quæ maxime inter corpora deorsum fertur: deinde pro verbo corpora, accipiat substantias tales. vnum enim & idem est, corpus, & substantia talis. itaque sæpius vsus est verbo substantia. Quare neutrum proprium rectè positum est. Confirmatur autem, si nullo eodem nomine sæpe utatur: erit enim, quod ad hoc, proprium rectè traditum. Veluti, quoniam is qui dixit hominis proprium esse animal scientiæ capax, non est vsus eodè nomine sæpius; erit, quod ad hoc, rectè traditum hominis proprium. 6 Præterea refellitur, si in proprio explicando tale quoddam nomen adhibuerit, quod omnibus inest. inutile enim erit, quod à nullis rebus separat. quod verò in propriis explicandis dicitur, separare debet, ut & ea quæ sunt in definitionibus. non rectè igitur positum erit proprium. veluti, quoniam is qui scientiæ proprium posuit existimatione quæ ratione mutari nequit, cum vna sit, eiusmodi aliquo quod omnibus inest, nempe vno, vsus est in proprio explicando; non rectè positum est scientiæ proprium. Confirmatur autem si nullo communi verbo vsus sit, sed eo tantum quod ab aliqua re separet. erit enim proprium, quantum ad hoc, rectè positum. veluti, quoniam is qui dixit animalis proprium esse, animam habere, nullo communi verbo vsus est; erit, quantum ad hoc, rectè positum animalis proprium, animam habere. 7 Præterea refellitur, si quis plura propria eiusdem rei tradiderit, non explicans se plura ponere. non rectè enim positum erit proprium. ut enim in definitionibus non oportet, præter sermonem quo essentia declaratur, aliquid amplius addere; sic in propriis, præter sermonem quo efficitur proprium id quod dictum est, nihil adiungi debet. quod enim est eiusmodi, inutile est. veluti, quoniam is qui dixit proprium ignis esse corpus tenuissimum & leuissimum, plura propria tradidit; vtrumque enim de solo igne verè dicitur;

non

non rectè positum est ignis proprium esse corpus tenuissimum & leuissimum. Confirmatur autem, si non plura eiusdem rei propria tradidit, sed vnum. erit enim quantum ad hoc, rectè positum proprium. veluti, quoniam is qui dixit humoris proprium esse, corpus quod in omnem formam ducitur, vnum proprium tradidit, non plura; erit, quod ad hoc, rectè positum humoris proprium.

Αὐτὸ δὲ εἶναι καλῶς κείμενον ἴδιον πνεῦμα, σῶμα δὲ λεπτότατον καὶ κουφότατον. κατασκευάζοντα δὲ, εἰ μὴ πλείω τῶν αὐτῶν ἴδια ἀποδίδωκεν, ἀλλ' ἓν. ἔστι γὰρ, καὶ τοῦτο, καλῶς κείμενον ὁ ἴδιον. οἷον, ἐπεὶ ὁ εἰπὼν ὑγροῦ ἴδιον, σῶμα δὲ εἰς ἀπὸρ ἁγία ἀγόμενον, ἐν ἀποδίδωκε ὁ ἴδιον, ἀλλ' ἔτι πλείω. εἶναι αὖ, καὶ τοῦτο, καλῶς κείμενον ὁ ἔτι ὑγροῦ ἴδιον.

Varij loci.

Cap. III.

1 Si in proprio explicando adhibeatur vel non adhibeatur subiectum, aut pars subiecti. 2 Si proprium rem notioerem faciat, vel non. 3 Si proprium semper vel non semper insit. 4 De eo quod non simpliciter, sed nunc est proprium. 5 Si proprium sensu percipiatur, vel non. 6 Si proprium significet vel non significet quidditatem. 7 De genere, & differentiis. 8 Epilogus.

PRæterea reprehenditur, si eo vtatur, cuius proprium tradit, aut eorum aliquod quæ ei subiecta sunt. non rectè enim positum erit proprium: quia discendi causa proprium traditur. idem igitur equè est ignotum atque ipsummet: quod verò est alicui subiectum, eo est posterius: proinde non est notius. quare per hæc non fit ut aliquid magis discatur. Veluti, quoniam is qui dixit animalis proprium esse substantiam cuius species est homo, vsus est aliquo eorum quæ animali subiecta sunt: non rectè positum est proprium. Confirmatur autem, si nec eo cuius proprium explicat, nec aliquo eorum quæ ei, subiecta sunt, vtatur. erit enim quantum ad hoc, rectè positum proprium. veluti, quoniam is qui posuit animalis proprium esse, ex anima & corpore constare, nec ipso animali vsus est, nec aliquo eorum quæ ei subiecta sunt; idcirco rectè quantum ad hoc, traditum erit animalis proprium. 2 Eodem modo considerandum est in aliis quæ non faciunt, vel quæ faciunt notius: ita vt reprehendatur, si quo vsus sit vel opposito, vel omnino quod est simul naturâ, vel posteriori aliquo. sic enim non rectè positum erit proprium. nam oppositum simul naturâ est: quod autem est simul naturâ, & quod est posterius, non facit rem notioerem. veluti, quoniam is qui dixit boni proprium esse, quod malo maximè opponitur, vsus est eo quod bono opponitur; non erit boni proprium rectè traditum. Confirmatur autem, si nulla re vsus sit, neque opposita, nec omnino quæ sit simul naturâ, nec posteriori. erit enim quod ad hoc, rectè traditum proprium. veluti, quoniam is qui scientiæ proprium posuit existimationem quæ maximè fidem facit, nulla re vsus est; nec opposita, nec omnino quæ sit simul naturâ, nec posteriori; erit, quod ad hoc, rectè positum scientiæ proprium.

Β Εἶτα, ἀνασκευάζοντα μὲν, εἰ αὐτῶν προσκείμεται, ἢ ὁ ἴδιον ἀποδίδωσιν, ἢ τῶν αὐτῶν τινί. ἢ γὰρ ἔστι καλῶς κείμενον ὁ ἴδιον. τῶν γὰρ μαθεῖν χάριν * ἀποδίδεται ὁ ἴδιον. αὐτὸ μὲν οὖν αὐτῶν ὁμοίως ἀγνωστον ἔστι. ἔστι δὲ ἕνι τῶν αὐτῶν, ἕτερον. οὐκ οὖν ἔστι γνωριμώτερον. ὡς ἔτι γὰρ ἀπὸ τούτων * μᾶλλον τι μαθεῖν. οἷον, ἐπεὶ ὁ εἰπὼν ζῶα ἴδιον, οὐσίῳ ἢ ἔστιν εἶδος ἀνθρώπου, τινὶ προσκείμεται τῶν τῶν ζῶα. οὐκ αὖ εἶναι καλῶς κείμενον ὁ ἴδιον. κατασκευάζοντα δὲ, εἰ μήτε αὐτῶν, μήτε τῶν αὐτῶν μηδενὶ χεῖται. ἔστι γὰρ, καὶ τῶτο, καλῶς κείμενον ὁ ἴδιον. οἷον, ἐπεὶ ὁ θεὸς ζῶα ἴδιον, ὁ οὐ ψυχῆς καὶ σώματος συγκείμενον, οὔτε αὐτῶν, ἔτε τῶν αὐτῶν ὁσδενὶ * κέχεται. εἶναι αὖ καλῶς, καὶ τῶτο, ἀποδεδωμένον ὁ τῶν ζῶα ἴδιον. 2 Τὸν αὐτὸν δὲ ἔσπον καὶ ὅτι τῶν ἄλλων σκοπιέον ἔστι τῶν μὴ ποιοῦτων ἢ ποιοῦτων γνωριμώτερον. ἀνασκευάζοντα μὲν, εἰ ἕνι προσκείμεται ἢ ἀπὸ κειμένω, ἢ ὅλως ἀμα τῆ φύσιν, ἢ ἕτερον τινί. ἢ γὰρ ἔστι καλῶς κείμενον ὁ ἴδιον. τὸ μὲν γὰρ ἀπὸ κειμένον, ἀμα τῆ φύσιν. ὁ δὲ ἀμα τῆ φύσιν, καὶ τὸ ἕτερον, ἢ ποιεῖ γνωριμώτερον. οἷον, ἐπεὶ ὁ εἰπὼν ἀγαθοῦ ἴδιον, ὁ κακῶ μάλιστα ἀπὸ κείται, τῶν ἀπὸ κειμένω προσκείμεται τῶν ἀγαθοῦ. οὐκ αὖ εἶναι τῶν ἀγαθοῦ καλῶς ἀποδεδωμένον τὸ ἴδιον. κατασκευάζοντα δὲ, εἰ μηδενὶ προσκείμεται, μήτε ἀπὸ κειμένω, μήτε ὅλως ἀμα τῆ φύσιν, μήτε ἕτερον. ἔστι γὰρ, καὶ τῶτο, καλῶς ἀποδεδωμένον τὸ ἴδιον. οἷον, ἐπεὶ ὁ θεὸς ὁπίστημις ἴδιον, ἡ πόληψιν πλεῖστον πατρίω, ὁσδενὶ προσκείμεται, ἔτε τῶν ἀπὸ κειμένω, ἔτε ὅλως ἀμα τῆ φύσιν, ἢ ἕτερον. εἶναι αὖ, καὶ τῶτο, καλῶς κείμενον τὸ τῆς ὁπίστημις ἴδιον.

γρ. υδ' οπ

χ. κ. κ. π' χ' οπ
ιδιον.

γρ. δι' οπ

Επειτα, ανασκιδάζοντα μὲν, εἰ τὸ μὴ αἰεὶ
 πρὸς πρόμορον, ἴδιον ἀποδέδωκεν, ἀλλὰ τῷτο, ὃ
 γίνεται ποτε μὴ ἴδιον. ὃ γὰρ ἔσαι καλῶς εἰρημέ-
 νου ὃ ἴδιον. ὅτε γὰρ ἐφ' ᾧ καταλαμβάμεθα
 ὑπὲρ ἄρον αὐτὸ, καὶ τούτου ὃ τοῦτομα εἰς ἀνάγ-
 χης ἀληθῆεται. ὅτε ἐφ' ᾧ καταλαμβάμεθα
 μὴ ὑπὲρ ἄρον, καὶ τούτου εἰς ἀνάγκης οὐ ρηθῆται
 τοῦτομα. ὡστ' οὐκ αἰ εἶη καλῶς κείμορον ὃ
 ἴδιον. Εἰ ἵ παρὸς τοῦτομα, * οὐθ' ὅτε ἀποδέδω-
 κε ὃ ἴδιον, ἔσαι φανερόν εἰ ὑπὲρ ἄρον. εἴωρ τοιοῦ-
 τόν ἔστιν, οἷον ἀπολείπειν. οὐκ οὐτω ἔσαι σαφές ὃ
 ἴδιον. οἷον, ἐπεὶ ὁ θεὸς ζῶν ἴδιον, ὃ κινῆσαι ποτε
 ἢ ἔσαναι, τοιοῦτον ἀποδέδωκε τὸ ἴδιον, ὃ γίνεται
 ποτε μὴ ἴδιον. οὐκ δὲ εἶη καλῶς κείμορον ὃ
 ἴδιον. κατασκιδάζοντα δὲ, εἰ τὸ εἰς ἀνάγκης αἰεὶ
 ὄν, ἴδιον ἀποδέδωκεν. ἔσαι γὰρ * καλῶς κείμορον
 ὃ ἴδιον, καὶ τῷτο. οἷον, ἐπεὶ ὁ θεὸς ἀρετῆς ἴδιον, ὃ
 ἔχοντα ποιῆσθαι ἀπουδαῖον, ὃ αἰεὶ πρὸς πρόμορον
 ἴδιον ἀποδέδωκεν. εἶη δὲ, καὶ τῷτο, καλῶς ἀπο-
 δεδωμένον ὃ τῆς ἀρετῆς ἴδιον. 4 Επειτα, ἀνα-
 σκιδάζοντα μὲν, εἰ ὃ νῦν ἴδιον ἀποδίδου, μὴ
 διαρείσασθαι ὅτι ὃ νῦν ἴδιον ἀποδίδου. ὃ γὰρ ἔσαι
 καλῶς κείμορον ὃ ἴδιον. παρὸν μὲν γὰρ ὃ παρὸν
 ὃ ἔθος γινόμενον ἀπὸν, διορισμοῦ παρὸν εἶται.
 εἰώθασιν δ' ὡς ὅτι τοιοῦτον πᾶντες ὃ αἰεὶ παρὸν
 κολουθοῦν, ἴδιον ἀποδίδου. δὲ παρὸν δὲ, ἀδη-
 λός ἔστιν ὃ μὴ διοριστέον, εἰ ὃ νῦν ἴδιον ἐβί-
 λετο θεῖναι. οὐκ οὐδ' ὁδοῦ ἔστιν ὅτι τῆς μήσεως
 σκῆψιν. οἷον, ἐπεὶ ὁ θεὸς τῷ πῖνος ἀνθρώπου
 ἴδιον, τὸ κατῆσαι μετὰ πῖνος ἀνθρώπου, ὃ
 νῦν ἴδιον πῖνον. οὐκ αἰ εἶη καλῶς ὃ ἴδιον
 ἀποδέδωκεν, εἴωρ μὴ διοριστέον εἶπεν ὅτι
 νῦν. κατασκιδάζοντα ἵ, εἰ ὃ νῦν ἴδιον ἀποδίδου,
 διοριστέον εἶπεν, * ὅτι τὸ νῦν ἴδιον πῖνον
 σιν. ἔσαι γὰρ καλῶς κείμορον καὶ τῷτο, ὃ ἴδιον.
 οἷον, ἐπεὶ ὁ εἴπας πῖνος ἀνθρώπου ἴδιον τὸ παρὸν
 πατεῖν νῦν πῖνον, διοριστέον εἶπεν τῷτο. κα-
 λῶς δὲ εἶη κείμορον τὸ ἴδιον. 5 Επειτα, ἀνα-
 σκιδάζοντα μὲν, εἰ τοιοῦτον ἀποδέδωκε ὃ ἴδιον, ὃ
 φανερόν μὴ ἔστιν ἄλλως ἢ παρὸν, ἢ ἀμείψασθαι.
 ὃ γὰρ ἔσαι καλῶς κείμορον τὸ ἴδιον. ἀπὸν γὰρ ὃ
 ἀμείψασθαι ἔξω γινόμενον τῆς ἀμείψεως, ἀδύνατον
 γὰρ. ἀφαιρέσθαι γὰρ ἔστιν, εἰ ἐπὶ ἢ παρὸν, δὲ
 ὃ τῆ ἀμείψεως μόνον γνωρίζεσθαι. ἔσαι δ' ἀλη-
 θές τῷτο ὅτι τῷ μὴ εἰς ἀνάγκης αἰεὶ παρὸν
 κολουθοῦντων. οἷον, ἐπεὶ ὁ θεὸς ἡλίου ἴδιον,
 ἀφρον τὸ φερόμενον ἢ παρὸν γῆς τὸ λαμπερότα-
 τόν, τοιοῦτον κέρχεται ὡς τῷ ἴδιον, τῷ ἢ παρὸν
 γῆς φερέσθαι, ὃ τῆ ἀμείψεως γνωρίζεσθαι. οὐκ
 αἰ εἶη καλῶς τὸ τῷ ἡλίου ἀποδέδωκεν ἴδιον.

A 3 Præterea refellitur, si quod non semper
 est consequens, proprium tradidit, sed id
 quod interdum non proprium. sic enim
 proprium non rectè expositum erit: quia
 neque in quo intelligimus ipsum inesse,
 de eo etiam nomen necessariò verè dici-
 tur: nec in quo intelligitur non inesse, de
 eo nomen necessariò non dicetur. quare
 proprium non rectè positum erit. Præter-
 ea nec quando proprium tradidit, perspi-
 cuum erit an insit; siquidem tale est ut ab-
 esse possit. itaque proprium hoc non erit
 perspicuum. Veluti, quoniam qui anima-
 lis proprium posuit moueri interdum vel
 stare, eiusmodi proprium tradidit, quod
 fit aliquando non proprium; non rectè e-
 rit positum proprium. Confirmatur au-
 tem, si quod necessariò semper est, pro-
 prium statuit: erit enim rectè positum pro-
 prium, quod ad hunc locum attinet. veluti, qui
 virtutis proprium posuit, quod habentem ef-
 ficat probum: quia quod semper consequens
 est, proprium statuit: erit, quantum ad hoc, re-
 ctè traditum virtutis proprium. 4 Præterea re-
 prehenditur, si quis quod nunc proprium
 est, tradens, non declarat se id quod nunc
 proprium est, tradere: quia non erit rectè po-
 situm proprium. Primum enim quicquid
 præter morem fit, declaratione indiget:
 plerumque autem omnes consueuerunt,
 quod semper consequens est, proprium
 tradere. Præterea incertum est, an is qui
 non declarauit, quod nunc proprium est,
 ponere voluerit, non igitur danda est re-
 prehensionis causa. Veluti, qui cuiusdam
 hominis proprium ponit, sedere cum
 quodam homine; quia quod nunc est pro-
 prium ponit, non rectè proprium tradi-
 dit; nisi declarat se quod nunc est proprium,
 tradere. Confirmatur autem, si quis quod
 nunc proprium est, tradens, declarauerit
 se quod nunc est proprium, ponere. erit
 enim proprium, quantum ad hoc, rectè
 positum. Veluti, quoniam is qui dixit ali-
 cuius hominis esse proprium, deambulans
 nunc aliquo in loco; distinctione adhi-
 bita hoc posuit; rectè erit positum pro-
 prium. 5 Præterea refellitur, si eiusmodi
 proprium tradidit, quod non aliter
 cognoscitur inesse, quam sensu. non enim
 erit rectè positum proprium. omne
 enim sensibile, si extra sensum consti-
 tuatur, incertum fit: quoniam igno-
 ratur, an adhuc insit, propterea quod
 sensu tantum cognoscitur. Hoc autem
 verum erit in iis quæ non necessariò sem-
 per consequuntur, veluti, qui Solis pro-
 prium posuit, astrum quod supra terram
 fertur, splendidissimum; quoniam in pro-
 prio explicando illud adhibuit, id est, su-
 pra terram ferri, quod sensu cognoscitur;
 non rectè erit Solis proprium traditum;

incertum enim erit, cum Sol occiderit, an feratur supra terram: quia tunc sensus nos deficit. Confirmatur autem, si tale proprium tradidit, quod non sensu manifestum sit: vel quod, cum sub sensum cadat, necessario inesse constet. erit enim, quod ad hoc, recte positum proprium. veluti, quoniam is qui superficiem proprium posuit, quod primum coloratur; sensibile quiddam adhibuit, nempe colorari, sed eiusmodi quod perspicuum est semper inesse; erit, quod ad hoc, recte traditum superficiem proprium. 6 Præterea reprehenditur, si definitionem quasi proprium tradiderit. non enim recte positum erit proprium: quia proprium, declarare quidditatem non debet. veluti, qui hominis proprium esse dixit animal pedestre bipes; quoniam id quod quidditatem significat, hominis proprium esse statuit; non erit hominis proprium recte traditum. Confirmatur autem, si tradiderit proprium quod recipitur, nec declarat quidditatem. erit enim proprium, quantum ad hoc, recte traditum. veluti, quoniam is qui proprium hominis esse posuit animal natura mansuetum, tradidit proprium, quod recipitur, nec declarat hominis quidditatem; erit, quantum ad hoc, recte traditum proprium hominis.

7 Præterea reprehenditur, si in proprio explicando non posuit quid res sit. oportet enim, ut in definitionibus, ita in propriis primum tradi genus, deinde reliqua adiungi, & rem propositam ab aliis separari. quare proprium, quod hoc modo positum non est, non recte est traditum. veluti, qui dixit animalis proprium esse, animam habere, quia non posuit quid animal sit; non recte positum erit animalis proprium. Confirmatur autem, si quis, cum posuerit quid sit id cuius proprium tradit, reliqua deinde adiungat. erit enim proprium, quod ad hoc, recte traditum. veluti, qui posuit hominis proprium, esse animal scientiæ capax, quoniam ponens quid sit homo, eius proprium tradidit; erit, quod ad hoc, recte positum proprium hominis.

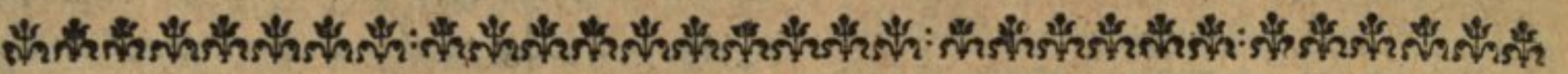
8 Vtrum igitur recte an non recte traditum sit proprium, ex his considerandum est.

A ἀδελον γδ ἔσαι, ὅταν δύη ὁ ἥλιος, εἰ φέρεται ὑπὸ γῆς, ἀλλὰ τὸ πλὴν ἀποδοῦναι τότε ἀπολείπειν ἡμᾶς. κατὰ σκοπιὰς δὲ, εἰ τοιοῦτον ἀποδέδωκε τὸ ἴδιον, ὃ μὴ τῆ ἀποδοῦσθαι φαρερόν ἔστιν ἢ ὁ, ἀποδοῦναι ὄν, ἔξ ἀνάγκης ὑπάρχον δὴ λόν ἔστιν ἔσαι γδ, κατὰ τῆτο, καλῶς κείμενον τὸ ἴδιον. οἷ, ἐπεὶ ὁ θεμελιος ἐπιφαιείας ἴδιον, ὃ πρῶτον κέχρωται, ἀποδοῦναι μὴ πῆν πρῶτον κέχρωται, τὰ κέχρωται. τοιοῦτα δὲ, ὃ φαρερόν ἔστιν ὑπάρχον αἰεὶ. εἴη αἰ, κατὰ τῆτο, καλῶς ἀποδεδωμένον τὸ τῆς ἐπιφαιείας ἴδιον.

B 6 Ἐπειτα, ἀνασκοπιὰς δὲ, εἰ τὸν ὄρον ὡς ἴδιον ἀποδέδωκεν. οὐ γδ ἔσαι καλῶς κείμενον τὸ ἴδιον. ἢ γδ δεῖ δηλεῖν τὸ πῆν εἶ, τὸ ἴδιον. οἷ, ἐπεὶ ὁ εἶπας ἀνθρώπου ἴδιον, ζῶν πρῶτον διπῶν, τὸ πῆν εἶ σημαῖνον, ἀποδέδωκε τῆ ἀνθρώπου ἴδιον. οὐκ αἰ εἶη τὸ τῆ ἀνθρώπου ἴδιον καλῶς ἀποδεδωμένον. κατὰ σκοπιὰς δὲ, εἰ ἀντικατηρημένον μὴ ἀποδέδωκε τὸ ἴδιον, μὴ τὸ πῆν εἶ δε δηλεῖν. ἔσαι γδ, κατὰ τῆτο, καλῶς ἀποδεδωμένον τὸ ἴδιον. οἷ, ἐπεὶ ὁ θεῖς ἀνθρώπου ἴδιον, τὸ ζῶν ἡμερον φύσθ, ἀντικατηρημένον μὴ ἀποδέδωκε τὸ ἴδιον, ἢ τὸ πῆν εἶ δε δηλεῖν. εἶη αἰ, κατὰ τῆτο, καλῶς ἀποδεδωμένον τὸ ἴδιον τῆ ἀνθρώπου.

D 7 Ἐπειτα ἀνασκοπιὰς δὲ, εἰ μὴ εἰς τὸ πῆν ἔστιν ὁ θεῖς ἀποδέδωκε τὸ ἴδιον. δεῖ γδ, τῆ ἴδιον, κατὰ τῆ ὄρων, τὸ πρῶτον ἀποδέδωκεν ἡμῶς, ἐπειθ' ἔτις ἡδη πρῶτον πρῶτον τὰ λοιπὰ, καὶ χρεῖζειν. ὡστε τὸ μὴ τῆτον τὸν ἔσπον κείμενον ἴδιον, οὐκ αἰ εἶη καλῶς ἀποδεδωμένον. οἷ, ἐπεὶ ὁ εἶπας τῆ ζῶν ἴδιον, τὸ ψυχῶν ἔχθ. οὐκ εἶηκεν εἰς τὸ πῆν ἔστι τὸ ζῶν. οὐκ αἰ εἶη καλῶς κείμενον τὸ τῆ ζῶν ἴδιον. κατὰ σκοπιὰς δὲ, εἰ τις εἰς τὸ πῆν ἔστι θεῖς ἢ τὸ ἴδιον ἀποδέδωκε, τὰ λοιπὰ πρῶτον πρῶτον. ἔσαι γδ, κατὰ τῆτο, καλῶς ἀποδεδωμένον τὸ ἴδιον. οἷ, ἐπεὶ ὁ θεῖς ἀνθρώπου ἴδιον ζῶν ἐπισημῆς δεκτικόν, εἰς τὸ πῆν ἔστι θεῖς ἀπέδωκε τὸ ἴδιον. εἶη αἰ, κατὰ τῆτο, καλῶς κείμενον τὸ ἴδιον τῆ ἀνθρώπου.

E 8 Ἐπειτα μὴ οὕτω καλῶς, ἢ ἢ καλῶς, ἀποδέδωκε τὸ ἴδιον, ἀλλὰ τῆ δε σκοπιῆς.

ED LOCIS PERTINENTIBVS AD QVÆSTIONEM, AN SIT PROPRIVM NECNE.

TRACTATVS III.

Varij loci.

Cap. IV.

1 Prothesis. 2 Si omnibus insit ratione communis subiecti, vel non. 3 Si nomen & oratio reciprocentur, vel non. 4 Si subiectum dicatur esse proprium eius quod est in subiecto, vel contra. 5 A participatione. 6 A tempore. 7 Si earumdem rerum, quæ sunt eadem, non sit, aut sit idem proprium. 8 Si eorum quæ eodem genere continentur, non sit, aut sit proprium genere idem. 9 De subiecto solo vel cum accidente.

CAP. III.

Πότερον δ' ἴδιον ἔστιν ὅλως τὸ εἰρημόν, ἢ οὐκ ἴδιον, οὐκ ἔτι δὲ θεωρητέον. οἱ γὰρ ἀπλῶς κατασκευάζοντες τὸ ἴδιον ὅτι καλῶς κείναι, τόποι οἱ αὐτοὶ ἔσονται τοῖς τὸ ἴδιον ὅλως ποιῶσιν. ἐν οὗτοι οὖν ῥηθήσονται. 3 Πρῶτον μὲν οὖν ἀνασκευάζοντα ἐπιβλέπειν ἐφ' ἑκάστου, ὅτι τὸ ἴδιον ἀποδέδωκεν. οἷον, εἰ μηδενὶ ἴσως ἀρχῆ, ἢ εἰ μὴ καὶ τὸ αὐτὸ ἀληθεύεται, ἢ εἰ μὴ ἔστιν ἴδιον ἐκάστου αὐτῶν κατ' ἑκάστον, ὅτι τὸ ἴδιον ἀποδέδωκεν. ὅτι γὰρ ἔστιν ἴδιον, τὸ κείμενον οἷον ἴδιον. οἷον, ἐπεὶ καὶ τὸ γεωμέτρου οὐκ ἀληθεύεται τὸ ἀνέξαπάτητον ἴσως ἴσως ἀπατάται γὰρ ὁ γεωμέτρης ἐπὶ τῆς ἀβυδουραφείας. οὐκ ἄν εἴη τὸ ἐπισημνός ἴδιον, τὸ μὴ ἀπατάται ἴσως ἴσως. κατασκευάζοντα δὲ, εἰ καὶ πᾶσι ἀληθεύεται, καὶ καὶ τὸ αὐτὸ ἀληθεύεται. ἔστι γὰρ ἴδιον, τὸ κείμενον μὴ εἶναι ἴδιον. οἷον, ἐπεὶ τὸ ζῶον ἐπισημνός δεκτικόν, καὶ πᾶσι ἀνθρώπου ἀληθεύεται, καὶ ἢ ἀνθρώπου. εἴη ἀνθρώπου ἴδιον. τὸ ζῶον ἐπισημνός δεκτικόν. ἔστι δὲ ὁ τόπος οὗ ἀνασκευάζοντι μὲν, εἰ μὴ καὶ ὁ τοῦτομα, καὶ ὁ λόγος ἀληθεύεται. καὶ εἰ μὴ καὶ οὐ ὁ λόγος, καὶ τοῦτομα. κατασκευάζοντι δὲ, εἰ καὶ ὁ τοῦτομα, καὶ ὁ λόγος ἀληθεύεται. καὶ εἰ καὶ ὁ λόγος, καὶ τοῦτομα κατατηρεῖται. 3 Ἐπειτα, ἀνασκευάζοντα μὲν, εἰ μὴ καὶ οὐ ὁ λόγος, καὶ τοῦτομα ἀληθεύεται. καὶ εἰ μὴ καὶ οὐ τοῦτομα, καὶ ὁ λόγος. * ὅτι γὰρ ἔστιν ἴδιον, τὸ κείμενον ἴδιον εἶναι. οἷον, ἐπεὶ τὸ μὲν ζῶον ἐπισημνός * δεκτικόν ἀληθεύεται καὶ τὸ θεοῦ, ὁ δὲ ἀνθρώπου οὐ κατατηρεῖται. οὐκ ἄν εἴη * ἀνθρώπου ἴδιον, τὸ ζῶον ἐπισημνός * δεκτικόν. κατασκευάζοντα δὲ, εἰ καὶ οὐ ὁ λόγος, καὶ τοῦτομα κατατηρεῖται. καὶ καὶ οὐ τοῦτομα, καὶ ὁ λόγος κατατηρεῖται.

γρ. γεωμετρου καὶ
γρ. γεωμετρου καὶ

γρ. λέγεται.
al. ἀληθεύεται.
γρ. ματίχου.
Quidam
τὸ θεοῦ
γρ. ματίχου.

AVTUM autem proprium sit omnino id quod dictum est, an non proprium, ex his videndum est. nam qui simpliciter confirmant proprium recte positum esse, iidem loci erunt atque ij qui proprium omnino efficiunt: proinde in illis dicentur. 2 Primum igitur in confirmatione respicere oportet ad singula sub contenta cuius proprium aliquis tradidit: veluti, an nulli eorum insit, vel non ratione huius verè dicatur, vel non sit uniuscuiusque eorum proprium, ratione eius cuius proprium ille tradidit. sic enim proprium non erit id quod positum est esse proprium. veluti, quia de geometra non verè dicitur, eum ratione falli non posse, quandoquidem fallitur geometra, dum falsam descriptionem adhibet; non potest hoc esse scientis proprium, non falli ratione. Confirmatur autem si de omni verè dicitur, & ratione huius verè dicitur. quod enim positum est, non esse proprium, erit proprium. veluti, quoniam animal scientiæ capax, de omni homine verè dicitur, & quæ homo est: certè hominis proprium est animal scientiæ capax. Est autem hic locus in refutatione, si de quo nomen, non etiam oratio verè dicitur; & si de quo oratio, non etiam nomen. in confirmatione autem, si de quo nomen, etiam oratio verè dicitur; & si ei cui oratio, etiam nomen attribuitur. 3 Præterea refellitur, si de quo oratio non etiam nomen verè dicitur: & si de quo nomen, non etiam oratio. quod enim positum est esse proprium, non erit proprium. veluti quoniam animal scientiæ capax, verè dicitur de Deo, homo autem Deo non attribuitur: non potest esse hominis proprium, animal scientiæ capax. Confirmatur autem, si de quo oratio, de eo nomen quoque dicitur: &, si de quo nomen, etiam oratio:

B
C

quod enim positum est non esse proprium, erit proprium. veluti, quia de quo animam habere, *de eo etiam* animal verè dicitur: & de quo animal, *de eo etiam* habere animam; certè habere animam, est animalis proprium. 4 Præterea reprehenditur, si subiectum *quasi* proprium eius tradidit, quod dicitur *esse* in subiecto. quod enim positum est proprium, non erit proprium. veluti, qui tradidit propriū corporis subtilissimis partibus constantis *esse* ignem, quia subiectum tradidit *quasi* attributi proprium; certè ignis non erit proprium corporis subtilissimis partibus constantis. Idcirco autem subiectum non erit proprium eius quod dicitur *esse* in subiecto: quia idem esset plurimum & differentium specie proprium: quandoquidem eidem *subiecto* plura quædam specie differentia insunt, quæ de eo solo dicuntur: quorum omnium propriū erit illud subiectum, si quis ita proprium ponat. Confirmatur autem, si id quod est in subiecto, statuit *esse* proprium subiecti. quod enim positum non esse proprium, erit proprium, dummodo *ei* soli attribuatur, cuius dictum est *esse* proprium. veluti, qui dixit terræ proprium *esse* corpus grauissimum specie, quia subiecti proprium tradidit, quod de sola *ea* re dicitur, & vt proprium attribuitur: *ideo* terræ proprium rectè positum est. 5 Præterea reprehenditur, si per participationem tradidit proprium. quod enim positum est esse proprium, non erit proprium. quod enim per participationem inest, ad *rei* quidditatem pertinet; quod autem est eiusmodi, differentia quædam est, quæ de specie dicitur. veluti, quoniam is qui dixit hominis proprium *esse* pedestre bipes, per participationem tradidit proprium: certè pedestre bipes, non erit hominis proprium. Confirmatur autem, si non per participationem tradidit proprium, nec quod *rei* quidditatem declarat, cum res ei vicissim attribuatur. erit enim proprium, quod positum est non esse proprium. veluti, quoniam is qui posuit animalis propriū, naturalem vim habere sentiendi, nec per participationem tradidit proprium, nec quod *rei* quidditatem declarat, cum res de eo vicissim dicatur; certè erit animalis proprium, naturalem vim habere sentiendi. 6 Deinde refellitur, si non cōtingit simul inesse propriū, sed vel posterius, vel prius est, quā *id* cuius est nomē. quod enim positum est esse propriū, aut numquā aut non semper erit proprium. veluti, quoniam accidit, vt cuiquam & prius & posterius inest deambulatio in foro, quā homo *fit*: certè deambulare in foro aut numquam aut non semper erit proprium hominis.

Tom. I.

A ἔσται γὰρ ἴδιον, ὃ κείμηνον μὴ εἶναι ἴδιον. οἷον, ἐπεὶ καθ' οὗ ὃ ψυχὴν ἔχει, ὃ ζῶον ἀληθεύεται. Ἐ καθ' ὃ τὸ ζῶον, ὃ ψυχὴν ἔχει. εἴη αὖτ' ὃ ψυχὴν ἔχει, τὸ ζῶον ἴδιον. 4 Ἐπειτ' ἀνασκαυάζοντα μὲν, εἰ τὸ ὑποκείμενον, ἴδιον ἀποδέδωκε τῷ ἐν ταῖς ὑποκειμένω λεγόμενον. οὐ γὰρ ἔσται ἴδιον, ὃ κείμηνον ἴδιον. οἷον, ἐπεὶ ὁ ἀποδιδούς ἴδιον τῷ λεγόμενον σώματος, ὃ πῦρ, ὃ ὑποκείμενον ἀποδέδωκε τῷ κατηγορουμένω ἴδιον. γρ. καθ' ὃ ψυχὴν

B Ἐπειτ' ἀνασκαυάζοντα μὲν, εἰ τὸ ὑποκείμενον, ἴδιον ἀποδέδωκε τῷ ἐν ταῖς ὑποκειμένω λεγόμενον ἴδιον, οἷον, ἐπεὶ ὁ ἀποδιδούς ἴδιον τῷ λεγόμενον σώματος, ὃ πῦρ, ὃ ὑποκείμενον ἀποδέδωκε τῷ κατηγορουμένω ἴδιον. γρ. καθ' ὃ ψυχὴν

C Ἐπειτ' ἀνασκαυάζοντα μὲν, εἰ τὸ ὑποκείμενον, ἴδιον ἀποδέδωκε τῷ ἐν ταῖς ὑποκειμένω λεγόμενον ἴδιον, οἷον, ἐπεὶ ὁ ἀποδιδούς ἴδιον τῷ λεγόμενον σώματος, ὃ πῦρ, ὃ ὑποκείμενον ἀποδέδωκε τῷ κατηγορουμένω ἴδιον. γρ. ἀποδέδωκε

D Ἐπειτ' ἀνασκαυάζοντα μὲν, εἰ τὸ ὑποκείμενον, ἴδιον ἀποδέδωκε τῷ ἐν ταῖς ὑποκειμένω λεγόμενον ἴδιον, οἷον, ἐπεὶ ὁ ἀποδιδούς ἴδιον τῷ λεγόμενον σώματος, ὃ πῦρ, ὃ ὑποκείμενον ἀποδέδωκε τῷ κατηγορουμένω ἴδιον. γρ. ὡς εἶρηται

5 Ἐπειτα, ἀνασκαυάζοντα μὲν, εἰ χτ' μέτεξιν ἀποδέδωκε τὸ ἴδιον. ὃ γὰρ ἔσται ἴδιον, τὸ κείμηνον εἶναι ἴδιον. τὸ γὰρ χτ' μέτεξιν ἰππῶν, εἰς τὸ πῖ ἢ ἢ συμβάλλεται. εἴη δ' αὖτ' ὁ τοιοῦτον, ἀνασκαυάζοντα μὲν, εἰ χτ' μέτεξιν ἀποδέδωκε τὸ ἴδιον. οἷον, ἐπεὶ ὁ εἶπας αἰθέρος ἴδιον τὸ πέζον δίπουν, χτ' μέτεξιν ἀπέδωκε τὸ ἴδιον. οἷον, ἐπεὶ ὁ εἶπας αἰθέρος ἴδιον τὸ πέζον δίπουν. κατὰ τὸν αἰθέρα μὲν, εἰ μὴ χτ' μέτεξιν ἀπέδωκε τὸ ἴδιον, μήτε τὸ πῖ ἢ ἢ δηλοῦν, ἀπὸ κατηγορουμένου τῷ ὑποκειμένου ἴδιον, οἷον, ἐπεὶ ὁ θεὸς ζῶον ἴδιον, τὸ ἀθάνατον πεφυκός, ὅτε χτ' μέτεξιν ἀπέδωκεν ἴδιον, ὅτε τὸ πῖ ἢ ἢ δηλοῦν, ἀπὸ κατηγορουμένου τῷ ὑποκειμένου ἴδιον, οἷον, ἐπεὶ ὁ θεὸς ζῶον ἴδιον, τὸ ἀθάνατον πεφυκός.

6 Ἐπειτα ἀνασκαυάζοντα μὲν, εἰ μὴ εἰδέχεται * ἅμα ὑπαρχειν τὸ ἴδιον, ἀλλ' ἢ ὑστερον, ἢ πρότερον, ἢ οὐ τὸ ὄνομα. οὐ γὰρ ἔσται ἴδιον τὸ κείμηνον εἶναι ἴδιον, ἢ ὅποτε, * ἢ ὅτε αἰεί. οἷον, ἐπεὶ εἰδέχεται * καὶ πρότερον ἢ ὑστερον, καὶ ὑστερον, τὸ βαδίζειν ἀπὸ τῆς ἀγρᾶς, ἢ τὸν ἀποδιδούς. οἷον αὖτ' εἴη τὸ βαδίζειν ἀπὸ τῆς ἀγρᾶς, ἴδιον ἀποδιδούς, ἢ ὅποτε, ἢ ὅτε αἰεί.

Ec iij

γρ. καθ' ὃ ψυχὴν

γρ. ἀποδέδωκε

γρ. ὡς εἶρηται

γρ. ἅμα μὴ

γρ. ἢ ὅτε αἰεί. Legit Gruchius, ὅτε.

πρὸς τὴν ἀγρᾶν

γρ. ἀποδιδούς

κατασκαδάζοντα δὲ, εἰ ἅμα εἰς ἀνάγκης αἰεὶ ἄναρχα, μήτε ὄρεσ ὄν, μήτε ἀναφορα. ἔσαι γὰρ ἴδιον, τὸ κείμνον μὴ εἶ) ἴδιον. οἷ) ἐπεὶ τὸ ζῶον ὀπισθήμεν δεκτικόν, ἅμα εἰς ἀνάγκης αἰεὶ ὑπάρχει, καὶ τὸ ἀνθρώπος, οὔτε ἀναφορα ὄν, οὔτ' ὄρεσ. εἴη δὲ τὸ ζῶον ὀπισθήμεν δεκτικόν, τῷ ἀνθρώπου ἴδιον. 7 Ἐπειτ' ἀνασκαδάζοντα μὲν, εἰ τῷ αὐτῷ, ἢ ταῦτα ὅτι, μὴ ὅτι τὸ αὐτὸ ἴδιον. οὐ γὰρ ἔσαι ἴδιον τὸ κείμνον εἶ) ἴδιον. οἷ) ἐπεὶ οὐκ ἔστι διωκτῆ, τὸ φαίνεσθαι πῶς ἀγαθόν, ἴδιον. οὐδ' ἂν ἀρετῆ εἶη ἴδιον, τὸ φαίνεσθαι πῶς ἀγαθόν. ταῦτον γὰρ ὅτι τὸ διωκτὸν καὶ τὸ ἀρετὸν. κατασκαδάζοντα δὲ, εἰ τῷ αὐτῷ, ἢ ταῦτον ὅτι, τὸ αὐτὸ ἴδιον. ἔσαι γὰρ ἴδιον, τὸ κείμνον μὴ εἶ) ἴδιον. οἷ), ἐπεὶ ἀνθρώπου, ἢ ἀνθρώπος ὅτι, λέγεσθαι ἴδιον, τὸ περιμερῆ ψυχῶν ἔχον. καὶ βροτῆ ἢ βροτῆς ὅτι, εἶη αὐτῷ ἴδιον, τὸ περιμερῆ ψυχῶν ἔχον. Χρήσιμος δ' ὁ τόπος οὗτος ἐπὶ τῷ συμβεβηκότος. τοῖς γὰρ αὐτοῖς, ἢ ταῦτα ὅτι, ταῦτα * δεῖ ὑπάρχειν, ἢ μὴ ὑπάρχειν. 8 Ἐπειτα, ἀνασκαδάζοντα μὲν, εἰ τῷ αὐτῷ τὰ εἶδη, μὴ ταῦτον αἰεὶ τὰ εἶδη τὸ ἴδιον ὅτι. οὐδὲ γὰρ τῷ εἰρημνῆς ἔσαι ἴδιον, τὸ κείμνον εἶ) ἴδιον. οἷ), ἐπεὶ ταῦτον ὅτι εἶδη ἀνθρώπος καὶ ἵππος. οὐκ αἰεὶ τῷ ἵππου ὅτι ἴδιον τὸ ἔσαναι ὑφ' ἑαυτῶ. οὐδ' εἶη τῷ ἀνθρώπου ἴδιον αἰεὶ, τὸ κινεῖσθαι ὑφ' ἑαυτῶ. ταῦτον γὰρ ὅτι τὰ εἶδη, τὸ κινεῖσθαι, καὶ τὸ ἔσαναι ὑφ' ἑαυτῶ, ἢ * ζῶον ὅτι ἑκατέρω αὐτῶν τῷ συμβεβηκότος. κατὰ σκαδάζοντα δὲ, εἰ τῷ αὐτῷ τὰ εἶδη, ταῦτον αἰεὶ τὰ εἶδη τὸ ἴδιον. ἔσαι γὰρ ἴδιον, τὸ κείμνον μὴ εἶ) ἴδιον. οἷ), ἐπεὶ ἀνθρώπου ὅτι ἴδιον, τὸ εἶ) πεζὸν δίπουν. καὶ ὄρνιθος δὲ εἶη ἴδιον, τὸ εἶ) πτερόν δίπουν. ἕκαστερον γὰρ τούτων ὅτι ταῦτον τὰ εἶδη. ἢ τὰ μὲν, ὡς ὑπὸ τὸ αὐτὸ γένος ὅτι εἶδη, ὑπὸ τὸ ζῶον ὄντα. τὰ δὲ, ὡς γένησ ἀναφορα τῷ ζῶον. οὐδ' ὅτι ὁ τόπος ψευδῆς ὅτι, ὅταν τὸ μὲν ἕτερον τῷ λεζέντων, ἐνὶ τίνι μόνω ὑπάρχει εἶδη. τὸ δ' ἕτερον, πολλοῖς. κατὰ τὸ πεζὸν τετραπουν. 9 Ἐπειτ' ὅτι ταῦτον καὶ τὸ ἕτερον, πολλαχῶς λέγεσθαι. ἔργον ὅτι, σοφιστικῶς λαμβάνοντι, ἐνός ἀποδοῦναι καὶ μόνον τίνος τὸ ἴδιον. τὸ γὰρ ὑπάρχον τίνι ὅτι συμβεβηκέ τι, καὶ τὰ συμβεβηκότι ὑπάρξει, λαμβάνομεν μὲν τῷ ὅτι συμβεβηκεν. οἷ), τὸ ὑπάρχον ἀνθρώπου, καὶ λευκῶ ἀνθρώπου ὑπάρξει, αὐτῷ ἢ λευκῶ ἀνθρώπου. καὶ τὸ λευκῶ ὅτι ἀνθρώπου ὑπάρχον, ἐπὶ ἀνθρώπου ὑπάρξει. διαβάλλοι δ' αὐτὸς τὰ ποιῶντα τῷ ἴδιον, τὸ ὑποκείμενον, ἄλλο μὲν καὶ αὐτὸ ποιῶν,

A Confirmatur autem, si simul necessario semper est, cum neque sit definitio, neque differentia. quod enim positum est non esse proprium, erit proprium. veluti, quoniam animal scientia capax, necessario semper est una cum homine, cum nec sit differentia, nec definitio: certe animal scientia capax, erit hominis proprium. 7 Deinde refellitur, si earumdem rerum, quae sunt eadem, non sit idem proprium, quod enim positum est esse proprium, non erit proprium. ut quia eius quod est persequendum, non est proprium, videri quibusdam bonum: ne eius quidem quod est eligendum, proprium erit videri quibusdam bonum. quod enim est persequendum, & quod eligendum, idem sunt. Confirmatur autem, si eiusdem rei, qua est eadem, est idem proprium. quod enim positum est non esse proprium, erit proprium. veluti, quoniam hominis quae homo est, proprium dicitur, tripartitam animam habere; etiam mortalis quae est mortalis, proprium erit, habere animam tripartitam. Est autem utilis hic locus etiam in accidente. iisdem enim rebus, quae eadem sunt, eadem inesse oportet, aut non inesse. 8 Deinde refellitur, si eorum quae sunt eiusdem speciei, non semper specie idem est proprium: quia nec rei propositae id erit proprium, quod positum est esse proprium. veluti, quia eiusdem speciei sunt homo & equus, non semper autem equi proprium est, a se stare; ne hominis quidem proprium semper erit, a se moveri. idem namque specie sunt, moveri & stare a semetipso: quoniam utrique eorum quae est animal, accidunt. Confirmatur autem, si eorum quae sunt eiusdem speciei, idem semper specie proprium est. quod enim positum est non esse proprium, erit proprium. veluti, quia hominis est proprium, esse pedestre bipes: etiam avis proprium erit, esse alatum bipes, horum enim utrumque est idem specie: quae alia sunt; ut species sub eodem genere, nempe sub animali: alia, ut eius generis, id est, animalis differentia. Hic autem locus falsus est, quando alterum eorum quae dicta sunt, vni tantum speciei inest: alterum vero multis, ut pedestre quadrupes. 9 Quoniam autem idem & diversum multis modis dicuntur: difficile est, si quis haec sophisticè accipiat, vnius & solius alicuius rei proprium afferre. quod enim inest alicui, cui quidpiam accidit, etiam accidenti illi inerit sumpto una cum eo cui accidit. veluti, quod inest homini, etiam albo homini inerit, si sit albus homo: & quod albo homini inest, etiam homini inerit. Calumniari autem aliquis potest huiusmodi propria, si constituat aliud esse subiectum per se,

γρ. δευτ

γρ. ζῶον ὅτι
γρ. τὸ συμβ.

B

C

D

E

aliud cum accidente: verbi gratia, si dicat aliud esse hominem, aliud esse album hominem. Præterea, si constituat aliud esse habitum, & id quod ex habitu nominatur. quod enim in habitu inest, in eo quoque inerit quod ex habitu nominatur. & quod in eo quod ex habitu nominatur, inest, etiam in habitu inerit. veluti, quia sciens, secundum scientiam dicitur esse affectus; non erit scientiæ proprium, ratione mutari non posse, quia & sciens ratione mutari nequit. In confirmatione autem dicendum est, non esse aliud simpliciter, id cui accidit, & accidens sumptum cum eo cui accidit: sed ob eam causam aliud dici, quia diuersa est eorum essentia. non enim idem est, hominem esse hominem, & album hominem esse hominem album. Præterea spectandi sunt casus; dicendumque nec scientem esse quod ratione mutari non potest: sed qui mutari non potest ratione: nec scientiam, quod ratione mutari nequit, sed quæ mutari nequit ratione. Nam ei qui omni modo obiicit, omni modo occurrendum est.

A ἄλλο δὲ μὲν τῷ συμβεβηκότος. οἷον, ἄλλο μὲν ἀνθρώπου εἶ) λέγων, ἄλλο δὲ, λευκὸν ἀνθρώπου. ἐπὶ δὲ ἕτερον ποιεῖν πῶς ἔξιν, καὶ τὸ χεῖρ ἔξιν λευκῶν. τὸ γὰρ τῆ ἕξιν ὑπερῆχον, καὶ τὰ χεῖρ ἔξιν λευκῶν ὑπερῆξιν. καὶ τὸ τὰ χεῖρ πῶς ἔξιν λευκῶν ὑπερῆχον, καὶ τῆ ἕξιν ὑπερῆξιν. οἷον, ἐπεὶ ὁ ὀπίσθημων χεῖρ ὀπίσθημι λέγεται διακεῖσθαι, οὐκ αὖ εἶη τῆς ὀπίσθημις ἴδρον, τὸ ἀμετάπειστον ὑπὸ λόγου. καὶ γὰρ ὁ ὀπίσθημων ἔσται ἀμετάπειστον ὑπὸ λόγου. κατὰσκαδάζοντα δὲ, ῥητέον, * ὅτι οὐκ ἔστι ἕτερον ἀπλῶς, τὸ ὡ συμ- χ. ὡς ἐπὶ

B βέβηκε, καὶ τὸ συμβεβηκός μὲν τῷ ὡ συμβέβηκε, λευκῶν ἀνθρώπων. ἀλλ' ἄλλο λέγεται, τὰ ἕτερον εἶ) ἀπλῶς τὸ εἶ). ὁ αὐτὸν γὰρ ἔστιν, ἀνθρώπου τε τὸ εἶ) ἀνθρώπου, καὶ λευκῶ ἀνθρώπου τὸ εἶ) ἀνθρώπου λευκῶ. ἐπὶ τῷ θεωρητέον ἔστι τὸ τὰς πῶσας, λέγοντα δὲ τὸ ὀπίσθημων, * ἔστι τὸ γρ. ἔσται

ἀμετάπειστον ὑπὸ λόγου, ἀλλ' ὁ ἀμετάπειστον ὑπὸ λόγου ὄψιν ὀπίσθημι τὸ ἀμετάπειστον ὑπὸ λόγου, ἀλλ' ἢ ἀμετάπειστον ὑπὸ λόγου. πρὸς γὰρ τὸν πῶσας οὐκ ἀνθρώπων, * πῶσας ἀνθρώπων ἔστιν. γρ. πῶσας

Alij loci.

Cap. V.

1 De eo quod naturâ inest. De eo quod est per se, vel per aliud. 3 si explicatum non fuerit quomodo proprium ponatur. 13 si quid dicatur esse sui ipsius proprium, vel non sui ipsius, sed alterius rei cum qua recipitur. 14 De iis quæ ex similibus partibus constant.

DEinde refellitur, si volens id tradere quod naturâ inest, eiusmodi oratione id ponat, vt significet id quod semper inest. sic enim videbitur tolli, quod positum est esse proprium: vt quoniam is qui dixit, bipes hominis esse proprium, vult quidem id tradere, quod naturâ inest, sed oratione significat quod semper inest: certè bipes non erit hominis proprium: siquidem non omnis homo habet duos pedes. Confirmatur autem, si velit proprium quod naturâ inest, tradere, & oratione hunc modum significet. non enim per hunc locum tolletur proprium. veluti, quoniam is qui proprium hominis tradidit, animal scientiæ capax, & tradere vult, & oratione significat proprium quod naturâ inest: non tolletur hac ratione, quasi non sit proprium hominis, animal scientiæ capax. 2 Præterea quæ dicuntur per aliud primum, vel vt ipsum primum, difficile est eorū proprium tradere: si enim proprium tradas eius quod est per aliud, etiam de primo verè dicetur. at si primum proprium ponas, ei quoque attribuetur, quod est per aliud. veluti, si quis superficiei proprium statuit coloratum esse,

C ΕΠὶ τὰ, ἀνασκαδάζοντα μὲν, εἰ τὸ φύσιν ὑπερῆχον βεβλήμενος ἀποδοῦναι, τοῦτον τὸν ἔσπον πῆσι τῆ λέξιν, ὡς τὸ αἰεὶ ὑπερῆχον σημαίνην. δοξεῖε γὰρ ἀνκεῖσθαι τὸ κείμενον εἶ) ἴδρον. οἷον, ἐπεὶ ὁ εἶπας ἀνθρώπου ἴδρον, τὸ δίπουν, βούλεται μὲν τὸ φύσιν ὑπερῆχον ἀποδιδόναι, σημαίνην τῆ λέξιν τὸ αἰεὶ ὑπερῆχον. οὐκ αὖ εἶη ἀνθρώπου ἴδρον, τὸ δίπουν. ὁ γὰρ πᾶς ἀνθρώπος ἔστι δύο πόδας ἔχων. κατὰσκαδάζοντα δὲ, εἰ βεβλήται τὸ φύσιν ὑπερῆχον ἴδρον ἀποδιδόναι, καὶ τῆ λέξιν τῷτον τὸν ἔσπον σημαίνην. ὁ γὰρ κινηθῆσεται, καὶ τῷτο, τὸ ἴδρον. οἷον, ἐπεὶ ὁ ἀνθρώπου ἴδρον ἀπο- γρ. σημαίνην

D διδοῖς, τὸ ζῶον ὀπίσθημις δεκτικόν, ἔβλεται καὶ τῆ λέξιν * σημαίνην τὸ φύσιν ὑπερῆχον ἴδρον. οὐκ αὖ γρ. σημαίνην

* κινηθῆσεται καὶ τῷτο, ὡς οὐκ ἔστιν ἀνθρώπου ἴδρον, γρ. κινηθῆσεται

τὸ ζῶον ὀπίσθημις δεκτικόν. 2 ἐπὶ ὅσα λέγεῖ ὡς κατ' ἄλλο τι πρῶτον ἢ ὡς πρῶτον αὐτὸ, ἔργον ἔστιν ἀποδοῦναι τῷ ποιῶτων τὸ ἴδρον. εἰ μὲν γὰρ τῷ κατ' ἄλλο τι ἴδρον ἀποδιδῶς καὶ κατ' ἕτερου ἀληθῶσεται. εἰ δὲ τῷ πρῶτου ἦν, καὶ τῷ κατ' ἄλλο κατηρηθῆσεται. οἷον, εἰ μὲν τῆς ὀπίσθημις ἴδρον ἀποδοῦναι τὸ κεχεῖσθαι,

Ἐστὶ τῶ σώματος ἀληθύνεται τὸ κεχρωσθαι. Ἐὰν δὲ σώματος, καὶ ἐπιφανείας κατηρηρησεται. ὡς δὲ καθ' ὃ λόγος, καὶ τοῦ ὄμα ἀληθύνεται. 3 Συμβαίνει δὲ ἐν οἰοῖσι τῶ ἰδίων ὡς ἐπιτοπολὺ γίνεσθαι τίνα ἀμύρτιασ ὡς δὲ μὴ δρεῖζεσθαι, πῶς, καὶ τίνων τίησι δὲ ἰδίων.

Ἀπομυτες γὰρ ἐπιχειροῦσιν ἀποδιδόναι δὲ ἰδίων, ἢ δὲ φύσιν ὑπερῆρον, κατὰ τὴν αἰθρώπου δὲ διπρω. ἢ δὲ ὑπερῆρον, κατὰ τὴν αἰθρώπου τίνος δὲ τέτταρας δακτύλους ἔχιν. ἢ εἶδη, κατὰ τὴν πυρὸς, δὲ λεπτομερέστατον. ἢ ἀπλάως, κατὰ τὴν ζώου, τὸ ζῆν. ἢ κατ' ἄλλο, κατὰ τὴν ψυχῆς, δὲ φρόνιμον. ἢ ὡς δὲ ὡσθον, κατὰ τὴν λογιστικὸν, δὲ φρόνιμον. ἢ ὡς τὸ ἔχιν, κατὰ τὴν ἐπισημῆσι τὸ ἀμετάπεισον ὑπὸ λόγου. (ὡσθὲν γὰρ ἕτερον, ἢ * τὸ ἔχιν τι, ἔσται ἀμετάπεισον ὑπὸ λόγου.) ἢ τὰ ἔχεσθαι, κατὰ τὴν ἐπισημῆσι τὸ ἀμετάπεισον ὑπὸ λόγου. ἢ τὰ μετέχεσθαι, κατὰ τὴν ζώου. δὲ ἀναδάνεσθαι. (ἀναδάνεται μὲν γὰρ καὶ ἄλλο τι, οἷον ἀνδρῶπος. ἀλλὰ μετέχον ἡδὴ τούτου, ἀναδάνεται.) ἢ τὰ μετέχιν, κατὰ τὴν τῆς τίνος ζώου δὲ ζῆν. 5 Μὴ ὡσθεῖς μὲν οἷον δὲ φύσιν, ἀμύρτιοι. δὲ πὶ ἐνδέχεσθαι τὸ φύσιν ὑπερῆρον, μὴ ὑπερῆρον ἐκείνῳ ὡς φύσιν ὑπὸ ἀρχῆ. κατὰ τὴν αἰθρώπου δὲ δύο πόδας ἔχιν. 6 Μὴ δρεῖσας δὲ ὅτι τὸ ὑπερῆρον ἀποδιδῶσιν, ὅτι οὐκ ἔσται τοιοῦτον, οἷον νῦν ὑπὸ ἀρχῆ ἐκείνο. κατὰ τὴν τέτταρας δακτύλους ἔχιν τὸν ἀνδρῶπον. 7 Μὴ δηλώσας δὲ δρεῖ πὶ ὡς ὡσθον, ἢ ὡς κατ' ἄλλο τίησιν. ὅτι δὲ καθ' ὃ λόγος, καὶ τοῦ ὄμα ἀληθύνεται. κατὰ τὴν τὸ κεχρωσθαι, εἴτε τῆς ἐπιφανείας,

γρ. τὸ ἔχιν, ἢ τὸ ἔχιν.

γρ. ἀποδοθῆναι εἴτε τῶ σώματος * ἀποδοθῆναι ἰδίων.

γρ. ὡσθεῖς μῶσας

8 Μὴ ὡσθεῖσας δὲ, δρεῖ πὶ ἢ τὰ ἔχιν, ἢ τὰ ἔχεσθαι, τὸ ἰδίων ἀποδιδῶκε. δρεῖ πὶ οὐκ ἔσται ἰδίων τὸ ἀποδοθῆναι. ὑπὸ ἀρχῆ γὰρ, εἰ μὲν τὰ ἔχεσθαι ἀποδιδῶ τὸ ἰδίων, καὶ τὰ ἔχοντι. ἐὰν δὲ τὰ ἔχοντι, καὶ τὰ ἔχεσθαι. κατὰ τὴν ἀμετάπεισον ὑπὸ λόγου, τῆς ἐπισημῆσι, ἢ δὲ ἐπισημῆσι τῆσιν ἰδίων. 9 Μὴ * ὡσθεῖσας δὲ τὰ μετέχιν, ἢ τὰ μετέχεσθαι, ὅτι καὶ ἄλλοις τίησιν ὑπὸ ἀρχῆ τὸ ἰδίων. εἰ μὲν γὰρ δὲ μετέχεσθαι, ἀποδιδῶ, τοῖς μετέχουσιν. εἰ μὲν δὲ τὰ μετέχιν, τῆσιν μετρημένοις. κατὰ τὴν εἰ τῶ τίνος ζώου, ἢ τῶ ζώου τῆσιν τὸ ζῆν, ἰδίων.

10 Μὴ ἀναδείξας δὲ τὰ εἶδη ὅτι ἐνὶ μόνῳ ὑπερῆσιν τῶ ὑπὸ τῆσιν ὄντων, οὐ τὸ ἰδίων τίησιν. τὸ γὰρ καθ' ὡσθολῶ, ἐνὶ μόνῳ ὑπερῆσιν. κατὰ τὴν πυρὸς τὸ χυφώτατον.

11 Ἐνίοτε δὲ τὸ ὡ εἶδη ὡσθεῖς, διήμυρτε.

A etiam de corpore verè dicitur esse coloratum. at si corporis, etiam superficièi verè attribuetur. quocirca de quo oratio, non etiam nomen verè dicitur. 3 Accidit autem in quibusdam propriis peccatum quoddam admitti, propterea quod non definiunt, quomodo, & quorum proprium ponant. 4 Omnes enim proprium tradere nituntur, vel quod naturâ inest, ut hominis esse bipedem: vel quod inest, ut cuiusdam hominis, habere quatuor digitos: vel specie, ut ignis, tenuissimis partibus constare: vel simpliciter, ut animalis, vivere: vel per aliud, ut animæ, prudentiâ esse præditum: vel ut primum, ut rationalis facultatis, prudentiâ esse præditum: vel quia habet, ut scientis, ratione dissuaderi non posse: (nihil enim aliud erit, ratione dissuaderi non posse, quàm aliquid habere:) vel quia habetur, ut scientiæ, ratione mutari non posse: vel quia communicatur, ut animalis, sentire: (sentit enim & aliud quidpiam, ut homo: sed cum sit huius particeps, sentit:) vel quia est particeps, ut cuiusdam animalis, vivere. 5 Qui igitur non adiūxit hoc verbum NATURA, peccat: quia contingit, ut quod naturâ inest, non inest ei cui naturâ inest: ut homini, duos pedes habere. 6 Qui verò non exposuit se tradere quod inest, ideo peccat, quia res quandoque non erit talis, qualis nunc est: ut hominem habere quatuor digitos. 7 Peccat etiam, qui non declarat se ponere ut primum, vel ut per aliud: quia de quo oratio, non etiam nomen verè dicitur: ut coloratum esse, siue superficièi, siue corporis proprium esse statuatur. 8 Qui verò non prædixit, se, vel quia res habet, vel quia habetur, proprium tradere; ideo peccat; quia quod traditum est, non erit proprium, nam si proprium tribuat ei quod habetur; inest etiam habenti. sin autem tribuat habenti, inest etiam ei quod habetur: ut ratione immutabile esse, siue scientiæ, siue scientis proprium ponatur. 9 Qui verò antè non significat se proprium dare, quia res est particeps, vel quia communicatur; ideo peccat, quia & quibusdam aliis proprium inest. si enim proprium tradiderit, quia communicatur, inest etiam iis quæ participant. sin quia est particeps, inest etiam iis quæ communicantur: velut, si vivere ponatur esse proprium cuiusdam animalis, vel animalis. 10 Peccat etiam, qui non distinctè explicat se dare proprium specie: quoniam inest vni tantum ex iis quæ sub eo collocantur, cuius proprium ponit. quod enim in exsuperantia consistit, vni tantum inest. ut si ignis proprium statuatur esse leuissimum. 11 Interdum autem & qui adiūxit verbum illud SPECIE, peccavit.

B

C

D

E

oportebit enim vnam esse speciem eorum quæ dicta sunt *propriū recipere*, cum *verbum* illud SPECIE adiunctum erit: hoc autem in quibusdam non contingit: quemadmodum nec in igne: quia non est vna species ignis: quandoquidem specie differunt pruna, & flamma, & lux, quorum vnumquodque est ignis. Idcirco autem non oportet, cum *verbum* illud SPECIE adiunctum fuerit, aliam esse speciem eius quod dictum est *suscipere propriū*: quia dictum propriū, aliis magis, aliis minus inerit. quale est subtilissimis partibus constare, si *propriū* ignis ponatur. subtilioribus enim partibus constat lux, quàm pruna, & flamma. Quod fieri non oportet, nisi & nomen *ei* magis attribuatur, de quo oratio veriùs dicitur, alioquin non erit *verum*, de quo oratio magis dicitur, de eo etiam nomen magis dicit. Præterea accidet idem esse propriū eius quod simpliciter tale est, & eius quod maximè est in simpliciter tali. quomodo, si in igne spectatur, se habet hoc propriū, tenuissimis constare partibus. nam hoc ipsum & lucis & ignis simpliciter propriū erit: tenuissimis enim partibus lux cōstat. 12 Si igitur alius ita propriū tradiderit, argumentandum est. is verò qui propriū explicat, non debet huic obiectioni locum dare, sed statim, dū ponit propriū, definire quomodo propriū ponat. 13 Deinde refellitur, si quid sui ipsius propriū posuit. non enim erit *id* propriū, quod positum est esse propriū. quicquid enim est idem atque res quæpiam, eius essentiam declarat: quod verò essentiam declarat, non est propriū, sed definitio. veluti quoniam is qui dixit decorum esse honesti propriū, idem sui ipsius propriū statuit; (idem enim est honestum & decorum;) certè decorum honesti propriū non erit. Confirmatur autè si non idè sui ipsius propriū statuit, id tamè posuit, quod vicissim attribuitur & recipitur. quod enim positū est nō esse propriū, erit propriū. veluti quoniam is qui posuit animalis propriū esse hoc, Substantia animata, non idem sui ipsius propriū esse posuit, id tamen tradidit quod vicissim attribuitur; certè substantia animata erit propriū animalis. 14 Deinde in iis quæ ex similibus partibus constant, hæc sunt consideranda. Refellenti videndum est, an totius propriū, non verè dicatur de parte, vel an partis propriū non dicatur de toto, sic enim propriū non erit, quod positum est esse propriū. Hoc autem in quibusdam fieri contingit: nam eorum quæ ex similibus partibus constant, propriū tradere aliquis possit, modò ad totum respiciens, modò eius quod in parte

A δεήσει γὰρ ἐν εἶδος εἶ) τῶν λεγόντων, ὅταν τὸ τῶν εἶδει παρστέγη. τῆτο δ' ἐπ' ἐρίων ἔ συμπίπτει, καθάωρ οὐδ' ὅτι τῆ πυρός. οὐ γὰρ ἔστιν ἐν εἶδος τῆ πυρός. ἕτερον γὰρ ἔστι τῶν εἶδει, ἀνδραξ, καὶ φλόξ, καὶ φῶς, ἕκαστον αὐτῶν πῦρ ὄν. ἀλλὰ τῆτο δ' οὐ δεῖ, ὅταν τῶν εἶδει παρστέγη, ἕτερον εἶ) εἶδος τῆ λεγόντος. ὅτι τοῖς μὲν, μάλλον τοῖς δ', ἦτον ὑπαρξεί τὸ λεγόν ἴδιον. καθάωρ ὅτι τῆ πυρός τὸ λεπτομερέστατον. λεπτομερέε-
Bρον γὰρ ἔστι ὁ φῶς τῆ ἀνδρακος, καὶ τῆς φλογός. τῆτο δ' οὐ δεῖ γίνεσθαι, ὅταν μὴ καὶ τὸ ὄνομα μάλλον κατηγορηται, καθ' οὐ ὁ λόγος μάλλον ἀληθεύεται. εἰ δὲ μὴ, οὐκ ἔσται, καθ' οὐ ὁ λόγος μάλλον, καὶ τοῦτομα μάλλον. ἐπὶ δὲ πρὸς τοῦτοις, τῶν εἶ) συμπίπτει τὸ ἴδιον τοῦτε ἀπλῶς καὶ τὸ μαλιστα ἔντος ἐπὶ τῶν ἀπλῶς τοῦτω. καθάωρ ὅτι τῆ πυρός ἔχει τὸ λεπτομερέστατον. καὶ γὰρ τοῦ φωτός, καὶ τοῦ πυρός ἀπλῶς ἔσται τῶν τοῦτω
C ἴδιον. λεπτομερέεστατον γὰρ ἔστι φῶς.

12 Αλλου μὲν οὕτως ἀποδίδοντας τὸ ἴδιον, ὅτι χειρητέον. αὐτὰ δ' οὐ δοτέον ὅτι τῶν τῶν ἔντασιν. ἀλλ' ὁ μὲν πηγεμένον τὸ ἴδιον, δευτερόν οὐ τῶν πηγεσι ὁ ἴδιον.

13 Ἐπειτα ἀνασκόβοντα μὲν, εἰ αὐτὸ αὐτῶν ἴδιον ἔθηκεν. οὐ γὰρ ἔσται ἴδιον, τὸ κείμενον εἶ) ἴδιον. αὐτὸ γὰρ αὐτὰ πῶν, τὸ εἶ) δηλοῖ. τὸ δὲ τὸ εἶ) δηλοῖ, οὐκ ἴδιον, ἀλλ' ὅρος ἔστιν. οἶ), ἐπεὶ ὁ εἶπας τοῦ καλοῦ τὸ ὑπέρον ἴδιον εἶ), αὐτὸ εἰμὲν ἴδιον ἀπέδωκε. (τῶν γὰρ ἔστι τὸ καλὸν καὶ τὸ ὑπέρον.) οὐκ ἂν εἴη τὸ ὑπέρον τοῦ καλοῦ ἴδιον. κατὰσκόβοντα δὲ, εἰ μὴ αὐτὸ μὲν αὐτῶν ἴδιον ἀπέδωκεν, ἀντικατηγεμένον δ' ἔθηκεν. ἔσται γὰρ ἴδιον, τὸ κείμενον μὴ εἶναι ἴδιον. οἶ), ἐπεὶ ὁ τοῖς ζώου ἴδιον τὸ, οὐσία ἔμφυχος, οὐκ αὐτὸ μὲν αὐτοῦ ἴδιον ἔθηκεν, ἀντικατηγεμένον δ' ἀπέδωκεν, εἴη αὐτῶν ἴδιον τὸ ζώου τὸ, οὐσία ἔμφυχος.

14 Ἐπειτα ὅτι τῶν ὁμοιομερῶν σκεπτόν ἔστιν. ἀνασκόβοντα μὲν, εἰ τὸ τοῦ σιωόλου ἴδιον μὴ ἀληθεύεται καὶ τοῦ μέρους, ἢ εἰ τὸ ἔ μέρος ἴδιον μὴ λέγεται καὶ τοῦ συμπόματος. οὐ γὰρ ἔσται ἴδιον, ὁ κείμενον ἴδιον εἶ) συμβαίνει δ' ἐπ' ἐρίων τοῦτο γίνεσθαι. ἀποδοίη γὰρ αὐτῶν ὅτι τῶν ὁμοιομερῶν ἴδιον, ἐπίοτε μὲν ὅτι τὸ συμπόμα βλέψας, ἐπίοτε δ' ὅτι τὸ καὶ

μέρος λεγόμενον, αὐτὸς αὐτὸν ὀπισησας· ἔστι
 ὃ ὁμοίωτον ὀρθῶς ἀποδεδωμένον. οἷον, ὅτι μὲν
 τῆ συμπτῶτος, ἐπεὶ ὁ εἶπας θαλάττης ἴδρον, ὃ
 πλείστον ὕδωρ ἀλμυρὸν, ὁμοιομεροῦς μὲν τίνος
 ἔθηκε ὃ ἴδρον· τοιοῦτον δὲ ἀποδεδωκεν, ὃ
 ὅτι ἀληθῶς ἐστὶ τῆ μέρους· (ὃ γὰρ ὅτι
 ἢ τίς θαλάττης, ὃ πλείστον ὕδωρ ἀλμυρὸν·)
 ὅτι αὖ εἶπεν τῆς θαλάττης ἴδιον, τὸ πλείστον
 ὕδωρ ἀλμυρὸν. ὅτι δὲ τῆ μέρους· οἷον, ἐπεὶ
 ὁ τίς ἀέρος ἴδιον, τὸ ἀναπνυθῶν, ὁμοιομεροῦς
 μὲν τίνος εἶρηκε ὃ ἴδιον, τοιοῦτον δὲ ἀπέδωκεν,
 ὃ ὅτι τῆ τίνος ἀέρος ἀληθῶς ἐστὶ, καὶ δὲ τῆ
 συμπτῶτος ὃ λέγεσθαι. (ὃ γὰρ ὅτι ὁ σύμπας
 ἀὴρ ἀναπνυθῶς·) ὅτι αὖ εἶπεν τῆ ἀέρος ἴδιον,
 ὃ ἀναπνυθῶν. κατασκευάζοντα δὲ, εἰ ἀλη-
 θῶς ἐστὶ μὲν καὶ ἐκάστου τῶν ὁμοιομερῶν, ὃ ὅτι
 ἴδιον αὐτῶν καὶ ὃ συμπτῶ. ἔστι γὰρ ἴδιον τὸ
 κείμενον μὴ εἶναι ἴδιον. οἷον, ἐπεὶ ἀληθῶς ἐστὶ
 πάσης τῆς γῆς τὸ κἄτω φέρεσθαι καὶ φύσιν· ἐστὶ ὃ
 ἴδιον τῆ τοῦ καὶ τῆς τίνος γῆς καὶ ὃ συμπτῶ. (καὶ
 γὰρ πῶς γῆ, καὶ ὃ γῆ εἶναι·) εἶπεν αὖ τῆς γῆς
 ἴδιον, ὃ κἄτω φέρεσθαι καὶ φύσιν,

A dicitur, rationē habens. sed neutrum recte
 traditum erit. Exēplū totius hoc est: Quo-
 niam is qui dixit maris proprium esse hoc,
 plurima aqua falsa, cuiusdam rei ex simili-
 bus partibus constantis proprium posuit:
 eiusmodi autem tradidit, quod non verè
 dicitur de parte: (quoddam enim mare non
 est plurima aqua falsa:) certè non erit ma-
 ris proprium plurima aqua falsa. Exēplū
 autem partis hoc est; veluti, quoniam is
 qui aëris proprium posuit, esse respirabile,
 cuiusdam rei ex similibus partibus constan-
 tis propriū dixit, sed eiusmodi, ut de quo-
 dam aëre verè dicatur, de toto non dica-
 tur: (non enim totus aër est respirabilis)
 certè non erit aëris propriū, esse respirabile.
 Confirmanti autē videndū est, an de vno-
 quoque eorū quæ ex similibus partibus cō-
 stant, verè dicatur id quod est eorum pro-
 priū ratione totius. sic enim quod positum
 est non esse proprium, erit proprium. ve-
 luti, quia verè dicitur de vniuersa terra,
 deorsum ferri naturā; hocque est & alicuius
 terræ proprium ratione totius, nempe
 ratione terræ, & quia est terra; certè pro-
 prium erit terræ, deorsum ferri naturā.

Loci ab oppositis.

Cap. VI.

1 ¶ A contrariis. 3 ¶ A relatis. 5 A priuatione & habitu. 7 ¶ Ab affirmatione & negatione.
 Ab attributis. 8 Ab attributis & subiectis. 10 A subiectis. 12 Ab iis que ponuntur in eadē diuisione.

CAP. VI.

ΕΓΓΡΑΦΑ ὅτι τῶν ἀντικειμένων σχεπέον ὅτι,
 ὁμοίωτον μὲν, ὅτι τῶν ἀντικειμένων· ἀνασκευά-
 ζοντα μὲν, εἰ τῆ ἀντικειμένων μὴ ὅτι ὃ ἀντικειμένων,
 ἴδιον· ὅτι δὲ τῆ ἀντικειμένων ἔστι ὃ ἀντικειμένων, ἴδιον.
 οἷον, ἐπεὶ ἀντικειμένων ὅτι διχασμοσύνη μὲν ἀδικία, ὃ
 βελτίω ὃ χείρω, ὅτι ἐστὶ δὲ τῆ διχασμοσύνης
 τὸ βελτίω, ἴδιον· ὅτι αὖ εἶπεν τῆ ἀδικίας ὃ χεί-
 ρω, ἴδιον. 2 Κατασκευάζοντα ὃ, εἰ τῆ ἀντικει-
 μένων ὃ ἀντικειμένων ὅτι ἴδιον. * ὃ γὰρ τῆ ἀντικειμένων ὃ
 ἀντικειμένων, ἴδιον ἔστι. οἷον, ἐπεὶ ἀντικειμένων ὅτι ἀγα-
 θῶ μὲν κακῶν, ἀρετῶν ὃ φθικτῶν, ἔστι δὲ τῆ
 ἀγαθῶ ἴδιον ὃ ἀρετῶν· εἶπεν αὖ κακοῦ ἴδιον τὸ
 φθικτῶν. 3 Διπλάσιον δὲ ὅτι τῶν ἀντικειμένων πῶς πῶς ἀνα-
 σκευάζοντα μὲν, εἰ τὸ ἀντικειμένων πῶς πῶς μὴ ὅτι
 ἴδιον, ὅτι δὲ τῶν ἀντικειμένων πῶς πῶς ἔστι ἴδιον. οἷον,
 ἐπεὶ λέγει ὃ διπλάσιον μὲν πῶς πῶς ἡμισυ, ὃ ἀντικει-
 μένων ὃ ἀντικειμένων τὸ ἀντικειμένων, ὅτι ἐστὶ δὲ τῆ δι-
 πλάσιον τὸ ἀντικειμένων, ἴδιον ὅτι αὖ εἶπεν τῆ ἡμισυ τὸ
 ἀντικειμένων, ἴδιον. 4 Κατασκευάζοντα δὲ, εἰ τῆ
 ἀντικειμένων πῶς πῶς, τὸ ἀντικειμένων πῶς πῶς ὅτι ἴδιον. * καὶ τὸ ἀντικειμένων πῶς πῶς,
 ὃ ἀντικειμένων πῶς πῶς ἴδιον. οἷον, ἐπεὶ λέγει τὸ μὲν δι-
 πλάσιον ἀντικειμένων τὸ ἡμισυ, * τὰ ὃ δύο ἀντικειμένων ἐν,

C R eterea ex oppositis cōsiderādū est,
 ac primū ex cōtrariis. & reprehēdēti
 quidē videndū est, an cōtrariū non sit con-
 trarii propriū: quia nec alterius cōtrarii erit
 propriū cōtrariū alterū. veluti, quia cō-
 trariū est iustitiæ iniustitia, & optimo de-
 terrimū; quod autē est optimū; non est iu-
 stitiæ propriū: certè quod est deterrimū,
 nō erit iustitiæ propriū. 2 Cōfirmanti au-
 tē videndū est, an cōtrarii cōtrariū sit pro-
 priū: nā & alterius cōtrarii alterū cōtrariū
 propriū erit. veluti, quia cōtrariū est bo-
 no malū, & eligēdo fugiendū: quod autē
 est eligendū, est boni propriū: certè quod
 est fugiendū, erit mali propriū. 3 Secūsus
 D locus est ex iis quæ ad aliquid referuntur. sic
 enim refellitur: Si alterū relati alterius re-
 lati nō est propriū, ne hoc quidem relatum
 huius relati erit propriū. veluti, quia refer-
 tur duplum ad dimidiū, & exsuperans ad
 exsuperatum: quod verò exsuperat, non
 est dupli propriū: profectō quod exsupe-
 rat, non erit dimidii propriū. 4 Sic au-
 tem confirmatur: Si alterius relati alterum
 relati propriū sit, etiam huius relati hoc re-
 latum proprium erit. veluti, quia refer-
 tur duplum ad dimidiū, & duo ad vñ;

γρ. ε ε ω

γρ. ε γ δ π
 πρὸς & τ.
 γρ. π δ ε ε
 πρὸς δύο,

est autem dupli proprium, *ita se habere* ut duo ad vnum: profecto erit dimidii proprium, *ita se habere* ut vnu ad duo. 5 Tertius locus refutatus est, si id quod secundum habitum dicitur, non sit proprium habitus: quia nec id quod secundum priuationem dicitur, priuationis erit proprium. & si id quod dicitur secundum priuationem, non sit proprium priuationis: neque id quod dicitur secundum habitum, erit proprium habitus. veluti, quia non dicitur surditatis proprium, vacuitatem esse sensus; (hoc enim & aliorum commune est;) ne auditus quidem proprium erit, sensum esse. 6 Confirmatur autem *hoc modo*: Si id quod dicitur secundum habitum, est proprium habitus; id quoque quod dicitur secundum priuationem, erit proprium priuationis. veluti, quia proprium aspectus est cernere, quam aspectum habemus: certe erit caecitatis proprium, non cernere, quam non habemus aspectum; cum natura apti simus ad habendum. 7 Deinde ex affirmationibus & negationibus *arguendum est*, ac primum ex ipsis attributis. est autem hic locus utilis refellenti dumtaxat. veluti, si affirmatio, aut quod secundum affirmationem dicitur, ipsius rei proprium est: non enim proprium eius erit negatio, nec quod secundum negationem dicitur. & si negatio, vel quod secundum negationem dicitur, eius proprium sit; non erit affirmatio, nec quod secundum affirmationem dicitur, eius proprium. veluti, quoniam animalis proprium est, id quod est animatum; non erit animalis proprium, id quod non est animatum.

8 Secundus locus est ex iis quae attribuuntur, vel non attribuuntur, & iis quibus attribuitur, vel non attribuitur. *Sic* quidem refellitur: Si affirmatio affirmationis non est proprium, ne negatio quidem negationis erit proprium. & si negatio negationis non est proprium, ne affirmatio quidem affirmationis erit proprium. veluti, quoniam animal non est proprium hominis, ne eius quidem quod non est homo, proprium erit non animal. & si eius quod non est homo, non videatur proprium non animal, ne hominis quidem proprium erit animal.

9 Sic autem confirmatur: Si affirmationis affirmatio sit proprium, etiam negationis negatio erit proprium; si vero negationis negatio sit proprium, etiam affirmatio affirmationis erit proprium. veluti, quia non viuere, est proprium eius quod non est animal; etiam viuere, erit animalis proprium. quod si viuere videatur esse animalis proprium, etiam eius quod non est animal, videbitur proprium esse non viuere. 10 Tertius locus est ex ipsis subiectis. *Et* refellitur quidem *hoc modo*:

A *Εἴ* δὲ τῶ διπλασίᾳ ἴδιον τὸ ὡς δύο πρὸς ἓν· εἴη δὲ τῆ ἡμίσεος ἴδιον τὸ ὡς ἓν πρὸς δύο.

5 Τεῖτον δὲ ἀνασκαυάζοντα μὲν, εἴ τ' ἐξεως, τὸ καθ' ἑξὶν λεγόμενον, μὴ ἔστιν ἴδιον. * ὁ δὲ γὰρ τ' ἐρησεως, τὸ χτ' ἐρησιν λεγόμενον, ἔσται ἴδιον. καὶ εἰ τ' ἐρησεως, τὸ χτ' ἐρησιν λεγόμενον, μὴ ἔστιν ἴδιον. ὁ δὲ τ' ἐξεως, τὸ χτ' πλὴν ἑξὶν λεγόμενον, ἔσται ἴδιον. οἶον, ἐπεὶ ἔλεγεταί τῆς κωφότητος ἴδιον, τὸ ἀναμαθησίαν εἶναι. (καὶ γὰρ τῶν ἄλλων κοινόν.) ὅθεν αὖ τῆς ἀχθῆς εἴη ἴδιον τὸ ἀμαθησιν εἶναι.

B 6 Κατασκαυάζοντα δὲ, εἰ τὸ καθ' ἑξὶν λεγόμενον ἔστι τῆς ἐξεως ἴδιον. καὶ τῆς ἐρησεως τὸ χτ' ἐρησιν λεγόμενον, ἔσται ἴδιον. καὶ εἰ τῆς ἐρησεως, τὸ χτ' ἐρησιν λεγόμενον, ἔστιν ἴδιον. καὶ τῆς ἐξεως, τὸ καθ' ἑξὶν λεγόμενον, ἔσται ἴδιον. οἶον, ἐπεὶ τῆς ὀφθαλμοῦ ἔστιν ἴδιον, τὸ βλέπειν, κατὰ τὸ ἔργον ὄψιν. εἴη αὖ τ' τυφλότητος ἴδιον, τὸ μὴ βλέπειν, καθ' ὅσον ἔργον ὄψιν, πεφυκοτες ἔχον. 7 Ἐπειτα ἐκ τῶν καταφάσεων, καὶ τῶν ἀποφάσεων, πρῶτον μὲν ἀπὸ αὐτῶν τῶν κατηγορουμένων. ἔστι δὲ ὁ τόπος τῶν χρησίμων ἀνασκαυάζοντι μόνον. οἶον, εἰ ἡ φάσις, ἢ τὸ χτ' τ' φάσιν λεγόμενον αὐτῶν ἴδιον ἔστιν. * ὁ γὰρ ἔσται αὐτῶν ἢ ἀποφάσις, ὁ δὲ τὸ χτ' πλὴν ἀποφάσιν λεγόμενον, ἴδιον. καὶ εἴη δὲ ἢ ἀποφάσις, ἢ τὸ χτ' πλὴν ἀποφάσιν λεγόμενον, ἴδιον αὐτῶν. ὅθεν ἔσται ἡ φάσις, ὁ δὲ τὸ χτ' πλὴν φάσιν λεγόμενον, ἴδιον. οἶον, ἐπεὶ τῆς ζωῆς ἔστιν ἴδιον.

* ἐμφυτον. ὅθεν αὖ εἴη τῶ ζωῆς ἴδιον, τὸ ὅσον ἐμφυτον. 8 Δύτερον δὲ ἐκ τῶν κατηγορουμένων, ἢ μὴ κατηγορουμένων, καὶ καθ' ὧν κατηγορεῖται, ἢ μὴ κατηγορεῖται. ἀνασκαυάζοντα μὲν, εἰ ἡ φάσις τ' φάσεως μὴ ἔστιν ἴδιον, ὁ δὲ ἢ ἀποφάσις τ' ἀποφάσεως ἔσται ἴδιον. καὶ εἰ ἡ ἀποφάσις τῆς ἀποφάσεως μὴ ἔστιν ἴδιον, οὐδὲ ἡ φάσις τ' φάσεως * ἔσται ἴδιον. οἶον, ἐπεὶ ὅθεν ἔστι τῆ ἀνθρώπου ἴδιον τὸ ζῶν, ὅθεν αὖ ἔστι μὴ ἀνθρώπου ἴδιον εἶναι τὸ μὴ ζῶν. καὶ εἰ μὴ ἀνθρώπου μὴ φαίνεται ἴδιον τὸ μὴ ζῶν, ὁ δὲ τῆ ἀνθρώπου ἴδιον ἔσται τὸ ζῶν.

D 9 Κατασκαυάζοντα δὲ, εἰ τῆς φάσεως ἢ φάσις ἔστιν ἴδιον, καὶ τῆς ἀποφάσεως ἢ ἀποφάσις ἔσται ἴδιον. εἰ δὲ τῆς ἀποφάσεως ἢ ἀποφάσις ἔστιν ἴδιον, καὶ ἢ φάσις τῆς φάσεως ἔσται ἴδιον. οἶον, ἐπεὶ τῆ μὴ ζωῆς ἔστιν ἴδιον, τὸ μὴ ζῆν. εἴη αὖ τῆ ζωῆς τὸ ζῆν ἴδιον. καὶ εἰ τῆ ζωῆς φαίνεται ἴδιον τὸ ζῆν, ὅθεν αὖ μὴ ζωῆς φαίνεται ἴδιον τὸ μὴ ζῆν. 10 Τεῖτον δὲ, ἀπὸ τῶν ἀποκειμένων. ἀνασκαυάζοντα μὲν,

E 9 Κατασκαυάζοντα δὲ, εἰ τῆς φάσεως ἢ φάσις ἔστιν ἴδιον, καὶ τῆς ἀποφάσεως ἢ ἀποφάσις ἔσται ἴδιον. εἰ δὲ τῆς ἀποφάσεως ἢ ἀποφάσις ἔστιν ἴδιον, καὶ ἢ φάσις τῆς φάσεως ἔσται ἴδιον. οἶον, ἐπεὶ τῆ μὴ ζωῆς ἔστιν ἴδιον, τὸ μὴ ζῆν. εἴη αὖ τῆ ζωῆς τὸ ζῆν ἴδιον. καὶ εἰ τῆ ζωῆς φαίνεται ἴδιον τὸ ζῆν, ὅθεν αὖ μὴ ζωῆς φαίνεται ἴδιον τὸ μὴ ζῆν. 10 Τεῖτον δὲ, ἀπὸ τῶν ἀποκειμένων. ἀνασκαυάζοντα μὲν,

ἢ ἄλλοι

ἢ ἄλλοι

Quidam codd. post hac verba habent. & cetera que mox i. tex habent.

γρ. οὐκ ἔστιν ἴδιον ἢ ἐμφυχον.

Εἰ δὲ ἀποδεδωμένον ἴδιον, τῆς φάσεως ἔστιν ἴδιον, οὐκ ἔστι τὸ αὐτὸ καὶ τῆς ἀποφάσεως ἴδιον. εἰ δὲ τῆς ἀποφάσεως ἴδιον δὲ ἀποδοθῆν, οὐκ ἔστι τῆς φάσεως ἴδιον. οἷον, ἐπεὶ τῆς ζωῆς ἴδιον δὲ ἐμφυχον, οὐκ αὖ εἶν τῆς μὴ ζωῆς ἴδιον δὲ ἐμφυχον.

γρ. ὅλως οὐδ' ἔστι.

II Κατασκαυάζοντα δὲ, εἰ δὲ ἀποδοθῆν μὴ τῆς φάσεως ἴδιον, εἶν δὲ τῆς ἀποφάσεως. οὗτ' δ' ὁ τόπος ἔστι ψαύδης. φάσις γὰρ ἀποφάσεως, καὶ ἀπόφασις φάσεως οὐκ ἔστιν ἴδιον.

γρ. τὸ ἀποδοθῆν

φάσις μὲν γὰρ ἀπόφασις * οὐδ' ὅλως ὑπερβαίνει. ἀπόφασις δὲ φάσις ὑπερβαίνει μὲν, ὅχι ὡς ἴδιον δὲ ὑπερβαίνει. 12 Ἐπειτα δὲ ἐκ τῆς ἀντιδιηρημένων ἀνασκαυάζοντα μὲν, εἰ τῆς ἀντιδιηρημένων μηδὲν μηδενὸς τῆς λοιπῶν ἀντιδιηρημένων ἔστιν ἴδιον. οὗτ' δ' γὰρ δὲ κείμηνον, ἔστιν ἴδιον τούτου δὲ κείμην ἴδιον. οἷον, ἐπεὶ ζῶον ἀθάνατον, οὐδενός, τῆς ἄλλων θνητῶν ζῶων ἔστιν ἴδιον. οὐκ αὖ εἶν τὸ ζῶον νοητὸν, τῆς Θεοῦ ἴδιον.

γρ. οὐκ ἔστιν ἴδιον

13 Κατασκαυάζοντα δὲ εἰ τῆς λοιπῶν τῆς ἀντιδιηρημένων * ὁποῦν ἔστι τὸ ληφθῆν ἴδιον, τούτων ἕκαστου τῆς ἀντιδιηρημένων ὄντων ἰδίως τῆς ἀντιδιηρημένων. καὶ γὰρ δὲ λοιπὸν ἔστι * τῆς λοιπῶν ἴδιον, ὅχι κείμην μὴ εἶν ἴδιον. οἷον, ἐπεὶ φρονησεὶς ἔστιν ἴδιον, δὲ καὶ αὐτὸ πεφυκέναι λογιστικῶν ἀρετῶν εἶν, καὶ τῆς ἄλλων ἀρετῶν ὅπως ἕκαστης λαμβανόμενης, εἶν δὲ σωφροσύνης ἴδιον, τὸ καὶ αὐτὸ πεφυκέναι τῆς ὀπίσθητικῶν ἀρετῶν εἶν.

Quidam eodd. sic hunc locum legunt: εἰ τῆς λοιπῶν τῆς ἀντιδιηρημένων ὁποῦν ἔστι ἴδιον, πῶς πῶς ἕκαστου τῆς ἀντιδιηρημένων ὄντων ἰδίως. ἔστι δὲ τὸ λοιπὸν ἔστι πῶς πῶς ἴδιον, ὅχι κείμην μὴ εἶν ἴδιον. γρ. πῶς πῶς

Alij loci.

Cap. VII.

1 A casibus. 3 A casibus oppositis. 6 A proportione. 8 Ab iis quae eodem modo se habent. 9 Ab iis quae sunt, vel corrumpuntur, vel fiunt. 10 Ab idea.

Επειτα ἐκ τῆς πτώσεων, ἀνασκαυάζοντα μὲν, εἰ ἡ πτώσις τῆς πτώσεως μὴ ἔστιν ἴδιον. οὗτ' δ' γὰρ ἡ πτώσις τῆς πτώσεως ἔστιν ἴδιον. οἷον, ἐπεὶ οὐκ ἔστι τῆς δικαίης ἴδιον τὸ καλῶς, ὅχι αὖ τῆς δικαίης ἴδιον εἶν δὲ καλόν.

2 Κατασκαυάζοντα δὲ, εἰ ἡ πτώσις τῆς πτώσεως ἔστιν ἴδιον. καὶ γὰρ ἡ πτώσις τῆς πτώσεως ἔστιν ἴδιον. οἷον, ἐπεὶ τῆς ἀνθρώπου ἔστιν ἴδιον τὸ πεζὸν δίποδι. καὶ τῆς ἀνθρώπου εἶν αὖ ἴδιον, τὸ πεζῶ δίποδι λέγεσθαι.

3 Οὐ μόνον δὲ ἐπ' αὐτῆς τῆς εἰρημίου καὶ τῆς πτώσεως ἔστιν οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς ἀντικειμένων, καὶ τῆς ἀντικειμένων τῶν εἰρημίου. 4 ἀνασκαυάζοντα μὲν, εἰ ἡ ἀντικειμένων πτώσις μὴ ἔστιν ἴδιον τῆς ἀντικειμένων πτώσεως.

A Si datum proprium, affirmationis est proprium; non erit idem etiā negationis propriū. sin autē quod traditū est, negationis sit propriū; non erit affirmationis propriū. veluti, quoniā animatū est propriū animalis; certē animatū non erit propriū nō animalis. 11 Sic autē cōfirmatur: Si quod datū est, non sit affirmationis propriū, erit utiq; negationis. Sed hic locus est falsus. nā affirmatio negationis, & negatio affirmationis non est propriū. etenim affirmatio negationi ne quidē inest omnino: negatio verò affirmationi inest quidē; sed non ut propriū inest. 12 Deinde ex condiiuentibus, id est, ex iis quae in eadem diuisione ponuntur, refellitur, si condiiuentium nullū sit ullius reliquorū condiiuentiū propriū. nam quod positum est, nō erit huius proprium, cuius positum est esse propriū. veluti, quoniā animal sensibile, nullius aliorū mortaliū animalium est proprium: certē animal intelligibile non erit Dei proprium. 13 Confirmatur autem, si acceptum quodvis reliquorum condiiuentium sit proprium, cum vniciuique horum condiiuentium proprium sit aliquod condiiuens. nam & reliquum erit reliqui proprium, cuius positum est non esse proprium. veluti, quia prudentiae est proprium, per se & secundum naturam suam rationalis facultatis virtutem esse, singulis quoque aliis virtutibus ita acceptis, profectō erit temperantiae proprium, per se & secundum suam naturam, concupiscibilis virtutem esse.

D E inde ex casibus refellitur, si ille casus non est illius casus proprium: quia neque hic casus erit huius casus proprium. veluti, quoniam eius quod est iustum, non est proprium id quod est honestū; ne iusti quidem proprium erit, quod est honestum.

2 Confirmatur autem, si ille casus sit illius casus proprium: etenim hic casus erit huius casus proprium. veluti, quia hominis proprium est pedestre bipes, etiam homini proprium erit dici pedestri bipedi. 3 Non solum autem in eo quod propositum est, casus spectari debent, sed etiam in oppositis, ut in superioribus quoque locis dictum fuit. 4 Et refellitur quidem, si illius rei oppositae casus non est proprium eius rei oppositae casus: quia

quia ne *huius* quidem oppositæ rei casus erit proprium *huius* oppositæ rei casus. veluti, quia eius quod iuste fit, non est proprium id quod bene fit: ne eius quidem quod iniuste fit, proprium erit id quod malè fit. 5 Confirmatur autem, si ille oppositæ rei casus est proprium *illius* oppositæ rei casus. nam *hic* quoque oppositæ rei casus erit proprium *huius* oppositæ rei casus. veluti, quia boni proprium est id quod est optimum, etiam mali proprium utique est, quod est deterrimum. 6 Deinde, ex iis quæ similiter se habent, refellitur quidem, si *illud* similiter se habens, *illius* similiter se habentis non est proprium: quia ne *hoc* quidem quod similiter se habet, erit *huius* quod similiter se habet, proprium. veluti, quia similem rationem habet ædificator ad efficiendam domum, & medicus ad efficiendam sanitatem: non est autem medici proprium, efficere sanitatem: ne ædificatoris quidem proprium erit, efficere domum. 7 Confirmatur autem, si *id* quod similiter se habet, proprium est eius quod similiter se habet: quoniã *hoc* quoq; quod similiter se habet, proprium erit *huius* quod similiter se habet veluti, quia similem rationem habet medicus & effectivus sanitatis, necnon gymnastes & effectivus bonæ corporis habitudinis; est autem proprium gymnastæ, effectivum esse bonæ corporis habitudinis; utique medici proprium erit, esse effectivum sanitatis. 8 Deinde ex iis quæ eodem modo affecta sunt, refellitur, si *id* quod est eodem modo affectum. *illius* eodem modo affecti non sit proprium: quoniam *id* quod est eodem modo affectum, ne *huius* quidem hoc eodem modo affecti erit proprium. Si verò *illius* eodem modo affecti, *id* quod est eodem modo affectum, proprium sit; *huius* non erit proprium, cuius positum est proprium esse. Veluti, quoniam eandem rationem habet prudentia ad honestum, & turpe, quia scientia est utriusque eorum; non est autem prudentiæ proprium, scientiam esse honesti; profectò non erit prudentiæ proprium, scientiam esse turpis. Si verò est prudentiæ proprium, scientiam esse honesti; certè non erit eius proprium, scientiam esse turpis. fieri enim nequit, ut idem plurium *rerum* proprium sit. 9 Confirmanti autem *hic* locus nullam utilitatem affert. quod enim eodem modo affectum est, vnum cum pluribus comparatur.

10 Deinde refellitur, si *id* quod esse dicitur, nõ est proprium eius quod esse dicitur: quia nec corrumpi quidem erit proprium eius quod corrumpi dicitur: nec fieri, eius quod fieri dicitur. veluti, quia non est hominis proprium, esse animal:

Tom. I.

A ὁ δὲ γὰρ ἢ ἔ ἀντικειμένου πτώσεως ἔσαι ἴδιον τῆς ἔ ἀντικειμένου πτώσεως. οἷ, ἐπεὶ ὅσα ἐστὶ ἔ δικάως ἴδιον, τὸ ἀγαθὸς οὐδ' αὖ ἔ ἀδίκως εἶν ἴδιον, τὸ κακὸς.

6 Κατασκευάζεται δὲ, εἰ ἢ ἔ ἀντικειμένου πτώσεως ἔστιν ἴδιον τῆς πῦ ἀντικειμένου πτώσεως. καὶ γὰρ ἢ ἔ ἀντικειμένου πτώσεως ἔσαι ἴδιον τῆς ἔ ἀντικειμένου πτώσεως. οἷ, ἐπεὶ ἔ ἀγαθοῦ ἔστιν ἴδιον, τὸ βέλτιστον. καὶ ἔ κακοῦ αὖ εἶν ἴδιον, τὸ χείριστον.

B 6 Ἐπειτα, ὅσα τῶ ὁμοίως ἔχοντων, ἀνασκευάζονται μὲν, εἰ τὸ ὁμοίως ἔχον ἔ ὁμοίως ἔχοντες μὴ ἔστιν ἴδιον. ὁ δὲ γὰρ τὸ ὁμοίως ἔχον, ἔ ὁμοίως ἔχοντες ἔσαι ἴδιον. οἷ, ἐπεὶ ὁμοίως ἔχ' ὁ οἰκοδόμος πρὸς τὸ ποιῆν οἰκίαν, καὶ ὁ ἰατρός πρὸς τὸ ποιῆν ὑγίαν. ὅσα ἐστὶ ὁ ἰατρῶ ἴδιον, τὸ ποιῆν ὑγίαν. οὐδ' αὖ εἶν οἰκοδόμου ἴδιον, τὸ ποιῆν οἰκίαν.

7 Κατασκευάζεται δὲ, εἰ τὸ ὁμοίως ἔχον, ἔ ὁμοίως ἔχοντος ἔστιν ἴδιον. καὶ γὰρ τὸ ὁμοίως ἔχον, ἔ ὁμοίως ἔχοντες ἔσαι ἴδιον. οἷ, ἐπεὶ ὁμοίως ἔχ' ἰατρῶς τε πρὸς τὸ ποιητικὸς ὑγείας (εἷ), καὶ γυμναστῆς πρὸς τὸ ποιητικὸς ἀεξίας. ἐστὶ δ' ἴδιον γυμναστοῦ, τὸ ποιητικὸν (εἷ) ἀεξίας. εἶν αὖ ἴδιον ἰατρῶ, τὸ ποιητικὸν ὑγείας (εἷ).

8 Ἐπειτα, ὅσα τῶ ὁμοίως ἔχοντων, ἀνασκευάζονται μὲν, εἰ τὸ ὁμοίως ἔχον ἔ ὁμοίως ἔχοντες μὴ ἔστιν ἴδιον. ὁ δὲ γὰρ τὸ ὁμοίως ἔχον, ἔ ὁμοίως ἔχοντες ἔσαι ἴδιον. εἰ δ' ἐστὶ ἔ ὁμοίως ἔχοντες, τὸ ὁμοίως ἔχον, ἴδιον. ὅσα ἐστὶ ὅσα ἴδιον, ἔ κείται ἴδιον (εἷ). οἷ, ἐπεὶ ὁμοίως ἔχ' ἢ φρονήσις πρὸς τὸ καλὸν, καὶ τὸ ἀγαθόν, τῶ ἔπισημίω ἑκάτερου αὐτῶ (εἷ). ὅσα ἐστὶ δ' ἴδιον φρονήσεως τὸ ἔπισημίω (εἷ) καλοῦ. ὅσα αὖ εἶν ἴδιον φρονήσεως, τὸ ἔπισημίω (εἷ) ἀγαθοῦ. εἰ δ' ἐστὶν ἴδιον φρονήσεως τὸ ἔπισημίω (εἷ) καλοῦ. ὅσα αὖ εἶν ἴδιον αὐτῆς τὸ ἔπισημίω (εἷ) ἀγαθοῦ. ἀδιώατον γὰρ (εἷ) τὸ αὐτὸ πλῆθόν ἴδιον.

E 9 Κατασκευάζεται δὲ ὁ δὲ γὰρ ὅσα ὁμοίως ἔχοντες ἔσαι ἴδιον. οἷ, ἐπεὶ ὁμοίως ἔχ' ἢ φρονήσις πρὸς τὸ καλὸν, καὶ τὸ ἀγαθόν, τῶ ἔπισημίω ἑκάτερου αὐτῶ (εἷ). ὅσα ἐστὶ δ' ἴδιον φρονήσεως τὸ ἔπισημίω (εἷ) καλοῦ. ὅσα αὖ εἶν ἴδιον φρονήσεως, τὸ ἔπισημίω (εἷ) ἀγαθοῦ. εἰ δ' ἐστὶν ἴδιον φρονήσεως τὸ ἔπισημίω (εἷ) καλοῦ. ὅσα αὖ εἶν ἴδιον αὐτῆς τὸ ἔπισημίω (εἷ) ἀγαθοῦ. ἀδιώατον γὰρ (εἷ) τὸ αὐτὸ πλῆθόν ἴδιον.

10 Ἐπειτα, ἀνασκευάζονται μὲν, εἰ τὸ ἔ τὸ (εἷ) λεγόμενον, μὴ ἔστι ἔ ἔ τὸ (εἷ) λεγόμενον ἴδιον. ὁ δὲ γὰρ τὸ φθίρεισθαι, ἔ ἔ τὸ φθίρεισθαι, ὁ δὲ γὰρ τὸ γίνεσθαι, ἔ ἔ τὸ γίνεσθαι λεγόμενον, ἔσαι ἴδιον. οἷ, ἐπεὶ ὅσα ἐστὶ ἔ ἀνθρώπου ἴδιον, τὸ (εἷ) ζῶν. ὁ δὲ αὖ ἔ ἀνθρώπου γίνεσθαι, εἶν αὖ ἴδιον τὸ γίνεσθαι ζῶν.

Ff

οὐδ' αὖ τῷ ἀνθρώπῳ φθείρεσθαι, εἴη ἴδιον ὅ
 φθείρεσθαι ζῶον. τὸν αὐτὸν δὲ ἔσπον ληπιέον
 ἔστι καὶ ἐκ τῷ γίνεσθαι πρὸς ὅ ἐστι καὶ φθεί-
 ρεσθαι, καὶ ἐκ τῷ φθείρεσθαι πρὸς ὅ ἐστι καὶ
 πρὸς ὅ γίνεσθαι, κατὰ τὴν εἴρηται νῦν ἐκ τῷ
 ἐστὶ πρὸς ὅ γίνεσθαι καὶ φθείρεσθαι. 11 Κα-
 τασκευάζοντα δὲ, εἰ τῷ χτ' τὸ ἐστὶ τεταγμένον,
 ἔστι ὅ χτ' ὅ ἐστὶ τεταγμένον, ἴδιον. καὶ γὰρ τῷ χτ'
 ὅ γίνεσθαι λεγόμενον, ἔστι ὅ χτ' ὅ γίνεσθαι λε-
 γόμενον, ἴδιον. καὶ τῷ χτ' ὅ φθείρεσθαι, ὅ * χτ'
 ὅ φθείρεσθαι ἀποδιδομένον. οἷον, ἐπεὶ τῷ ἀνθρώ-
 πῳ ἔστιν ἴδιον, ὅ ἐστὶ βροτὸν. καὶ τῷ γίνεσθαι ἀν-
 θρώπῳ, εἴη αὖ ἴδιον, ὅ γίνεσθαι βροτὸν. καὶ τῷ
 φθείρεσθαι ἀνθρώπῳ, ὅ φθείρεσθαι βροτὸν. τὸν
 αὐτὸν δὲ ἔσπον ληπιέον ἔστι καὶ ἐκ τῷ γίνεσθαι καὶ
 ἐκ τῷ φθείρεσθαι, πρὸς τε ὅ ἐστι, καὶ πρὸς τὸ
 γίνεσθαι αὐτὰ ἑξ αὐτῶν, κατὰ τὴν εἴρηται ἀνασκευά-
 ζοντὶ εἴρηται. 12 Ἐπειτα, ἐπιβλέπειν ὅτι τῷ
 ἰδέαν ἢ κείμην· ἀνασκευάζοντα μὲν, εἰ τῷ ἰδέα
 μὴ ὑπερῆχθαι, ἢ εἰ μὴ χτ' τῷ το, κατὰ τὸ λέγεται
 τύπου, ἢ ὅ ἴδιον ἀπεδοθη. ἢ γὰρ ἔστι ἴδιον, ὅ
 κείμην ἢ ἴδιον. οἷον, ἐπεὶ ἀνθρώπῳ οὐχ
 ὑπερῆχθαι τὸ ἡρεμεῖν, ἢ ἀνθρώπος ἔστιν, ἀλλ' ἢ
 ἰδέα· ὅτι αὖ εἴη τῷ ἀνθρώπου ἴδιον, τὸ ἡρε-
 μεῖν. 13 Κατασκευάζοντα δὲ, εἰ τῷ ἰδέα
 ὑπερῆχθαι, ἢ χτ' τῷ το ὑπερῆχθαι, ἢ λέγεται κατ'
 αὐτῶν ἐκείνῃ ἢ κείμην μὴ ἴδιον. ἔστι γὰρ ἴδιον,
 τὸ κείμην μὴ ἴδιον. οἷον, ἐπεὶ ὑπερῆχθαι
 τῷ ἀνθρώπῳ τὸ ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος συγ-
 κείσθαι, καὶ ἢ ζῶον αὐτῷ ὑπερῆχθαι τῷ το·
 εἴη αὖ ζῶου ἴδιον, τὸ ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος
 συγκεῖσθαι.

γρ. χτ' τῷ το
 αἰσ.

A vtique nec huius, hominem fieri, propriū
 erit, fieri animal: nec huius, animal corrū-
 pi, propriū erit, corrumpi animal. Eodem
 modo sumendum est *argumentum* etiam
 ex ortu ad statum, & interitum: & ex inte-
 ritu ad statum, & ad ortum: quemadmo-
 dum modo dictum fuit ex statu ad ortum,
 & interitū. 11 Confirmatur autem, si eius
 quod positum est esse, propriū est id quod
 positum est esse: quoniā eius quoq; quod
 fieri dicitur, erit propriū id quod fieri di-
 citur: & eius quod dicitur corrumpi, *pro-*
prium erit id quod dicitur corrumpi. velu-
 ti, quia hominis proprium est, esse morta-
 lem: certè huius, hominem gigni, propriū
 erit, mortalem gigni: & huius, interire ho-
 minem, *proprium erit interire mortalem.*
 Eodem modo sumendum est *argumentum*
 etiam ex ortu, & ex interitu, vt *concludan-*
tur esse, & vt concludantur fieri eadem ex
isdem: quemadmodum & refellenti pre-
scriptum fuit. 12 Deinde respicere oport-
 et ad ideam rei propositæ. *ac refellitur*
quidem, si idea non conuenit, vel non
quatenus dicitur idea esse huius, cuius pro-
prium traditum est. quod enim positum
est esse proprium, non erit proprium. vt
quia ipsi homini non conuenit quies, quā
homo est, sed quā idea, certè non erit ho-
minis proprium, quiescere. 13 Confirma-
 tur autem, si idea conuenit, & hac ratio-
 ne conuenit, quā dicitur de hoc, cuius po-
 situm est non esse proprium. quod enim
 positum est non esse proprium, erit pro-
 priū. veluti, quia conuenit ipsi animali, ex
 anima & corpore constare, eique hoc
 conuenit, quā est animal: vtique animalis
 proprium erit, ex anima & corpore con-
 stare.

Loci à comparatione.

Cap. VIII.

1 Ab eo quod est magis vel minus, vel simpliciter, locus primus. 6 secundus, 8 tertius, 10 quartus. 12 Ab iis que aequè insunt, locus primus, 14 secundus, 18 tertius. 16 Discrimen huius loci ab iis que aequè insunt, & loci ab iis que similiter affecta sunt.

CAP. V.

ΕΠΕΙΤΑ, ἐκ τῷ μάλλον καὶ ἥτιον, D
 πρὸς τὸν μὲν ἀνασκευάζοντα, εἰ τὸ
 μάλλον τῷ μάλλον μὴ ἔστιν ἴδιον. ὅτι γὰρ
 τὸ ἥτιον τοῦ ἥτιον ἔστιν ἴδιον, ὅτι τὸ ἥμισυ,
 τοῦ ἥμισυ, ὅτι τὸ μάλισα, τοῦ μάλισα,
 ὅτι τὸ ἀπλῶς, τοῦ ἀπλῶς. οἷον, ἐπεὶ
 ὅτι ἐστὶ τὸ μάλλον κεχρῶσθαι, τοῦ μάλ-
 λον σώματος ἴδιον. ὅτι τὸ ἥτιον κεχρῶσθαι,
 τοῦ ἥτιον σώματος αὖ εἴη ἴδιον. ὅτι τὸ κε-
 χρῶσθαι σώματος ὅλως. 2 Κατασκευά-
 ζοντα δὲ, εἰ τὸ μάλλον τοῦ μάλλον ἔστιν

D E inde arguendū est ex eo quod magis
 vel minus est. Ac primum quidē re-
 fellitur, si id quod magis est, eius quod
 magis est, nō est propriū: quia nec id quod
 minus est, eius quod minus est, proprium
 erit: neque id quod minimè est, eius quod
 minimè est: neq; id quod maximè est, eius
 quod maximè est, neque id quod simplici-
 ter est, eius quod simpliciter est. veluti,
 quia magis coloratū esse, magis corporis
 non est propriū: nec minus coloratū esse,
 min⁹ corporis propriū erit: neq; coloratū
 esse, corporis omnino. 2 Confirmatur au-
 tem, si quod magis est, eius quod magis est,

proprium sit: nam & quod minus est, eius quod minus est, proprium erit: & quod minimè est, eius quod minimè est: & quod maximè est, eius quod maximè est: & quod simpliciter est, eius quod simpliciter est. veluti, quia magis viventis, magis sentire est proprium: etiam minus viventis, minus sentire erit proprium: & maximè viventis, maximè sentire: & minimè viventis, minimè sentire: & simpliciter viventis, simpliciter sentire. 3 Ex eo quoque quod est simpliciter, ut ad hæc arguatur, considerandum est reprehendenti, an id quod est simpliciter, eius quod est simpliciter, non sit proprium: quia nec id magis est, eius quod magis est: nec id quod minus est, eius quod minus est: nec id quod maximè est, eius quod maximè est: nec id quod minimè est, eius quod minimè est, proprium erit. veluti, quia hominis proprium non est, probum esse: nec magis hominis proprium erit, magis probum. 4 Confirmanti autem videndum est, an id quod simpliciter est, eius proprium sit quod simpliciter est. nam & quod magis est, eius quod magis est: & quod minus est, eius quod minus est: & quod minimè est, eius quod minimè est; & quod maximè est, eius quod maximè est, proprium erit. veluti, quia ignis proprium est, sursum ferri naturâ: etiam magis ignis proprium erit, magis sursum ferri naturâ. 5 Eodem modo considerandum & arguendum est ex aliis ad hæc omnia. 6 Secundo loco refellitur, si id quod magis est, eius quod magis est, non est proprium: quia nec id quod minus est, eius quod minus est, proprium erit. veluti, quia magis est proprium animalis sentire, quâ hominis scire; non est autem animalis proprium, sentire; profectò non erit hominis proprium, scire. 7 Confirmatur autem, si id quod minus est, eius quod minus est, proprium sit: nam id quoque quod magis est, eius quod magis est, proprium erit. veluti, quia minus est proprium hominis, naturâ mansuetum esse, quàm animalis, viuere: est autem hominis proprium, natura mansuetum esse; certè erit animalis proprium, viuere. 8 Tertio loco refellitur, si quid eius cuius magis est proprium, non sit proprium: quia nec huius cui minus est proprium, erit proprium. quod si illius sit proprium, non erit huius proprium. veluti, quia coloratum esse, magis superficiali quâ corporis est proprium; non est autem superficiali proprium; certè nec corporis proprium erit coloratum esse. si verò est superficiali proprium, non erit corporis proprium. 9 Confirmati autem hic locus non est utilis: quia fieri nequit ut idem multorum proprium sit. 10 Quarto loco refellitur, si id quod magis ipsius rei propositæ proprium est, non est

A ἴδρον. καὶ γὰρ καὶ τὸ ἥπιον τῷ ἥπιον ἔσται ἴδρον, καὶ τὸ ἥκιστα ἔσται ἥκιστα, καὶ τὸ μάλιστα τῷ μάλιστα, καὶ τὸ ἀπλῶς τῷ ἀπλῶς. οἷον, ἐπεὶ τῷ μάλλον ζῶντος, τὸ μάλλον ἀσθενεῖν, ἔστιν ἴδρον. καὶ τῷ ἥπιον ζῶντος, τὸ ἥπιον ἀσθενεῖν εἶη αὐτῷ ἴδρον. καὶ τῷ μάλιστα δὲ τὸ μάλιστα, καὶ τῷ ἥκιστα τὸ ἥκιστα, καὶ τῷ ἀπλῶς τὸ ἀπλῶς.

3 Καὶ οὐκ τῷ ἀπλῶς δὲ πρὸς ταῦτα σκεπτικόν ἔστιν. ἀσθενεῖν γὰρ μὴ, εἰ τὸ ἀπλῶς τῷ ἀπλῶς μὴ ἔστιν ἴδρον. ὅθεν γὰρ τὸ μάλλον τῷ μάλλον, ὅθεν τὸ ἥπιον τῷ ἥπιον, ὅθεν τὸ μάλιστα τῷ μάλιστα, ὅθεν τὸ ἥκιστα τῷ ἥκιστα ἔσται ἴδρον. οἷον, ἐπεὶ οὐκ ἔστι τῷ ἀσθενεῖν τὸ ἀσθενεῖν ἴδρον, οὐδὲ αὐτῷ τῷ μάλλον ἀσθενεῖν τὸ μάλλον ἀσθενεῖν ἴδρον εἶη.

4 Κατασκευάζοντα δὲ, εἰ τὸ ἀπλῶς τῷ ἀπλῶς ἔστιν ἴδρον. καὶ γὰρ τὸ μάλλον τῷ μάλλον, καὶ τὸ ἥπιον τῷ ἥπιον, καὶ τὸ ἥκιστα τῷ ἥκιστα, καὶ τὸ μάλιστα τῷ μάλιστα ἔσται ἴδρον. οἷον, ἐπεὶ τῷ πρὸς ἔστιν ἴδρον, τὸ αἰὼν φέρεται καὶ φύσιν. καὶ τῷ μάλλον πρὸς εἶη αὐτῷ ἴδρον, τὸ μάλλον αἰὼν φέρεται καὶ φύσιν.

5 Τὸν αὐτὸν δὲ ἔσται σκεπτικόν ἔστι καὶ * οὐκ ἔστι τῷ ἄλλων πρὸς ἀπορρητὰ ταῦτα.

6 Διότι τὸν δὲ ἀσθενεῖν γὰρ μὴ, εἰ τὸ μάλλον τῷ μάλλον μὴ ἔστιν ἴδρον. ὅθεν γὰρ τὸ ἥπιον ἔσται ἥπιον ἔσται ἴδρον. οἷον, ἐπεὶ μάλλον ἔστιν ἴδρον ζῶντος ἀσθενεῖν, ἢ ἀσθενεῖν τὸ ἔπιπτασμα. οὐκ ἔστι δὲ ζῶντος ἴδρον τὸ ἀσθενεῖν. οὐκ δὲ εἶη ἀσθενεῖν ἴδρον τὸ ἔπιπτασμα.

7 Κατασκευάζοντα δὲ, εἰ τὸ ἥπιον τῷ ἥπιον ἔστιν ἴδρον. καὶ γὰρ τὸ μάλλον τῷ μάλλον ἔσται ἴδρον. οἷον, ἐπεὶ ἥπιον ἔστιν. ἴδιον ἀσθενεῖν τὸ ἥμερον φύσιν, ἢ ζῶντος τὸ ζῆν. ἔστι δὲ ἀσθενεῖν τὸ ἴδιον, τὸ ἥμερον φύσιν. εἶη αὐτῷ ζῶντος ἴδιον, τὸ ζῆν.

8 Τρίτον δὲ, ἀσθενεῖν γὰρ μὴ, εἰ τὸ μάλλον ἔστιν ἴδιον, μὴ ἔστιν ἴδιον. * ὅθεν γὰρ τὸ ἥπιον ἔστιν ἴδιον, ἔσται τοῦτο ἴδιον. εἰδὲ οὐκ εἶη ἔστιν ἴδιον, οὐκ ἔσται τοῦτο ἴδιον. οἷον, ἐπεὶ τὸ κεχρῶσθαι, μάλλον τῆς ἐπιφανείας ἢ τῆς σωματικῆς ἔστιν ἴδιον. οὐκ ἔστι δὲ τῆς ἐπιφανείας ἴδιον. οὐκ δὲ εἶη τοῦ σώματος ἴδιον τὸ κεχρῶσθαι. εἰ δὲ ἔστι τῆς ἐπιφανείας ἴδιον, οὐκ δὲ εἶη σώματος ἴδιον.

9 Κατασκευάζοντα δὲ ὁ τόπος οὗτος οὐκ ἔστι χρησίμος. ἀδύνατον γὰρ ἔστι τὸ αὐτὸ πλεονων ἴδιον εἶη.

10 Τέταρτον δὲ, ἀσθενεῖν γὰρ μὴ, εἰ τὸ μάλλον αὐτῷ ἴδιον ὄν, μὴ ἔστιν ἴδιον.

ὁμοίως γὰρ ὅ ἡττον αὐτὸ ἴδιον, ἔσται ἴδιον. οἷον, ἔπει μᾶλλον ἔστι τῆ ζωῆς ἴδιον τὸ αἰσθητὸν, ἢ τὸ μερῶν. ὅτι ἔστι δὲ τῆ ζωῆς, τὸ αἰσθητὸν. ἴδιον. ὅτι αὖ εἶν τῆ ζωῆς, τὸ μερῶν, ἴδιον.

II Κατασκευάζοντα δὲ, εἰ τὸ ἡττον αὐτὸ ὄν ἴδιον, ἔστιν ἴδιον. καὶ γὰρ τὸ μᾶλλον αὐτὸ ὄν ἴδιον, ἔσται ἴδιον. οἷον, ἔπει ἡττον ἔστιν ἴδιον ζωῆς, τὸ αἰσθάνεσθαι, ἢ τὸ ζῆν. ἔστι δὲ τῆ ζωῆς, τὸ αἰσθάνεσθαι, ἴδιον. εἶν δὲ τῆ ζωῆς τὸ ζῆν, ἴδιον.

12 Ἐπειτα, ὅτι τῶ ὁμοίως ἡ ἀρχόντων. ὡς τὸν μὲν ἀνασκευάζοντα, εἰ τὸ ὁμοίως ἡ ἀρχὴν ἴδιον, μὴ ἔστιν ἴδιον τούτου ὁμοίως ἔστιν ἴδιον. ὁμοίως γὰρ τὸ ὁμοίως ὄν ἴδιον, ἔσται ἴδιον τούτου ὁμοίως ἔστιν ἴδιον. οἷον, ἔπει ὁμοίως ἔστιν ἴδιον ἐπιθυμητικὸς τὸ ἐπιθυμεῖν, καὶ λογιστικὸς τὸ λογίζεσθαι. ὅτι ἔστι δὲ ἴδιον τῆ ἐπιθυμητικῆς τὸ ἐπιθυμεῖν. ὅτι αὖ εἶν ἴδιον τῆ λογιστικῆς, τὸ λογίζεσθαι.

13 Κατασκευάζοντα δὲ, εἰ τὸ ὁμοίως ὄν ἴδιον, ἔστι τούτου ἴδιον, ὁμοίως ἔστιν ἴδιον. ἔσται γὰρ καὶ τὸ ὁμοίως ἴδιον, τούτου ἴδιον, ὁμοίως ἔστιν ἴδιον. οἷον, ἔπει ὁμοίως ἔστιν ἴδιον λογιστικὸς τὸ ὡς τὸν φερόμενον, καὶ ἐπιθυμητικὸς τὸ ὡς τὸν σῶφρον. ἔστι δὲ τῆ λογιστικῆς ἴδιον, τὸ ὡς τὸν φερόμενον. εἶν αὖ ὁμοίως ἔστιν ἴδιον, τὸ ὡς τὸν σῶφρον. 14 Δεύτερον δὲ, ἀνασκευάζοντα μὲν, εἰ τὸ ὁμοίως ὄν ἴδιον, μὴ ἔστιν ἴδιον αὐτῶν. ὁμοίως γὰρ τὸ ὁμοίως ὄν ἴδιον, ἔσται ἴδιον αὐτῶν. οἷον, ἔπει ὁμοίως ἔστιν ἴδιον ἀνδραπέπου καὶ τὸ ὄραν καὶ τὸ ἀκούειν. ὅτι ἔστι δὲ ἀνδραπέπου ἴδιον, τὸ ὄραν. ὅτι αὖ εἶν ἀνδραπέπου ἴδιον, τὸ ἀκούειν. 15 Κατασκευάζοντα δὲ,

εἰ τὸ ὁμοίως αὐτῶν ὄν ἴδιον, ἔστιν ἴδιον. καὶ γὰρ τὸ ὁμοίως αὐτῶν ὄν ἴδιον, ἔσται ἴδιον. οἷον, ἔπει ὁμοίως ἔστιν ἴδιον ψυχῆς, τὸ μέρος αὐτῆς ἐπιθυμητικὸν οἷον, καὶ * λογιστικὸν ὡς τὸν. ἔστι δὲ ψυχῆς ἴδιον, τὸ μέρος αὐτῆς οἷον ἐπιθυμητικὸν * ὡς τὸν. εἶν αὖ ἴδιον ψυχῆς, τὸ μέρος αὐτῆς οἷον λογιστικὸν ὡς τὸν. 16 Τεῖτον δὲ ἀνασκευάζοντα μὲν, εἰ ὁμοίως ἔστιν ἴδιον, μὴ ἔστιν ἴδιον. ὁμοίως γὰρ ὁμοίως ἔστιν ἴδιον, ἔσται ἴδιον. εἰ δὲ ὁμοίως ἔστιν ἴδιον, ὅτι ἔσται ἴδιον. οἷον, ἔπει ὁμοίως ἔστιν ἴδιον τὸ καίην, φλογὸς καὶ ἀνδραπέπου. ὅτι ἔστι δὲ ἴδιον φλογὸς, τὸ καίην. ὅτι αὖ εἶν ἴδιον ἀνδραπέπου, τὸ καίην. εἰ δὲ ἔστι φλογὸς ἴδιον, ὅτι αὖ εἶν ἀνδραπέπου ἴδιον. 17 Κατασκευάζοντι δὲ, ὁμοίως ὄν ὅτι τὸπος ἔστι γρηθισμός. 18 Διαφέρει δὲ τὸ ὅτι τῶ ὁμοίως ἐργόντων, ὅτι τῶ ὁμοίως ἡ ἀρχόντων.

γρ. λογικὸν
γρ. ὡς τὸν

A propriū, quia nec id quod minū est eius propriū erit proprium. veluti, quia magis est propriū animalis, sēibile, quā partibile; nō est autem sensibile, animalis proprium: certē nec partibile animalis proprium erit. 11 Confirmatur autem, si id quod minū est eius propriū, sit propriū: nam & id quod magis est eius propriū, erit propriū: veluti, quia minū propriū est animalis sentire, quā viuere: est autem sentire, animalis propriū; certē viuere animalis propriū erit. 12 Deinde arguendū est ex iis quæ æquē infunt: & primū quidē refellitur, si id quod æquē est propriū, non est propriū eius cuius æquē est propriū: quia ne hoc quidē quod æquē est propriū, erit propriū huius cuius æquē est propriū. veluti, quoniam æquē est proprium concupiscibilis concupiscere, & rationalis ratiocinari; non est autem proprium concupiscibilis concupiscere: certē non erit proprium rationalis, ratiocinari.

13 Confirmatur autem, si id quod æquē est proprium, eius est proprium, cuius æquē est proprium: erit enim hoc quoque quod æquē est proprium, huius propriū, cuius æquē est proprium. veluti, quia æquē proprium est rationalis facultatis, id quod primū est prudens, & concupiscibilis: id quod primū est temperans; est autem rationalis proprium id quod primū est prudens: certē erit concupiscibilis proprium id quod primū est temperans.

14 Secundo loco reprehenditur, si id quod æquē est huius proprium, non est eius proprium: quia ne hoc quidem quod æquē est proprium, erit eius proprium. veluti, quia æquē est proprium hominis & videre & audire; non est autem hominis proprium, videre: certē non erit hominis proprium, audire. 15 Confirmatur autem, si id quod æquē est huius proprium, est proprium. nam & hoc quod æquē est eius proprium, erit proprium. veluti, quia æquē est proprium animæ, partem eius esse concupiscibilem, & rationalem primū; est autem animæ proprium, partem eius esse concupiscibilem primū: erit etiam animæ proprium partem eius esse rationalem primū. 16 Tertio loco refellitur, si eius cuius æquē est proprium, non est propriū: quia nec huius, cuius æquē est proprium, erit proprium. si verò illius est proprium, non erit alterius proprium. veluti, quia incendere est æquē proprium flammæ, & prunæ; non est autem incendere, proprium flammæ: certē incendere, non erit proprium prunæ. at si sit flammæ propriū, non erit prunæ proprium. 17 Confirmanti autem nullo modo hic locus est utilis. 18 Differt autem locus ex iis quæ similiter affecta sunt, à loco ex iis quæ æquē infunt:

D

E

quod ille ex proportione sumitur, nec in eo spectatur, quod aliquid insit: hic vero ex eo quod aliquid insit, comparationem sumit.

ὅτι ὁ λόγος, κατ' αἰαλογίαν λαμβάνεται, ὅτι ὅτι τὸ ὑπάρχον πῖ, κωλύμενον ὁ δὲ, ὅτι τὸ ὑπάρχον πῖ, συγκρίνεται.

Loci à potestate, & hyperbole.

Cap. IX.

1 A potestate. 3 Ab hyperbole.

Deinde refellitur, si is qui potestate proprium tradidit, etiã ad id quod non est, retulit illud potestate proprium, eum potestas rei quæ non est, inesse nequeat; quod enim positum est esse proprium, non erit proprium. veluti, quoniã is qui dixit aëris proprium esse, respirabile; potestate quidem proprium tradidit; (quod enim est eiusmodi vt respirari possit, id respirabile est;) accommodauit autem proprium etiam ad id quod non est; nam etsi non sit animal, quod naturã aptum est ad respirandum aërem, contingit aërem esse; non tamen, cum animal non sit, respirare licet: idcirco quod tale est vt respiretur, tum non erit aëris proprium, cum animal non erit tale vt respiret. non igitur est aëris proprium esse respirabile. 2 Confirmatur autem, si is qui potestate proprium tradit, vel ad id quod est, accommodat proprium, vel ad id quod non est; cum potestas possit inesse rei quæ non est. quod enim positum est non esse proprium, erit proprium; veluti, quoniam is qui entis proprium statuit, posse pati vel facere, cum potestate proprium statuatur, ad id quod est, accommodauit illud proprium; (nam quando ens est, etiam pati quidpiam vel efficere potest) idcirco erit proprium entis, posse facere vel pati. 3 Deinde reprehenditur, si superlacione posuit proprium. quod enim positum est esse proprium, non erit proprium: accidit enim iis qui ita proprium tradunt, vt de quo oratio, non etiam nomen verè dicatur: quoniam re corrupta, nihilo minùs oratio manebit: quippe cum alicui eorum quæ sunt, maximè insit. veluti, si quis proprium ignis statuatur, corpus leuissimum: corrupto enim igne, erit aliquid corpus, quod leuissimum erit: quocirca non est proprium ignis, corpus leuissimum. 4 Confirmatur autem, si non superlacione posuit proprium: erit enim, quantum ad hoc, rectè positum proprium: veluti, quia is qui posuit hominis proprium, animal naturã mansuetum, non superlacione tradidit proprium: erit, quantum ad hoc, proprium rectè positum.

Tom. I.

Επειτα, αἰασκιδιάζοντα μὲν, εἰ δυνάμει ὁ ἴδιον ἀποδίδωσι, καὶ πρὸς μὴ ὄν ἀποδίδωκε τὸ ἴδιον τῇ δυνάμει, μὴ ἐνδεχομένης τῆς δυνάμεως ὑπάρχειν τῷ μὴ ὄντι. ἢ γὰρ ἔσαι ἴδιον, ὁ κείμενον ἴδιον εἶ. οἷον, ἐπεὶ ὁ εἰπας ἀέρος ἴδιον, ὁ αἰαπνύσον, τῇ δυνάμει μὲν * ἀπέδωκε ὁ ἴδιον. (ὁ γὰρ τοιοῦτον, οἷον, ἀναπνέσθαι, αἰαπνύσον ἔστιν.) ἀποδίδωκε ἢ καὶ πρὸς ὁ μὴ ὄν, τὸ ἴδιον. καὶ γὰρ μὴ ὄντος ζώου, ὁ ἀναπνέειν πέφυκε τὸν ἀέρα, ἐνδέχεται ἀέρα εἶ. ἢ μὲντοι μὴ ὄντος ζώου, δυνατὸν ἔστιν * ἀναπνεῖν. ὡς τ' * ὅθεν ἀέρος ἔσαι ἴδιον. ὁ τοιοῦτον, οἷον, ὁ ἀναπνέσθαι, τότε ὅτε ζῶον ἔσαι τοιοῦτον, οἷον ἀναπνέειν. ὅθεν ἀναπνέειν εἶ. ὁ ἀναπνέειν, ὁ ἀναπνύσον. 2 Κατασκιδιάζοντα δὲ, εἰ τῇ δυνάμει ἀποδίδωσι ὁ ἴδιον, ἢ πρὸς ὄν ἀποδίδωσι ὁ ἴδιον, ἢ πρὸς μὴ ὄν, ἐνδεχομένης τῆς δυνάμεως τῷ μὴ ὄντι ὑπάρχειν. ἔσαι γὰρ ἴδιον, ὁ κείμενον μὴ εἶ ἴδιον. οἷον, ἐπεὶ ὁ ἀποδίδωσι ἴδιον τῷ ὄντι, ὁ δυνατὸν παθεῖν, ἢ ποιῆσαι, δυνάμει ἀποδίδωσι ὁ ἴδιον, πρὸς ὄν ἀπέδωκε τὸ ἴδιον. (ὅτε γὰρ ὄν ἔστι, καὶ δυνατὸν παθεῖν πῖ ἢ ποιῆσαι ἔσαι.) ὡς τε εἶη ἀπ' ἴδιον τῷ ὄντι, τὸ δυνατὸν παθεῖν ἢ ποιῆσαι. 3 Επειτα, ἀνασκιδιάζοντα μὲν, εἰ ὑπερβολῇ τέθηκε ὁ ἴδιον. ἢ γὰρ ἔσαι ἴδιον, τὸ κείμενον εἶ ἴδιον. συμβαίνει γὰρ τοῖς οὕτως ἀποδίδωσι τὸ ἴδιον, οὐ κατ' ἴσον τὸν λόγον, καὶ τοιοῦτομα ἀληθῶς εἶναι. φθαρέντος γὰρ τῆς ὑπερβολῆς, ὅθεν ἦτον ἔσαι ὁ λόγος. τῷ γὰρ ὄντων πῖναι μάλιστα ὑπάρχει. οἷον, εἰ πῖς ἀποδοίη ἔ πρὸς ἴδιον σῶμα τὸ κουφότατον. φθαρέντος γὰρ τῆς πρὸς ἔσαι πῖ τῷ σωματικῶν ὁ κουφότατον ἔσαι. ὡς τ' ὅθεν ἀπ' εἶη τοῦ πρὸς ἴδιον, σῶμα τὸ κουφότατον. 4 Κατασκιδιάζοντα δὲ, εἰ μὴ ὑπερβολῇ τέθηκε τὸ ἴδιον. ἔσαι γὰρ κατ' ἴσον, καλῶς κείμενον ἢ ἴδιον. οἷον, ἐπεὶ ὁ τοῖς ἀνθρώπου ἴδιον, ζῶον ἡμερῶν φύσει, ἢ κατ' ὑπερβολῇ ἀπέδωκε τὸ ἴδιον. εἶη ἀπ' κατ' ἴσον, καλῶς κείμενον τὸ ἴδιον.

Ff iij

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ,

ΤΟΠΙΚΩΝ ΤΟ ΕΚΤΟΝ.

ARISTOTELIS

TOPICORVM,

LIBER VI.

DE LOCIS GENERALIBVS,

TRACTATVS I.

Cap. I.

1 Quinque modis reprehendi definitionem. 2 Vnde petendi sint loci speciales, qui ad primum, 3 vel secundum, 4 vel tertium, vel quartum modum pertinent. 3 Collatio tertii & quarti modi. 6 Diuisio quarti modi, 7 Subdiuisio.

CAP. I.

Α Η Σ δὲ περὶ τοὺς ὅρους
 πραγματείας μέρη πέντε
 ἔστιν. ἢ γὰρ, ὅτι ὅλως οὐκ
 ἀληθὲς εἶπειν, καθ' οὗ τὸ
 ὄνομα, καὶ τὸν λόγον. (δεῖ
 γὰρ τὸν τῶ ἀνθρώπου ὀρισμὸν, καὶ πρῶτος
 ἀνθρώπου ἀληθῶς εἶναι.) ἢ ὅτι ὄντος γένους,
 οὐκ ἔθηκεν εἰς γένος, ἢ οὐκ εἰς τὸ οἰκεῖον γέ-
 νος ἔθηκε. (δεῖ γὰρ τὸν ὀρισμὸν, εἰς τὸ
 γένος γενεῖν, καὶ διαφορὰς προσάπτειν· μα-
 λιστα γὰρ τῶ ἐν τῶ ὀρισμῶ, τὸ γένος δο-
 κεῖ πρῶτον τῶ ὀρισμῶ οὐσίαν σημαίνει.) ἢ
 ὅτι οὐκ ἴδιος ὁ λόγος. (δεῖ γὰρ τὸν ὀρισμὸν,
 ἴδρον εἶναι), καθάπερ καὶ πρότερον εἴρηκα.) ἢ
 εἰ πρῶτα τὰ εἰρημῶνα πεποιηκῶς, μὴ ὠρι-
 στα, μηδὲ εἴρηκε τὸ πᾶν ὡς εἶναι τὰ ὀρισμῶνα·
 λοιπὸν δὲ ὡς εἶναι τὰ εἰρημῶνα εἰ ὠριστα μὲν,
 μὴ καλῶς ὡς εἶναι.

2 Εἰ μὲν οὖν μὴ ἀληθῶς εἶναι, καθ' οὗ
 ποιῶμα, καὶ ὁ λόγος, οὐκ ἔστιν ὡς τὸ συμ-
 βεβηκὸς τόπων ὀπισκερωτέον. καὶ γὰρ οὐκ εἶναι, πρῶ-
 τερον ἀληθὲς ἢ οὐκ ἀληθὲς, πᾶσα ἢ σκέψις ἔστι.

A Ius tractationis, quæ ad
 definitiones pertinet,
 quinque sunt partes, vel
 enim definitio reprehendi-
 tur, quia omnino non ve-
 rè dicitur, de quo no-
 mē, etiā oratio: (quādo-
 quidē oportet hominis definitionem de
 omni homine verè dici:) vel quia cum sit
 aliquod genus, non collocavit rem definitam
 in genere, aut non collocavit in proprio
 genere: (quoniam debet is qui definit, cū
 in genere definitum collocaverit, differē-
 tias adiungere: siquidem eorum quæ in
 definitione ponuntur, maximè genus vide-
 tur rei definitæ essentiam declarare:) vel
 quia oratio non est propria: (nam oportet
 definitionem propriam esse, quemadmo-
 dum & suprā dictum fuit:) vel quia, cū
 omnia quæ dixi, perfecerit, tamen non de-
 finiuit, nec dixit quidditatem rei defini-
 tæ: reliquum est præterea definitionis vi-
 tium, si definiuit quidem, non tamen re-
 ctè definiuit.

2 An igitur de quo nomen dicitur, non e-
 tiā oratio verè dicatur, ex locis ad accidēs
 pertinentibus considerandum est. nam ibi
 quoque omnis consideratio in eo consistit
 ut intelligatur utrū sit verū, an non verū.

cum enim differendo ostendimus accidēs inesse, dicimus esse verum: cum autem ostendimus non inesse, dicimus non esse verum 3 An autem non in proprio genere posuit vel non propria est oratio tradita; ex dictis locis, qui ad genus & ad proprium pertinent, considerandum est.

4 Reliquum est vt dicamus, quomodo disquiri debeat, an non sit definitum, vel an non rectè sit definitum. 5 Primùm igitur videndum est, an non rectè definitum sit. facilius enim est quoduis facere, quàm rectè facere. constat igitur, sapius in hoc peccari, quia est difficilius. vnde fit vt argumentatio facilius de hoc quàm de illo suppetat. 6 Huius autem inquisitionis, an non rectè sit definitum, duæ sunt partes. vna, si obscura interpretatione vsus sit: (oportet enim, eum qui definit, quoad eius fieri potest, clarissima interpretatione vti: quia cognoscendi causâ definitio traditur:) altera, si plus dixit in definitione, quàm oportuit: quicquid enim adiicitur in definitione, superuacuum est. 7 Rursus vtrumque eorum quæ dicta sunt, in plures partes est distributum.

A ὅταν μὲν γὰρ ὅτι ὑπάρχει ὁ συμβεβηκός, λέγεται ὅτι ἀληθές, λέγεται ὅτι ἄληθές, ὅτι ἔχει ὑπάρχει, ὅτι οὐκ ἀληθές. 3 Εἰ δὲ μὴ εἴη οἰκεία γὰρ ἔθηκεν, ἢ εἰ μὴ ἴδως ὁ ἀποδοθεὶς λόγος· οὐκ ἔστι πρὸς τὸ γένος καὶ τὸ ἴδιον ῥηθέντων τόπων ὅπισθε πλεόν. 4 Λοιπὸν δὲ, εἰ μὴ ὠρῶμαι, ἢ εἰ μὴ * κελεύω ὠρῶμαι, πῶς μετῆτεον, εἰπεῖν. 5 Πρῶτον μὲν οὖν ὅπισθε πλεόν, εἰ μὴ κελεύω ὠρῶμαι ῥᾶον γὰρ ὅτι οὐκ οὐκ ποιῶμαι ἢ κελεύω ποιῶμαι. δῆλον οὖν, ὅτι ἢ ἀμύρτια πᾶσι τῶντο πλείων, ὅτι ἢ ἐργαζέσθην. ὡς ἢ ὅτι χεῖρμις ῥᾶον ἢ πᾶσι τῶντο, ἢ ἢ πᾶσι ἐκείνο γὰρ. 6 Εἰ δὲ τῶ μὴ κελεύω, μέρη δύο· ἐν μὲν, τὸ ἀσαφὲς τῆ ἐρμηνεία κεχεῖσθαι. (δεῖ γὰρ τὸν ὀριζόμενον, ὡς ἐνδέχεται, σαφεστάτη τῆ ἐρμηνεία κεχεῖσθαι, ὅτι τῶ γνωρίσθαι χεῖρμι ἀποδίδεται ὁ ὀρισμός.) δῆλον δὲ εἰ ὅτι πλεόν εἶρηκε τὸν λόγον τῶ δέοντος· πρῶτον γὰρ τὸ ὀρισμὸν ἐν τῶ ὀρισμῶ, πᾶσι εἶρηκεν.

7 Πάλιν δὲ ἐκάτερον τῶν εἰρημύων εἰς πλείω μέρη διείληται.

γρ. κ. ὠρῶμαι πᾶσι μαπτῆρα πᾶσι

DE LOCIS PERTINENTIBVS AD QVÆSTIONEM, AN RECTE DEFINITVM SIT NECNE.

TRACTATVS II.

De obscuritate definitionis.

Cap. II.

1 Ab homonymia. 4 A translatione. 5 A verbis inusitatis. 6 Ab improprietate. 7 Si non appareat rei contraria definitio. 8 Si non appareat, cuius rei sit definitio. 9 Epilogus.

PRImus igitur locus probande obscuritatis est, si homonymum sit aliquod verbum quod in definitione dictum est. vt si quis generationem definiat deductionem ad substantiam: aut sanitatem, symmetriā calidorum & frigidorum. nam & deductio & symmetria sunt verba homonyma. itaque dubium est, vtrum dicere velit eorum quæ declarantur eo verbo, quod multis modis dicitur. 2 idem contingit, si, cū definitum multis modis dicatur, non adhibita distinctione dixerit definitionem: quia dubium est, vtrius definitionem tradiderit: & cauillari licet, quasi definitio non omnibus aptetur, quorum definitio nem tradidit. 3 Maximè autem tale quidriam euenit, cū homonymia latet. Fieri etiam potest, vt aliquis, cū ipse distinxerit & exposuerit quot modis dicatur id quod in definitione continetur, syllogismum conficiat. nam si in nulla significatione sufficienter dicta est definitio; patet, eo modo definitum non fuisse.

C Εἰς μὲν οὖν τὸν τόπον τῶ ἀσαφῆς, εἰ ὀμφ- νυμὸν ἐστὶ τῆν τὸ ῥηθέν. οἷον, ὅτι ἢ χεῖρμις, ἀγωγὴ εἰς ἕσσαν· ἢ ὅτι ἢ ὑγίεια, συμμετεῖα θερμῶν καὶ ψυχρῶν. ὀμφνυμὸς γὰρ ἢ ἀγωγὴ, καὶ ἢ συμμετεῖα. ἀδῆλον οὖν, ὅποτερον βούλεσθαι λέγειν τῶν δηλουμένων, ἢ τὸ πλεοναχῶς λεγόμενον.

2 Ομοίως ἢ καὶ, εἰ τῶ ὀριζόμενος πλεοναχῶς λεγόμενον, μὴ διελὼν εἶπεν· ἀδῆλον γὰρ, ὅποτερον τὸ ὄρον ἀποδέδωκεν. ἐνδέχεται τε συκοφαντεῖν, ὡς οὐκ ἐφαρμόζοντος τῶ λόγου ἐπὶ πρῶτων, ὧν τὸν ὀρισμὸν ἀπέδωκε.

3 Μάλιστα δὲ ἐνδέχεται τὸ τοιοῦτον ποιῆν, λαθρανοῦσης τῆς ὀμωυμίας. ἐνδέχεται δὲ καὶ διελόμενον αὐτὸν, ποσαχῶς λέγεται τὸ ἐν τῶ ὀρισμῶ ἀποδοθέν, συλλογισμὸν ποιῶσαι. εἰ γὰρ καὶ μηδένα τῶν ἔργων ἰσχυρῶς εἶρηται, δῆλον ἐστὶ οὐκ αὐτὸ ὀρισμὸς εἶη καὶ ἔργον.

4 Ἄλλος, εἰ ἔστι μεταφορὰ εἰρηκεν· οἷον, εἰ πλὴν ἐπισημῶν, ἀμετάπτωτον· ἢ πλὴν γῆν, πῆλιν· ἢ πλὴν σωφροσύνης, συμφωνίας. πῶν γὰρ, ἀσαφές, ὅτι ἔστι μεταφορὰ λεγόμενον. εἰ δὲ λέγεται δὲ καὶ πλὴν μεταφορὰν εἰπόντα συκοφαντεῖν, ὡς οὐ κρείως εἰρηκότα. ἔστι γὰρ ἐφαρμόσει ὁ λεγόμενος ὅρος· οἷον, ἐπὶ τῆς σωφροσύνης. πάντα γὰρ συμφωνία ἐστὶ φθορίας· ἐπὶ, εἰ ἄλλος ἢ συμφωνία τῆς σωφροσύνης, ἐν δύο γένεσιν ἔσται τὸ αὐτὸν, οὐ παρέχουσιν ἀλληλα. οὔτε γὰρ ἢ συμφωνία πλὴν ἀρετῶν, ἢ ἢ ἀρετὴ πλὴν συμφωνίας παρέχεται.

5 Ἐπὶ, εἰ μὴ κειμήλοις ὀνόμασι χρῆται, οἷον Πλάτων, ὀφρύσκιον, τὸν ὀφθαλμόν· ἢ ὁ φαλάγγιον, σφιδαχέες· ἢ τὸν μωλὸν, ὄρεογῆρας. πῶν γὰρ ἀσαφές, ὅτι μὴ εἰώθως.

6 Ἐνία δὲ ἔτε κατὰ ὁμοιότητα, ἔτε ἔστι μεταφορὰν, οὔτε κρείως εἰρηκεν. οἷον, ὁ νόμος, μέτρον, ἢ εἰκὼν τῆς φύσεως δικαίων. ἔστι δὲ τὰ τοιαῦτα, χεῖρω τῆς μεταφορᾶς· ἢ γὰρ μεταφορὰ ποιῶν πως γινώσκοντες ὅτι σημανόμενον, ἀλλὰ πλὴν ὁμοιότητα· πῶν γὰρ οἱ μεταφέροντες, κατὰ τὴν ὁμοιότητα μεταφέρουσι· ὅτι πῶν οὐ ποιῶν γινώσκοντες· οὔτε γὰρ ἢ ὁμοιότητος ὑπερβαίνει, κατὰ τὴν μέτρον ἢ εἰκὼν ὁ νόμος ἔστιν· οὔτε κρείως εἰώθε λέγεσθαι. ὡς εἰ μὴ κρείως μέτρον, ἢ εἰκόνα τὸν νόμον φησὶν εἶναι, ἢ βίβλαται· εἰκὼν γὰρ ἔστιν, οὐ ἢ ἄλλοις ἀλλὰ μιμήσεως· τὸ δὲ ἔχει ὑπερβαίνει τὰ νόμον. εἰ δὲ μὴ κρείως, δὴλον ὅτι ἀσαφὲς εἰρηκεν, καὶ χεῖρον

γρ. ὁμοιότη

* ὁποιοῦν τῆς μεταφορᾶν λεγόμενων.

γρ. ἀποδομοιοι

7 Ἐπὶ, εἰ μὴ δὴλον ὅτι ἐναντίου λόγου ἐκ τῆς λεγόμενης· οἱ γὰρ καλῶς ἀποδοδομένοι, καὶ τοῖς ἐναντίοις παρασημασιοῦσιν. 8 Ἡ εἰ κατὰ αὐτὸν λεγόμενος, μὴ φανερός εἴη τίς ἔστιν ὁ εἰρηκεν· ἀλλὰ κατὰ τὸν τῶν ἀρχαίων γραφόμενον, εἰ μὴ τίς ἐπέγραψεν, ὅτι αὐτὸν ἐγνωρίζετο τί ἔστιν ἕκαστον. 9 εἰ μὴ οὕτω μὴ σαφῶς, ἐκ τῆς τοιούτων ἔστιν ὅτι σκεπτικόν.

4 Alius locus est, si definitionem dixit per translationem, ut si dixerit scientiam esse, quæ labi non potest: aut terram, altricem: aut temperantiam, concentum: quicquid enim per translationem dicitur, obscurum est. Licet etiam adversus eum qui translatione usus est, calumniari, quasi non proprie locutus sit: quia dicta definitio non accommodabitur rei definita: ut in temperantia perspicere possumus: omnis enim concentus est in sonis. Præterea si cōcētus sit genus temperantia, idē erit in duobus generibus, quorū neutrum cōtinet alterū: quia neq; cōcentus virtutē, nec virtus cōcentum cōtinet. 5 Præterea obscure definit, qui non positis nominibus utitur: ut Plato fecit, qui oculum definiuit cilium brem: aut araneam, putrimordacem: aut medullam, ossigenam. omne enim verbum inusitatum, obscurum est. Quædam autē nec per homonymiam, nec per translationem, nec proprie dicuntur. ut si lex definiatur mensura, vel imago eorum quæ naturā iusta sunt. sed eiusmodi omnia sunt translatione deteriora. nā translatio facit quodāmodo notum id quod significatur, propter similitudinem. quicumque enim verba trāsferunt, ratione alicuius similitudinis transferunt. at illud tale non facit rem notam: quia nec similitudo ulla est, cuius ratio lex sit mensura vel imago: nec proprie dici solet. Quare si legē dicat proprie mensuram vel imaginem esse, mentitur: quandoquidem imago est, quæ per imitationē efficitur: quod in lege nō reperitur. Quod si nō proprie; patet eum obscure locutum esse, ac deterius quovis eorū quæ per translationē dicuntur. 7 Præterea recte reprehenditur, si ex data definitione rei contrariæ definitio non fiat perspicua. nā qui recte definitiones tradunt, etiā contrarias ad significat. 8 Aut si per se nō appareat, cuius sit definitio, quæ data est: sed similis sit veterū pictorum operibus, quæ erant eiusmodi, ut, nisi quis superscripsisset, cognosci non posset, quid unumquodque esset. 9 An igitur non dilucidē aliquis definierit, ex huiusmodi locis videndum est.

De superfluitate.

Cap. III.

1. A verbo communi. Si parte detracta, reliqua sit perfecta definitio. 3 Si pars definitionis non conveniat omnibus sub definito contentis. 4 Si idem sæpius dicatur, 5 aut uniuersali particulare subiiciatur. 6 Epilogus.

γρ. ὁμοιότη

Εἰ δὲ ἐπὶ πλῆθος εἰρηκεν τὸν ὅρον· πῶν οὐ μὴ σκοπεῖν, εἰ τίς κέρχεται ὁ πᾶσιν ὑπερβαίνει, ἢ ἀπλῶς τοῖς οὖσιν, ἢ τοῖς ὑπὸ τὸ αὐτὸ γένος τῶν ὀνομαζόμενων· ὅτι πλῆθος γὰρ εἰρηκεν

QVod si plus dixerit in definitione, quæ debuerit; primū videre oportet, an aliquid adhibuerit, quod omnibus inest: id est, vel simpliciter iis quæ sunt, vel iis quæ continentur sub eodē genere, sub quo sunt

res definitæ: quia necesse est, ut id super-
 uacuo dictum fuerit: quandoquidem op-
 pus est, ut genus ab aliis secernat, differē-
 tiā verò ab aliquo eorum quæ sunt in eodē
 genere. quod igitur omnibus inest, sim-
 pliciter à nulla re se iungit. quod verò in-
 est omnibus sub eodem genere contentis,
 non separat ab iis quæ sunt in eodem ge-
 nere. quare inane est eiusmodi adiun-
 ctum. 2 Vel an sit quidem proprium id
 quod adiunctum est: sed eo detracto ni-
 hilominus reliqua definitio propria sit, &
 essentiam declaret. ut in definitione ho-
 minis, si adiungatur scientiæ capax, su-
 peruacaneum est. nam & eo dempto, reli-
 qua definitio est propria, & essentiam de-
 clarat. Et ut vno verbo dicam, id omne su-
 peruacuum est, quo sublato, id quod reli-
 quum est, perspicuam facit rem defini-
 tam. Talis est etiam animæ definitio, si-
 quidem est numerus se ipsum mouens: et-
 enim quod se ipsum mouet, est anima, ut
 Plato definiuit. An quod dictum est, pro-
 prium quidem est; sed non declarat essen-
 tiam numero sublato? Vtro autem modo
 res habeat, difficile est explicare. Vten-
 dum porro est hoc loco in omnibus huius-
 modi rebus, quatenus expedit. ut cum pi-
 tuita definitur humor primus ex cibo in-
 coctus. vnum enim est humor primus, non
 multi. quare superuacuum est illud ad-
 iunctum, incoctus: cum eo quoque subla-
 to, reliqua futura sit propria definitio:
 quia fieri nequit, ut ex cibo & hoc & aliud
 primum sit. An non simpliciter pituita est
 primum ex cibo, sed primum eorum quæ
 sunt incocta? quare adiiciendum est in de-
 finitione illud verbum incoctus. illo enim
 modo si dicatur, non erit vera definitio: si
 quidem non omnium primum est. 3 Pra-
 terea videndum est, an aliquid eorum quæ
 sunt in definitione, non omnibus iis con-
 ueniat, quæ continentur sub eadem specie.
 nam huiusmodi definitio deterior est
 iis in quibus adhibetur quod omnibus re-
 bus inest. illo enim modo si definiatur, sub-
 lato eo quod commune est, reliqua oratio est
 propria, & tota est propria: simpliciter e-
 nim si ad proprium addatur aliquid quod
 sit verum, tota oratio fit propria. si quid
 autem eorum quæ sunt in definitione,
 non conuenit iis omnibus quæ sunt sub
 eadem specie, fieri nequit ut tota oratio
 propria sit: non enim de re vicissim dice-
 tur: ut hæc oratio, animal pedestre bipes
 quatuor cubitorum: neque enim huius-
 modi oratio de re vicissim dicitur: quia
 illud, quatuor cubitorum, non omnibus
 iis inest quæ sunt sub eadem specie.

4 Rursus videndum est, an idem sæpe di-
 xerit: ut qui dixit cupiditatem esse appeti-
 tionem iucundi. omnis enim cupiditas est

A ἀναγκαῖον τῶτο. δεῖ γὰρ, τὸ μὴ γένος, ἀπὸ τῆς
 ἄλλων χωρίζειν. πλὴν δὲ διαφορᾶς, ἀπὸ
 τίνος τῆς ἐν ταῖς αὐτῆς γένος. τὸ μὴ οὖν πᾶσιν
 ὑπερῆχον, ἀπλῶς ἀπὸ ὁμοειδούς χωρίζει. τὸ δὲ
 τοῖς ὑπὸ ταῦτο γένος πᾶσιν ὑπερῆχον, οὐ χω-
 ρίζει ἀπὸ τῆς ἐν ταῦτα γένος. ὥστε μάταιον τὸ
 τοῦτον προσκειμένον.

2 Η εἰ ἔστιν μὴ ἴδιον τὸ προσκειμένον
 ἀφαιρεθέντος δὲ τούτου, καὶ ὁ λοιπὸς λόγος ἴδιος
 ὅστις, καὶ δηλοῖ τὴν ἕσταν. οἷον, ἐν ταῖς τῆς ἀνδρα-
 που λόγῳ, τὸ ὀπίστημις δεκτικὸν προστεθέν,
 ἀφαιρέσειν. καὶ γὰρ ἀφαιρεθέντος τούτου, καὶ ὁ λοι-
 πὸς λόγος, ἴδιος, καὶ δηλοῖ τὴν ἕσταν. ἀπλῶς
 δὲ εἰπεῖν, ἀπὸ μὴ ἀφαιρέσειν, ἢ ἀφαιρεθέντος, τὸ
 λοιπὸν, δηλονοίως τὸ ὀπίστημις. τοιοῦτος δὲ καὶ
 ὁ τῆς ψυχῆς ὄρεσις. εἰ γὰρ ἀριθμὸς αὐτὸς αὐτὸν
 κινῶν ὅστις. καὶ γὰρ αὐτὸ κινῶν, ψυχῆ, καὶ ἄλλῳ
 Πλάτων ὠρεῖται. ἢ ἴδιον μὴ ὅστις τῶτο τὸ εἰρη-
 μένον, ἢ δηλοῖ δὲ τὴν ἕσταν, ἀφαιρεθέντος τῆς
 ἀριθμοῦ; ποτέρως μὴ οὖν ἔχει, χαλεπὸν δια-
 σαφῆσαι. χρῆστέον δὲ ὅτι πρῶτον τῆς τοιού-
 των, πρὸς τὸ συμφέρον. οἷον, ὁ τῆς φλέγματος
 ὄρεσις, ὑπερῆχον ἀπὸ ἔσφης, ἀπεπλιον. ἐν
 γὰρ τῷ ὄρετον, ἢ πολλὰ. ὥστε ἀφαιρέσειν, τὸ ἀπε-
 πλιον, προσκειμένον. ἔ γὰρ τούτου ἀφαιρεθέν-
 τος, ὁ λοιπὸς ἔσται ἴδιος λόγος. ἢ γὰρ ἐνδέχεται
 ἀπὸ τῆς ἔσφης, καὶ τῶτο πῖ καὶ ἄλλο ὄρετον
 εἶναι. ἢ ἔχει ἀπλῶς ὄρετον ἀπὸ ἔσφης τὸ φλέ-
 γμα, ἀλλὰ τῆς ἀπέπλιον ὄρετον; ὥστε πρὸς-
 θετέον τὸ ἀπέπλιον. ἐκείνως μὴ γὰρ ῥηθέντος,
 ὅτι ἀληθῆς ὁ λόγος, εἰ γὰρ μὴ πρῶτον ὄρε-
 τὸν ὅστις.

C
 D

3 Επὶ, εἰ πῖ ἐν ταῖς λόγῳ, μὴ πᾶσιν
 ὑπερῆχον τοῖς ὑπὸ ταῦτο εἶδος. ὁ γὰρ τοιοῦτος χεῖ-
 ρον ὠρεῖται τῆς χρωμάτων ἢ πᾶσιν ὑπάρχον
 τοῖς ἕσταν. ἐκείνως μὴ γὰρ ἀπὸ ὁλοιπὸς ἴδιος ἢ
 λόγος, καὶ ὁ πᾶς ἴδιος ἔσται. ἀπλῶς γὰρ πρὸς
 τὸ ἴδιον ὄρετον προστεθέντος ἀληθοῦς, ὅλως ὁ
 λόγος ἴδιος γίνεσθαι. εἰ δὲ πῖ ἐν ταῖς λόγῳ μὴ
 πᾶσιν ὑπάρχον τοῖς ὑπὸ ταῦτο εἶδος, ἀδυνά-
 τεν ὄλεσθαι τὸν λόγον ἴδιον εἶναι. ἢ γὰρ ἀντικατηρη-
 ρηθῆσθαι τῆς πρὸς φλέγματος. οἷον, τὸ ζῶον πε-
 ζόν, δίπονον, τετραπόνη. ὁ γὰρ τοιοῦτος λόγος
 ὅτι ἀντικατηρηθεῖται τῆς πρὸς φλέγματος, ἀπὸ
 τὸ μὴ πᾶσιν ὑπάρχον τοῖς ὑπὸ ταῦτο εἶδος τὸ
 τετραπόνη.

E
 4 Πάλιν, εἰ ταῦτο πλεονάξιος εἰ-
 ρκεν. οἷον, πλὴν ὀπίστημις, ὄρεσις ἢ δέος
 εἰπῶν. πᾶσα γὰρ ὀπίστημις, ἢ δέος ὅστις.

ὥστε καὶ τὸ αὐτὸν πῆ ὀπιθυμία, ἡδέος ἔσται. γίνεται οὖν ὄρεσι τῆς ὀπιθυμίας, ὄρεξις ἡδέος. (ὁ δὲ γὰρ ἀφ' ἑαυτοῦ, ὀπιθυμίαν εἰπεῖν, ἢ ὄρεξις ἡδέος.) ὥστε ἑκάτερον αὐτῶν ἡδέος ἔσται. ἢ τὸ μὲν ὁ δὲ ἀποποιῶν; καὶ γὰρ ὁ ἀνδρόθεος, δίποικον ἔστιν. ὥστε ἔτι τὸ αὐτὸν καὶ ἀνδρόθεος, δίποικον ἔσται. ἔστι δὲ αὐτὸν καὶ ἀνδρόθεος, ζῶον πεζὸν δίποικον. ὥστε ζῶον πεζὸν δίποικον, δίποικον ἔστιν. ἀλλ' ἔτι ἀφ' ἑαυτοῦ τὸ ἀποποιῶν τι συμβαίνει. ἔτι γὰρ ζῶον πεζὸν δις τὸ δίποικον κατηγορεῖται. (οὕτω μὲν γὰρ αἱ δις αὐτῶν τῶν αὐτῶν τὸ δίποικον κατηγοροῦντο.) ἀλλὰ καὶ ζῶον πεζὸν δίποικον, τὸ δίποικον λέγεται. ὥστε ἀπᾶς μόνον τὸ δίποικον κατηγορεῖται. ὁμοίως δὲ καὶ ὅτι τῆς ὀπιθυμίας. ἔτι γὰρ καὶ τῆς ὄρεξεως, τὸ ἡδέος εἶ) κατηγορεῖται, ἀλλὰ καὶ τῆς συμφορῆς. ὥστε ἀπᾶς καὶ εἰ αὐτῶν ἢ κατηγορία γίνεται. οὐκ ἔστι δὲ τὸ δις φηγεῖσθαι αὐτὸν ὄνομα, τῶν ἀποποιῶν. ἀλλὰ τὸ πολλάκις * καὶ τῶν πῶν τὸ αὐτῶν κατηγορεῖται. οἷον, ὁ Ξενοκράτης τὴν φρονήσιν, ὀρεστικῶς καὶ θεωρητικῶς τῶν ὄντων φησὶν εἶ). ἢ γὰρ ὀρεστικῶς, θεωρητικῶς τῆς ἔστιν. ὥστε δις τὸ αὐτῶν λέγει, θεωρητικῶς πάλιν, καὶ θεωρητικῶς. ὁμοίως δὲ καὶ ὅσοι τὴν κατὰ φύσιν, φέρουσιν τῶν καὶ φύσιν θερμῶς, φασὶν εἶ). πᾶσα γὰρ φέρουσι ἔστι τῶν καὶ φύσιν ὑπερῆχοντος. ὥστε θεωρητικῶς τὸ θεωρεῖσθαι τῶν καὶ φύσιν. ἀλλ' ἰσχυρὸν ἔστι εἰπεῖν φέρουσιν θερμῶς. ὅτι τῶν καὶ φύσιν φέρουσι γινώσκοντες ποῖς, ὅτι τῶν καὶ φύσιν λέγεται. 5 Πάλιν εἰ τῶν κατὰ φύσιν εἰρημῶν, θεωρητικῶς καὶ ὅτι μέγιστος. οἷον, εἰ τὴν ὀπιθεικείαν ἐλάττωσιν τῶν συμφερόντων καὶ δικαίων. τὸ γὰρ δίκαιον, συμφέρον τι. ὥστε θεωρητικῶς εἰ τῶν συμφερόντων. θεωρητικῶν οὖν τὸ δίκαιον. * ὥστε κατὰ φύσιν εἰπὼν, ὅτι μέγιστος θεωρητικῶς. καὶ εἰ τὴν ἰατρικῶν, ὀπιθεικείαν τῶν ὑγιανῶν ζῶων καὶ ἀνδρόθεος. ἢ τὸν νόμον, εἰκόνα τῶν φύσιν καλῶν καὶ δικαίων. τὸ γὰρ δίκαιον, καλὸν τι. ὥστε πλεονάκις τὸ αὐτῶν λέγει.

γρ. καὶ πῶν
γρ. κατηγορεῖται.

γρ. κατὰ φύσιν
γρ. εἰπὼν
ὅτι μ.

6 Πότερον μὲν οὖν καλῶς, ἢ οὐ καλῶς, ὡρεται, ἀφ' ἑαυτοῦ τούτων καὶ τῶν τοιούτων ὀπιθεικείων.

A rei iucundæ : quamobrem id quoque quod est idem atque cupiditas, erit rei iucundæ. definitio igitur cupiditatis constituitur, appetitio iucundi; (nihil enim refert, vtrum cupiditatem dicat, an appetitionem iucundi:) quare horum vtrumque erit rei iucundæ. An hoc non est absurdum? nam & homo est bipes. quare id quoque quod est idem atque homo, erit bipes. atqui idem quod homo, est animal pedestre bipes: itaque animal pedestre bipes, est bipes. Sed non ideo aliquid absurdi accidit. non enim animali pedestri bis bipes attribuitur; (sic enim bipes eadem bis attribueretur,) sed de animali pedestri bipede bipes dicitur. Quapropter semel tantum bipes attribuitur. Similiter fit etiam in cupiditate. non enim appetitioni attribuitur esse rei iucundæ, sed toti orationi. quocirca hic quoque semel attribuitur. non est autem res absurda, si idem nomen bis pronuncietur, sed si idem alicui sæpius attribuatur. vt cum Xenocrates ait prudentiam esse definitiuam & contemplatiuam eorum quæ sunt. nam quæ definitiua est, contemplatiua quædam est. quare bis eandem rem dicit, adiecto verbo Contemplatiua. Similiter faciunt, quicumque refrigerationem aiunt esse priuationem caloris naturalis. omnis enim priuatio est rei naturâ insitæ. quare superuacaneum est addere verbum illud Naturalis: sed sufficebat dicere, priuationem caloris: quandoquidem ex ipso priuationis verbo apparet, rei naturalis priuationem dici.

5 Item videndum est, an ad id quod vniuersaliter dictum est, aliquid adiungatur quod sit in parte. vt si quis æquitatem definiat imminutionem eorum quæ vtilia & iusta sunt. quod enim iustum est, vtile quiddam est: proinde in eo quod est vtile, continetur. superuacaneum igitur est illud verbum, Iusta. itaque cum vniuersale dixerit, particulare adiunxit. Idem fit etiam, si quis medicinam definiat scientiam eorum quæ salubria sunt animali & homini: aut legem, simulactum eorum quæ naturâ honesta & iusta sunt. quod enim iustum est, honestum quiddam est. quocirca sæpius eandem rem dicit.

6 Vtrum igitur rectè an non rectè definiert, ex his & eiusmodi aliis locis videndum est.

B

C

D

E